

Cynnwys

	Tudalen
1. Rhagair	1-2
2. Adolygiad y Flwyddyn	
2.1 Gweinyddiaeth Pensiynau	3-6
2.2 Rheoliadau Buddsoddi	7
2.3 Rheolwyr Newydd	7
2.4 Dyraniad Asedau Tactegol	8
2.5 Safon o Adroddiad Ariannol 17	8-9
3. Tueddiadau Diweddar	10
4. Adroddiad Rheoli	
4.1 Gweinyddiaeth y Cynllun	11-13
4.2 Sefyllfa Actiwaraid	14
4.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw	15-16
4.4 Pwerau Buddsoddi	17
4.5 Rheoli Buddsoddiadau	18
4.6 Perfformiad Buddsoddi	19-20
4.7 Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi	21
4.8 Datganiad Strategaeth Cyllido	21
5. Strwythur Rheoli	22
6. Ystadegau Aelodaeth	23
7. Cyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa	24
8. Y Cyfrifon	
Datganiad o Gyfrifon 2009-2010	25-26
Nodiadau i'r Cyfrifon 2009-2010	27-33
Dadansoddiad Daliadau fel ar 31 Mawrth 2010	34
Datganiad yr Archwilydd Annibynnol	35
9. Atodiadau	
Datganiad Polisi Cyfathrebu	36-47
Datganiad Polisi Llywodraethu	48-49
Datganiad Cydymffurfriad â'r Drefn Lywodraethol	50-54
Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi	55-69
Datganiad Strategaeth Cyllido	70-87

I. Rhagair

Yn dilyn dwy flynedd o ddychweliadau buddsoddi negyddol, o ganlyniad i adferiad cryf yn y marchnadoedd ecwiti, fe welwyd dychweliadau yn troi'n positif yn ôl yn 2009/10.

Fodd bynnag, nid yw'r profiad dros y cyfnod prisiad tair blynedd diwethaf wedi bod yn un dymunol i gronfeydd pensiwn llywodraeth leol ac nid yw cronfa Gwynedd yn eithriad i hyn. Yn y prisiad diwethaf yn 2007, £812m oedd gwerth asedau'r Gronfa ac o ystyried y mewnlifiad arian net dros y cyfnod, a'r perfformiad asedau disgwylidig o 5.9% a ragwelwyd yn y prisiad diwethaf, byddem wedi disgwyl i'r Gronfa fod wedi cyrraedd gwerth tua £1,040m erbyn diwedd Mawrth 2010. Fel y gwelir o'r cyfrifon ar dudalen 25, gwerth y prisiad ar y dyddiad hwnnw yw ychydig dros £929m.

Rhaid cadw mewn cof wrth gwrs fod y tybiaethau a wnaethpwyd ar gyfer perfformiad asedau wrth gyflawni'r prisiad yn seiliedig ar ddisgwyliadau hir dymor ac oherwydd hyn, er ei fod yn fynegbost defnyddiol, ni ellir defnyddio profiadau dros y cyfnod prisio o dair blynedd fel mesurydd o briodoldeb y dybiaeth o ddychweliadau disgwylidig hir dymor.

Ar nodyn mwy cadarnhaol, dros y flwyddyn gyllidol, bu i'r Gronfa ddychwelyd +39.7%. Fodd bynnag, 'roedd perfformiad rheolwyr buddsoddi gyda'i gilydd yn siomedig gyda'r Gronfa 1.1% o dan ei feincnod dros y flwyddyn. [Gweler tud 19 a 20 am fanylion].

Mae pwysigrwydd penderfyniadau dyraniad asedau yn cael ei amlygu gan y ffaith mai Cronfa Gwynedd oedd yr uchaf o ran perfformiad buddsoddi drwy Gronfeydd Cymru i gyd a 20fed drwy Brydain, er gwaethaf y perfformiad siomedig yma gan y rheolwyr. Wrth reswm, bu penderfyniad y Pwyllgor Pensiynau yn ystod y flwyddyn i symud asedau o giltiau i fondiau corfforaethol am gyfnod dros dro i gymryd mantais o'r cyfleoedd a gododd yn y farchnad o fudd i'r sefyllfa. Dros y flwyddyn gyllidol, roedd dychweliadau bondiau corfforaethol yn 31.2% o'i gymharu â dychweliadau giltiau o 0.8%. Bu i'r Gronfa fanteisio tua £4.9m oherwydd y weithred yma (gweler tudalen 8).

Mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi cymryd camau i geisio atal y canlyniadau siomedig gan reolwyr buddsoddi ac wedi penodi 2 reolwyr newydd – Fidelity International i redeg mandad ecwiti bydeang gweithredol, ac Insight Investment i redeg mandad bondiau gweithredol. (gw. Tud 7 am fanylion)

Fel nodais y llynedd, mae cyflwr presennol y marchnadoedd yn sicr o effeithio ar brisiad y Gronfa ac mae'r rhagolygon presennol am brisiad y Gronfa yn 2010 yn awgrymu'r angen i godi cyfraniadau cyflogwyr yn sylweddol.

Mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi cymryd camau i weld sut gellir lleddfu'r rhagolygon yma ac ynghyd â'r Actwari, 'rydym yn edrych ar y tybiaethau oes bywyd a ddefnyddir yn y prisiad i weld oes yna le i addasu. 'Rydym hefyd yn ymchwilio i weld a yw'n bosib cymryd gogwydd mwy hir dymor wrth ystyried lefelau cyfraniadau cyflogwr ar gyfer yr awdurdodau hynny sydd â phwerau codi treth. Ar yr un pryd 'rydym yn ymchwilio gyda'r Actwari yr hyn y gellid ei wneud i leddfu'r sefyllfa i'r cyflogwyr hynny nad oes ganddynt bwerau codi treth a rhagwelwn y byddwn yn ymgynghori ar y cynigion yma rhwng nawr a diwedd mis Medi.

Yn nhermau perfformiad yr uned weinyddu mae'n galonogol nodi darlun o welliant parhaus a nodir yn eu ffigyrau perfformiad (gweler tud 6). Mae hefyd yn braf nodi fod y gweithgareddau

cyfathrebu yn mynd o nerth i nerth, a 'rydym nawr wedi ychwanegu at hyn drwy gynnal cyfarfodydd anffurfiol cyson gyda chyflogwyr er mwyn annog gwell dealltwriaeth a deialog ar faterion pensiwn.

Fe welir o'r nodiadau ar dudalen 3 fod gweinyddu'r newidiadau 2008 i'r Cynllun Pensiwn yn dal i achosi problemau ond sylwaf fod y Canghellor wedi cyhoeddi yn ei gyllideb yn ddiweddar ei fod yn bwriadu sefydlu comisiwn annibynnol i gynnal adolygiad sylfaenol o'r ddarpariaeth pensiynau ar gyfer y sector gyhoeddus.

Mewn adroddiadau blaenorol bu i mi nodi annhegwch y drefn lle disgwylir i gyflogwyr gyfarfod holl gostau'r risgiau y mae'r gronfa bensiwn llywodraeth leol yn eu hwynebu, ac mae'r cytundeb rhannu costau i fod i leddfu rhywfaint ar hyn (gw tud 4).

Mae'r prisiad tair blynedd yn nodi gwir gostau darparu'r cynllun buddion a ddiffiniwyd presennol ac mae'n iawn fod y gost yma yn cael ei amlygu er mwyn ysgogi trafodaeth ar yr hyn y dylid ei ddarparu os am gael cynllun pensiwn teg ac addas.

Mae'r effaith y mae 'r prisiad tair blynedd yn ei gael ar drethdalwyr drwy gyllidebau cynghorau lleol yn taro golau cyson ar y ddarpariaeth o fewn llywodraeth leol wrth gwrs. Fodd bynnag mae'n ddiddorol sylwi i un amcan diweddar nodi fod yr holl ddiffygion o fewn cronfeydd llywodraeth leol yn £30bn tra bod yr ymrwymadau o fewn cynlluniau sector gyhoeddus eraill sydd heb eu hariannu yn £1,000bn.

Yn ddiamheuol bydd newidiadau pellach i ddod.

Dilwyn O. Williams
Cyfarwyddwr Corfforaethol

2. Adolygiad y Flwyddyn

2.1 Gweinyddiaeth Pensiynau

Cyffredinol

Prin bu i'r inc sychu ar brisiad actiwaraid y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol newydd yn 2008 cyn bu trafodaeth a dadlau wleidyddol a chyhoeddus pellach yn enwedig yn y cyfnod yn arwain at yr etholiad cyffredinol 2010. Heb os bydd cyflwr ariannol y wlad a hirhoedledd cynyddol yn dylanwadu mwy a mwy ar sut bydd cynlluniau'r sector gyhoeddus yn datblygu.

Yn ail flwyddyn y cynllun newydd gwelwyd rhagor o newidiadau i'r rheoliadau gan gynnwys cyhoeddi cyfarwyddiadau trosglwyddo atodol a ffactorau newydd. Profodd gweinyddu'r graddfeydd bandog newydd a gyflwynwyd o 2008 yn anodd i gyflogwyr gyda rhai yn hwyr iawn yn cyflwyno'u hadroddiadau blynyddol am 2009. Troswyd hyn fel amser heriol wrth i'r Uned bostio'r cyfraniadau i gofnodion cyfrifiadurol unigol.

Cyfathrebu

Yn sgil ymrwymiad cynyddol cenedlaethol mewn cyfathrebu'r cynllun, parhaodd Cronfa Bensiwn Gwynedd gynnig syrjeri cyflogwyr a chysiau anwytho a chyn-ymddeol. Yn ystod y flwyddyn cynigwyd 122 o surjeriau ar safleoedd o'r Abermo i Gaergybi ac o Bwllheli i Fae Colwyn. Hefyd darparwyd cyflwyniadau pensiynau mewn tri chwrs cyn ymddeol a dau gwrs anwytho yn ogystal â darparu stondin Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar gais Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy yn ei digwyddiad 'Pride of Conwy' yn Llandudno ar ddiwedd Mehefin 2009.

Cynhyrchiwyd a dosbarthwyd nifer o daflenni ar wahanol agweddau o'r cynllun i'r cyflogwyr. Bydd y rhain yn llunio rhan o ymateb yr uned i ymholiadau dydd i ddydd ac fel deunydd ychwanegol i'w dosbarthu mewn surjeriau a chyflwyniadau.

Cyfarfodydd efo'r Cyflogwyr

Yn y gorffennol dim ond yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol (CCB) neu yn y fforymau cyflogwyr achlysurol yr oedd cyflogwyr yn medru trafod materion yn ymwneud â phensiynau neu'r Gronfa Bensiwn. Er bod holl gyflogwyr y Gronfa yn cael gwahoddiad i'r CCB, dim ond ychydig o gyflogwyr sy'n mynychu, felly fe benderfynwyd bod yn rhaid edrych ar ffyrdd eraill o sicrhau cyfle i gyflogwyr godi unrhyw fater sy'n eu pryderu. Un syniad oedd cynnal cyfarfodydd anffurfiol gyda chyflogwyr y Gronfa, o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Penderfynwyd bwrw ymlaen efo'r syniad yma ac fe ranwyd cyflogwyr i dri grwp, sef y grwp Awdurdodau Lleol; Cyrff ar yr Atodlen a Chyrff a Ganiateir mwyaf; a'r Cyrff ar yr Atodlen a Chyrff a Ganiateir lleiaf, gan fod anghenion y cyflogwyr yn dueddol o fod yn wahanol.

Yn ystod mis Hydref 2009, cafodd y cyfarfodydd anffurfiol cyntaf eu cynnal gyda phob un o'r tri grwp. Rhai o'r pynciau a drafodwyd oedd Prisiant 2010, yr ymgynghoriad Rhannu Costau, materion deddfwriaethol amrywiol ac ymddeoliad hyblyg. Bellach mae cyfarfodydd anffurfiol eraill wedi eu cynnal yn Ebrill a Mai 2010.

Cynhelir y cyfarfodydd o amgylch bwrdd, a'n gobaith ydi gwneud y cyfarfodydd mor anffurfiol a phosibl fel bod cyflogwyr yn teimlo'n rhydd i godi unrhyw gwestiwn ar unrhyw fater ynglyn a phensiynau neu'r Gronfa Bensiwn. Drwy gynnal y cyfarfodydd anffurfiol yma ein nod ydi codi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth cyflogwyr ar faterion pensiynau a rhoi cyfle i gyflogwyr godi unrhyw bryderon.

Safle We Cronfa Bensiwn Gwynedd

Lansiwyd safle we dwy ieithog y Gronfa ar ddiwedd Mawrth 2009. Ers ei lansio mae tudalennau yn cynnwys taflenni ac adroddiadau'r cynllun wedi'u hychwanegu. Yn unol â'r hyn a ddywedwyd yn adroddiad y llynedd lansiwyd cyfleuster rhyngweithiol diogel yn hwyr ym mis Mawrth sydd yn galluogi aelodau gyfrifo buddion ymddeol eu hunain.

Cyfeiriadau'r y safle we yw: <http://www.cronfabensiwnwynedd.org.uk/>
<http://www.gwyneddpensionfund.org.uk/>

Llwyddiannau Arholiadau

Pleser o'r mwyaf yw adrodd fod pedwar aelod o staff yr uned bensiwnau wedi llwyddo i ennill Diploma'r 'Institute of Payroll Professionals (Pensions Faculty)'. Mae'r cymhwyster yn dilyn dwy flynedd o ymroddiad a gwaith caled ar gwrs o astudio gartref. Yn y seremoni graddio a gynhaliwyd yn Llundain ar 16 o Hydref enwyd Ayesha Blake, un o swyddogion cyfathrebu'r Gronfa, fel 'Myfyriwr Blwyddyn 2 Gorau (Pensiynau)' a 'Traethawd 'TMA6' Gorau'.

Datganiad Buddion Blynyddol (DBB)

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi cyfrannu'n gyson i bartneriaeth 'Cymru Gyfan' i gynhyrchu llenyddiaeth ar gyfer y cynllun a fersiwn 'Cymru Gyfan' o'r Datganiad Buddion Blynyddol. Am y tro cyntaf yn 2009 gwelwyd datganiad cyfunol a oedd yn cynnwys manylion am fuddion y wladwriaeth a oedd wedi'u cronni ynghyd a'r uchafswm arfaethedig gellir ei gronni yn ogystal â manylion o'r buddion CPLIL wedi'u cronni. Bwriad hyn yw galluogi aelodau i gael darlun cliriach o'u hincwm ymddeol arfaethedig ac i gymryd camau angenrheidiol ar gyfer eu gwella cyn iddi fod yn rhy hwyr.

Cyhoeddwyd datganiadau aelodau cyfredol a gohiriedig cyn Mawrth 2010. Roedd hyn yn hwyrach na'r dyddiad a dargedwyd, yn rhannol oherwydd y gwaith ychwanegol yn gysylltiedig â phostio a chysoni cyfraniadau diwedd flwyddyn, ond yn bennaf oherwydd prinder cenedlaethol inc argraffu a achosodd i ddogfennau Cymru gyfan fod yn hwyr.

Prisiant 2010 / Ymarferiad 'Cario a Rhannu'

Gyda holl gronfeydd Lloegr a Chymru yn mynd drwy brisiant tair flynyddol ar 31 Mawrth 2010, bydd y prisiant hwn yn neilltuol o arwyddocaol gan fod y data a ddarperir hefyd yn cael ei ddefnyddio fel rhan o ymarferiad 'Cario a Chydrannu' (yn flaenorol 'Rhannu Costau') Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (ACLIL). Cyflwynwyd gwelliant i'r Rheoliadau Gweinyddu 2008 yn gosod 31 Awst bob tair blynedd fel dyddiad lle mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu gyflwyno'r data i Adran Actiwari'r Llywodraeth (AALI) ac i AALI darparu adroddiad prisiant 'cynllun damcaniaethol' erbyn 31 Hydref 2010 a phob tair blynedd i ddilyn yn cynnwys:

- i) Prisiant actiwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau'r cynllun
- ii) Adroddiad am y prisiant
- iii) Thystysgrif ar y gost gyflawn

Mae'r adroddiad i gynnwys datganiad ar y tybiaethau ariannol a demograffig a ddefnyddwyd wrth wneud y prisiant; yn ogystal â dangos sut mae'r tybiaethau hynny yn perthnasu ei hunain i wir ddigwyddiadau o ran aelodau'r cynllun ers y prisiant blaenorol.

Tystysgrif cost gyflawn yw tystysgrif i nodi cost cronni ymrwymadau pensiwn y dyfodol; wedi'i addasu lle mae'n briodol i adlewyrchu unrhyw ormodedd neu ddiffyg yn codi o amrywiadau rhwng yr hyn sydd wedi digwydd mewn perthynas i aelodau'r Cynllun, a'r tybiaethau a ddefnyddiwyd wrth wneud prisiadau am bob blwyddyn yn dechrau gyda 31 Mawrth 2010.

Y rheswm am yr ymarferiad 'cario a rhannu' yw adnabod cost y CPLIL, fel ei fod yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy wrth symud ymlaen, ac i osod 'cap' ar gyfraniad y cyflogwyr am groniad wasanaeth cyfredol. Yn ogystal bwriedir cytuno ar fformiwla ar rannu codiadau gormodol mewn rhai costau.

Mae awdurdodau gweinyddu Lloegr a Chymru eisoes wedi darparu data o'r fath ar gyfer 2007/8 a 2008/9, felly bydd cyflwyno 2009/2010 yn cyflawni'r cylch tair flynyddol.

Cyflogwyr newydd y Gronfa

Yn dilyn mynediad 'Cartrefi Conwy' a 'Eden Food Services' fel cyrff mynediad newydd i Gronfa Gwynedd yn 2008/9 daeth 'Cartrefi Cymunedol Gwynedd' yn 'Gorff Mynediad' yn y gronfa o 12 Ebrill 2010. Cwmni wedi ei sefydlu i reoli swyddogaethau tai Cyngor Gwynedd yw Cartrefi Cymunedol Gwynedd, ac felly fe'i sefydlir fel Corff Mynediad Cymunedol yn y Gronfa. Rhagwelir bydd oddeutu 150 o aelodau cynllun Cyngor Gwynedd yn trosglwyddo i'r cyflogwr newydd ar 12 Ebrill 2010.

Yn ogystal fe wnaed waith arwyddocaol i ddarparu am uno Colegau Meirion Dwyfor a Llandrillo ar 1 Ebrill 2010.

Monitro Perfformiad

Mae'r Uned yn mesur perfformiad nifer o weithgareddau craidd fel rhan o Fonitro Perfformiad y Cyngor. Yng nghynllun busnes 2009/10 mae'r naw gweithgaredd craidd canlynol wedi cael eu cynnwys yng nghynllun gwella'r Cyngor. Mae canlyniadau 2008/09 wedi eu dangos er mwyn medru cymharu.

CYF	Gweithgareddau Craidd	Targed	2008/2009		2009/2010	
			Nifer yr Achosion	Cyfartaledd Dyddiadau a Gymerwyd	Nifer yr Achosion	Cyfartaledd Dyddiadau a Gymerwyd
D9.01	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiad i mewn	40 diwrnod	193	42.4	190	22.3
D9.02	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr dyfynnu trosglwyddiad allan	40 diwrnod	111	23.4	93	26.7
D9.03	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion - amcan	10 diwrnod	990	8.7	1400	7.8
D9.04	Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion – gwir werth	10 diwrnod	385	4.5	369	4.5
D9.05	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i gydnabod marwolaeth aelod / gweithredol/ gohiriedig/ pensïynwr	12 diwrnod	19	9	23	5.5
D9.06	Cyfartaledd nifer o ddyddiau a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion dibynyddion	12 diwrnod	204	7.8	178	6.7
D9.07	Prosesu a thalu pensiynau misol	100%	*Oddeutu 6800 yn fisol	Wedi cyrraedd targed 100%.	*Oddeutu 7100 yn fisol.	Wedi cyrraedd targed 100%.
D9.08	Nifer o achosion angen ail daliad oherwydd gamgymeriad yn yr adain.	Dim mwy na 8 achos yn ystod y flwyddyn.	4	N/A	0	N/A
D9.09	Nifer y syrjeris sydd i'w cynnig i gyflogwyr.	90 syrjeri	90	N/A	122	N/A

*Mae'r nifer o bensiynau misol a delir yn cynnwys oddeutu 1000 o gyn athrawon yn derbyn iawndal ymdeol cynnar

Gareth Jones
Rheolwr Gweithrediadau
Pensiynau

2.2 Rheoliadau Buddsoddi

Rheoliadau Newydd

Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009

Yn dilyn ymgynghoriad statudol ddaeth i ben yn Ebrill 2009, daeth y rheoliadau uchod i rym ar 1 Ionawr 2010. Mae'r rheoliadau yma yn diddymu ac yn disodli'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 1998. Mae Rheoliadau 2009 yn gwneud amryw o newidiadau i Rheoliadau 1998. Mae'r newidiadau mwyaf fel a ganlyn:

- O'r 1 Ebrill 2011, mae'n rhaid i Awdurdodau Gweinyddol gael cyfrifon banc ar wahân ar gyfer y Gronfa Bensiwn;
- Dylai Awdurdodau Gweinyddol gael hawl penodol, ond cyfyngedig, i fenthycu arian am hyd at 90 diwrnod, at ddibenion llif arian y Gronfa Bensiwn; a
- Dylai datganiad o egwyddorion buddsoddi (DoEB) yr awdurdod gynnwys gwybodaeth am ei bolisi ar risg a'i bolisi ar fenthycu stoc neu unrhyw warantau eraill o Gronfa Bensiwn Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Roedd y rheoliadau yn ymddangos fel pe bai'n nodi bod dim hawl i Gronni arian y Gronfa Bensiwn efo balansau'r awdurdod gweinyddol o'r 1 Ebrill 2010. Fodd bynnag, ar 4 Mawrth 2010, cyhoeddodd yr Adran Gymunedau a Llywodraeth Leol (CLIL) arweiniad interim anffurfiol ar Gronni balansau oedd i'w weld yn awgrymu y byddem yn cael parhau i Gronni arian y Gronfa Bensiwn gyda balansau ariannol y Cyngor. Cymerodd y Gronfa gyngor arbenigol a gadarnhaodd y byddem yn cael parhau i Gronni'r arian os oeddem yn gallu bodloni'r 4 maen prawf isod, sef:

- bod y Pwyllgor Pensiynau yn gwneud cais i asedau ariannol y Gronfa Bensiwn gael eu cronni gydag asedau'r Cyngor;
- bod y cronni ar gyfer dibenion rheolaeth trysorlys arian y Gronfa Bensiwn yn unig ac na ddylai'r Gronfa Bensiwn "fenthycu" arian i'r Cyngor;
- bod gan arian y Gronfa Bensiwn ac arian y Cyngor yr un hawliau economaidd; a
- bod yn rhaid cael fframwaith ffurfiol ar sut i weithredu.

Cafodd y newidiadau uchod eu trafod yn y Pwyllgor Pensiynau ar 29 Mawrth 2010, ac er mwyn cyflawni manteision maint fe wnaeth y Pwyllgor gais i'r Cyngor i ganiatáu i arian dros ben y Gronfa Bensiwn barhau i gael ei Gronni gyda llif-arian cyffredinol y Cyngor o 1 Ebrill 2010 ymlaen. Mae manteision amlwg o ddilyn y gweithrediad yma, sef arbedion costau ag enillion gwell.

2.3 Rheolwyr Newydd

Yn dilyn y broses o dendro, yn Chwefror 2009, cafodd Fidelity International eu penodi fel rheolwr buddsoddi ecwiti byd-eang ar gyfer y Gronfa. Cychwynnodd eu cyfarwyddyd ar 1 Gorffennaf 2009.

Ym mis Ionawr 2010, yn dilyn y broses tendro, penodwyd Insight Investment fel rheolwr bondiau dychweliad absoliwt (absolute returns) y Gronfa. Cychwynnodd eu cyfarwyddyd ar 31 Mawrth 2010.

Hefyd ym mis Ionawr 2010, gwnaed buddsoddiad uniongyrchol yng Nghronfa Eiddo Lothbury gyda KBC.

2.4 Dyranriad Asedau Tactegol

Yn dilyn trafodaethau gydag Ymgynghorwyr Buddsoddi'r Gronfa yn Chwefror 2009, oherwydd anomaledd yn y lledaeniad credyd, penderfynodd y Pwyllgor Pensiynau y dylai buddsoddiad y Gronfa mewn giltiau, oedd yn cynrychioli tua 5% o asedau'r Gronfa gyfan (tua £33m), gael eu symud i fondiau corfforaethol. Byddai hyn wedyn yn dod a dyranriad y Gronfa mewn bondiau corfforaethol i fyny i 10%. Felly, yn ystod Mawrth ag Ebrill fe symudodd BlackRock bondiau'r Gronfa o giltiau i fondiau corfforaethol.

Erbyn Tachwedd 2009, cychwynwyd lleihau'n safle ac erbyn 31 Mawrth 2010 roeddem symud yn ôl i'r sefyllfa arferol.

Bellach mae'n ymgynghorwyr yn amcan ein bod wedi gwneud elw o £4.9m drwy'r dyranriad asedau tactegol yma. Mae hwn wedi cael effaith fuddiol ar ein perfformiad yn ystod 2009/10.

2.5 Safon o Adroddiad Ariannol I7 (SAAI7)

Diffiniad o SAAI7

Mae SAAI7 yn diffinio sut y dylid dangos asedau ac ymrwymadau cynllun pensiwn i bwrpas adrodd ar gyfrifon ariannol. Nodir bod yn rhaid datgelu unrhyw ddiffyg neu ormodedd yn llawn ar y fantolen ariannol, gydag unrhyw symudiad yn cael ei ddangos yn y cyfrif elw a cholled blynyddol.

Cyfrifo am SAAI7

Mae mabwysiadu'r SAAI7 yn llawn yn golygu bod yn rhaid i gyflogwyr adnabod yr ased neu ddiffyg net ynghyd â'r reserf pensiynau yn y fantolen a chofnodi yn y fantolen gyfunol y symudiadau yn yr ased neu ddiffyg sy'n perthyn i gynllun buddion diffiniedig.

Adroddiadau SAAI7 ar 31/03/2010

Yn Chwefror 2010, aethpwyd ati i gasglu'r data angenrheidiol er mwyn i'r Actiwari gael cyfrifo'r wybodaeth SAAI7 unigol ar gyfer cyflogwyr y Gronfa. Gyrrwyd yr adroddiadau i'r cyflogwyr ar 5^{ed} o Fai 2010.

Canlyniadau SAAI7 fel ar 31/03/2010

Yn anffodus, ac yn groes i resymeg, mae sefyllfa'r prisiad actiwaraidd i bwrpas SAAI7 ar 31 Mawrth 2010 yn ymddangos (i bron bob cyflogwr) yn llawer gwaeth eleni na'r sefyllfa gyfatebol ar y 31 Mawrth 2009, er gwaethaf blwyddyn hynod dda i'r gronfa ar y farchnad buddsoddi yn 2009/10. Mae hynny'n bennaf oherwydd y defnydd o ddychweliadau ar fondiau corfforaethol wrth gyfrifo'r gyfradd ddisgowntio ar gyfer SAAI7, yn unol â safonau cyfrifeg.

Er mwyn cynhyrchu gwerth ar 31 Mawrth 2010, mae gwerthoedd rhwymedigaethau'r cyflogwyr (taliadau buddion pensiwn yn y dyfodol) yn cael eu disgowntio yn ôl gan ddefnyddio'r gyfradd ddisgowntio (cyfradd dybiannol o ddychweliadau ar fuddsoddiadau, wedi'i ddiffinio fel maint dychweliadau sydd ar gael ar fondiau wedi'u graddio'n AA). Mae gwerth y rhwymedigaethau yn sensitif i dybiaethau ariannol yr actiwariaid ar ddychweliadau ar fuddsoddiadau, chwyddiant, a thwf cyflogau; a ddaru bob un o'r rhain ddirywio fel a ganlyn yn 2009/10.

	31 Mawrth 2009	31 Mawrth 2010	Effaith
A. Cyfradd ddisgowntio (dychweliad bondiau AA)	6.9%	5.5%	Cynnydd yng ngwerth rhwymedigaethau yn 2010
B. Twf pensiwn yn y dyfodol (chwyddiant)	4.6%	5.3%	Cynnydd yng ngwerth rhwymedigaethau yn 2010
C. Chwyddiant cyflogau yn y dyfodol	3.1%	3.8%	Cynnydd yng ngwerth rhwymedigaethau yn 2010
D. Y gyfradd ddisgowntio net "go iawn" (D=A-C)	3.7%	1.6%	

Cafodd y cwmp tybiannol mewn dychweliadau bondiau a'r cynnydd mewn chwyddiant disgwylidig yn y dyfodol effaith arwyddocaol ar werth y rhwymedigaethau, gan fydd raid talu buddion pensiwn yn y dyfodol o'r arian sydd gan y gronfa wedi ychwanegu'r dychweliadau ar fuddsoddiadau disgwylir i'r gronfa ennill yn y dyfodol. Gan fod y gyfradd ddisgowntio "go iawn" wedi gostwng 2%, mae'r gronfa angen dal mwy o arian nawr, gyda disgwylidig o lai o enillion ar fuddsoddiadau yn y dyfodol (e.e. byddai compowndio 2% y flwyddyn dros 35 blynedd yn gallu dyblu'r gwerth a roddir ar rhwymedigaethau).

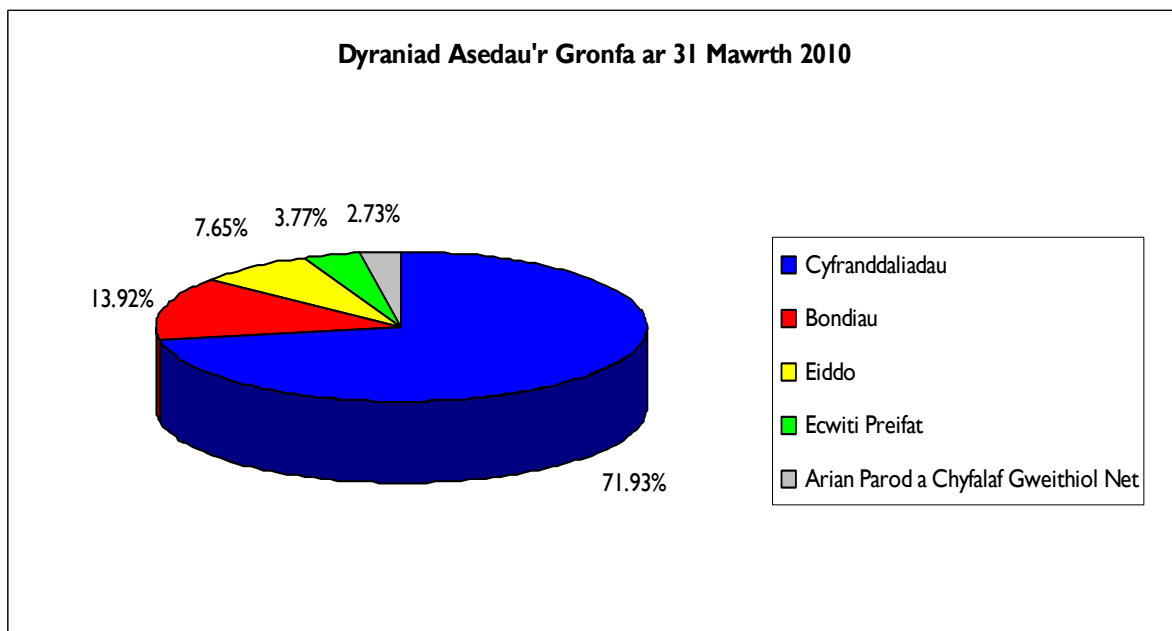
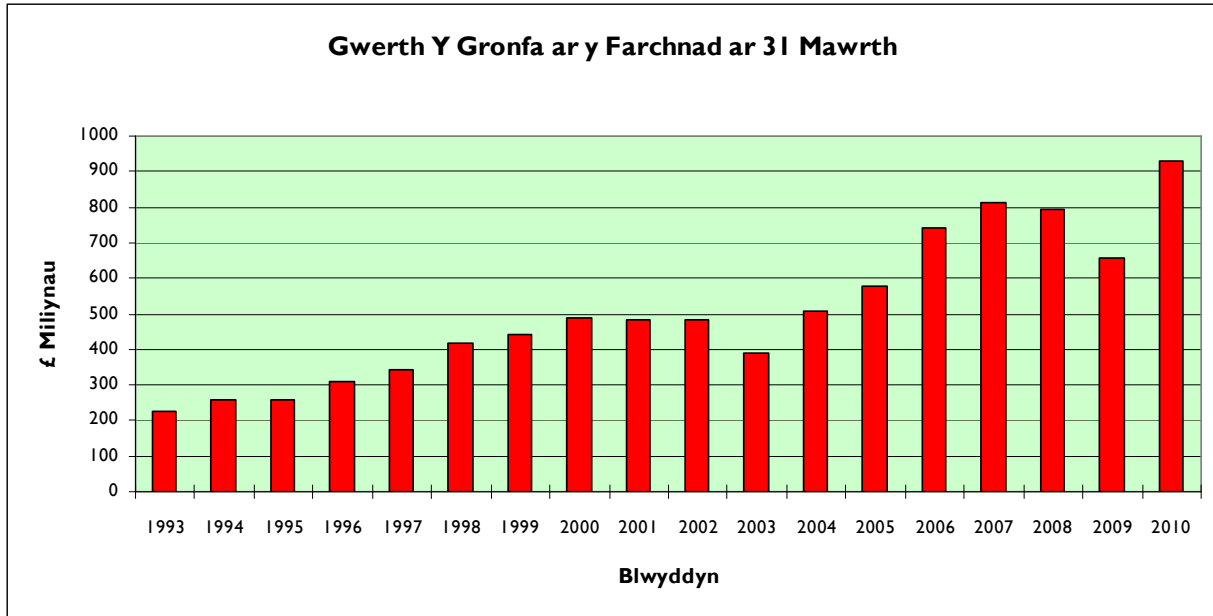
Mae'r nodyn yma wedi canolbwyntio ar y rhwymedigaethau. Bu gwir berfformiad buddsoddi gwell na'r rhagdybiaeth dros y flwyddyn, felly ddaru'r asedau dyfu'n gryf. Am y rhesymau uchod roedd y twf mewn rhwymedigaethau yn fwy na'r twf mewn asedau, ac o ganlyniad mae diffygion (fel y'i mesurwyd i bwrpas SAA17) wedi cynyddu'n sylweddol iawn yng nghyfrifon llawer o gyflogwyr.

Yn anffodus, mae'n bosib roedd sefyllfa 31 Mawrth 2009 braidd yn gamarweiniol, oherwydd roedd effaith y polisi economaidd ar y pryd ('esmwytho meintiol') yn darwthio lefel dychweliadau ar fondiau corfforaethol, a gall sefyllfa 31 Mawrth 2010 fod yn ddarlun mwy cywir. Fodd bynnag, ni ddefnyddir dychweliadau ar fondiau corfforaethol fel y gyfradd ddisgowntio ar gyfer y prisiad teirblyneddol cyfredol (yn unol â disgresiwn yr actiwari), felly nid yw'r symudiad mewn diffygion SAA17 yn arwydd dibynadwy iawn o'r twf disgwylidig mewn cyfraniadau cyflogwyr erbyn Ebrill 2011.

Dafydd L. Edwards
Pennaeth Cyllid

3. Tueddiadau Diweddar

4. Adroddiad Rheoli

4.1 Gweinyddiaeth y Cynllun

Cyffredinol

Ceir y sylfaen ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddiaeth) 2008 (fel ei newidiwyd).

Mae Cyngor Gwynedd yn gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer ei weithwyr ei hun ynghyd â gweithwyr 24 o gyrff eraill sydd ar yr atodlen (gan gynnwys 2 Awdurdod Lleol) a 16 o gyrff a ganiateir. Nid yw athrawon yn dod o dan y Gronfa hon ac mae darpariaethau gwahanol ar eu cyfer hwy. Telir am y Gronfa trwy gyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi. Hyd at Fawrth 2008 roedd gweithwyr yn cyfrannu at y Gronfa yn ôl y raddfa statudol o 6%, gyda gweithwyr llaw oedd yn talu 5% cyn Mawrth 31^{ain}, 1998 yn cyfrannu ar y gyfradd warchoddedig yma. Asesir cyfraniad y cyflogwr o bryd i'w gilydd gan Actiwari'r Gronfa.

O Ebrill 2008 pennir cyfradd cyfrannu gweithwyr mewn bandiau yn ôl eu cyflog cyfwerth llawn amser wedi ei gynyddu gyda'r lefel chwyddiant blynyddol. Bydd y bandiau o 1 Ebrill 2010 yn aros yr un fath ag Ebrill 2009, oherwydd y ffigurau chwyddiant negyddol am fis Medi 2009:

Band	Amrediad Cyflog	Graddfa Cyfraniad
1	£0 - £12,600	5.5%
2	£12,601 - £14,700	5.8%
3	£14,701 - £18,900	5.9%
4	£18,901 - £31,500	6.5%
5	£31,501 - £42,000	6.8%
6	£42,001 - £78,700	7.2%
7	Mwy Na £78,700	7.5%

Cymhathir gweithwyr llaw a warchodwyd ar raddfa 5% mewn camau fel y byddent yn cyfrannu ar y graddfeydd yn y tabl erbyn Ebrill 2011 fan hwyraf.

Buddion

Mae'r CPLIL yn darparu buddion sylweddol i aelodau. Isod fe restrir crynodeb byr o rai o'r prif fuddion sydd ar gael i aelodau.

Fel rheol bydd buddion yn seiliedig ar ddau ffactor sef: hyd y gwasanaeth y talwyd cyfraniadau i'r cynllun, a geir ei adnabod fel "Cyfanswm Aelodaeth", a'r cyflog yr oedd y cyfraniadau yn seiliedig arno (fel arfer y 12 mis olaf o wasanaeth), a geir ei adnabod fel "Cyflog Olaf".

- **Pensiwn Blynyddol**

Mae'r cyfrifiad ar gyfer pensiwn safonol blynyddol yn seiliedig ar y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 1/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008, plws

Cyflog Olaf x 1/60 x Cyfanswm Aelodaeth o 1 Ebrill 2008

Unwaith bydd y pensiwn yn cael ei dalu bydd yn cynyddu bob mis Ebrill yn unol â'r Mynegai Prisiau Adwerthu.

- **Lwmp Swm**

Hefyd mae hawl derbyn lwmp swm yn ddi-dreth ar aelodaeth i 31 Mawrth 2008, wedi ei gyfrifo ar sail y fformiwla isod:

Cyflog Olaf x 3/80 x Cyfanswm Aelodaeth i 31 Mawrth 2008

- **Newid Buddion**

Mae dewis cyfnewid rhan o'r pensiwn er mwyn cynyddu'r lwmp swm dros ben y fformiwla a ddangosir uchod, ond o fewn cyfyngiadau C&ThEM.

Pensiynau Cynghorwyr

Mae'r cynllun hefyd yn caniatáu mynediad i Aelodau. Seilir y pecyn buddion ar fformiwla'r cynllun am bensiwn a lwmp swm cyn Ebrill 2008 fel a welir uchod, ond defnyddio Cyflog Cyfartalog Gyrfa yn Lle Tal Terfynol.

Ymddeoliad Salwch

Os oes gan aelod o leiaf 3 mis o gyfanswm aelodaeth, a bod meddyg cofrestredig annibynnol a gymeradwywyd gan yr awdurdod gweinyddu yn tystio ei fod yn barhaol anabl i wneud ei swydd, neu unrhyw swydd debyg gyda'r cyflogwr, bydd yn derbyn pensiwn a lwmp swm yn syth.

Mae'r buddion yn cael eu cyfrifo yn yr un ffordd a phensiwn arferol, ond os yw'r cyfanswm aelodaeth yn 5 mlynedd neu fwy, mae'n cael ei gynyddu drwy roi blynyddoedd ychwanegol er mwyn digolledu am ymddeol cyn amser.

Ymddeoliad Cynnar

Os yw cyfanswm aelodaeth yn 3 mis neu fwy, gall aelod ddewis ymddeol a derbyn ei fudd CPLIL unrhyw adeg ar ôl 60 oed.

Rhwng ac yn cynnwys *55 i 59 oed, gall aelod ddewis ymddeol a derbyn ei fudd CPLIL, ond dim ond gyda chaniatâd ei gyflogwr. (*hyd at 31 Mawrth 2010, 50 oed ar gyfer aelodau a ymunodd a'r cynllun cyn 1 Hydref 2006)

Os ydi aelod yn ymddeol cyn 65 oed a heb gyrraedd ei oed ymddeol arferol, gall ei bensiwn a'i lwmp swm, gael eu gostwng. Os yn ymddeol ar ôl 65 byddai buddion yn cael eu cynyddu.

Buddion Gohiriedig

Mae aelodau sy'n gadael gyda 3 mis neu fwy o gyfanswm aelodaeth yn cael buddion gohiriedig, fel a'i gyfrifwyd ym mharagraff 'Buddion', ond i'r buddion gael eu gohirio a'u cynyddu gyda'r Mynegai Prisiau Adwerthol, hyd nes y Dyddiad Ymddeol Arferol. Neu mae'n bosib trosglwyddo swm sy'n cyfateb i'r buddion i gynllun pensiwn arall.

Bydd aelodau sy'n gadael gyda chyfanswm aelodaeth o lai na 3 mis a dim trosglwyddiad o fuddion i mewn i'r cynllun, yn cael eu trin fel petaent erioed wedi bod yn y cynllun a bydd eu cyfraniadau yn cael eu had-dalu yn uniongyrchol drwy eu cyflogau.

Marw Mewn Gwasanaeth

Mae lwmp swm o ddwywaith Cyflog Terfynol yn daladwy, waeth pa mor hir oedd yr aelodaeth. (Cynyddwyd hwn i dair gwaith cyflog terfynol o Ebrill 2008). Ar gyfer gweithwyr rhan-amser, tydi'r Cyflog Terfynol ddim yn cael ei gynyddu i'w raddfa gyfatebol llawn amser.

Yn ychwanegol, bydd pensiwn yn cael ei dalu i'r priod am oes, ac i unrhyw blant sy'n ddibynnol tra byddent mewn addysg llawn amser, yn seiliedig ar Gyfanswm Aelodaeth a Chyflog Terfynol y gweithiwr.

Marw ar ôl Ymddeol

Mae pensiynau priod a phartneriaid yn daladwy am oes, tra bod pensiynau plant cymwys sy'n ddibynnol, yn daladwy hyd at uchafswm o 23 oed, gyda'r pensiynau yn seiliedig ar aelodaeth y cynweithiwr yn y cynllun. Os ydi marwolaeth yn digwydd cyn i'r pensiwn gael ei dalu am 10 mlynedd (5 mlynedd i rai wnaeth ymddeol cyn 1 Ebrill 2008), caiff y balans ei dalu fel lwmp swm.

4.2 Sefyllfa Actiwaraidd

Cyffredinol

Ar 31^{ain} Mawrth 2007 cafodd y Gronfa ei phrisio ddiwethaf (ar Mawrth 31^{ain}, 2004 cyn hynny), ac mae angen i'r Gronfa fod yn ddigonol i gwrdd â'i hymrwymiaidau.

Dull a Rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Y dull actiwaraidd ddefnyddiwyd yn y Prisiant oedd y "Dull Uned Amcanol" a'r rhagdybiaethau ariannol a fabwysiadwyd adeg prisio oedd:

	% y flwyddyn
Elw ar Fuddsoddiadau	
Cyfranddaliadau	6.25%
Bondiau	4.75%
75% Cyfranddaliadau/25% Bondiau	5.9%
Codiadau Cyflog (heb gynnwys incrementau)	4.7%
Chwyddiant / Codiadau Pensiwn	3.2%

Y Canlyniadau

Prif amcan cyllido'r Gronfa ydi gofalu bod asedau'r Gronfa yn ddigonol ar gyfer talu buddion aelodau fel y maent yn cronni. Pan fydd asedau'r Gronfa yn hafal i'w hymrwymiaidau, yna dywedir bod lefel gyllido'r Gronfa yn 100%. Yn yr adroddiad Prisiant ar gyfer 31/03/2007 a gafodd ei gyhoeddi ar 12/03/08 gan Hymans Robertson, dywedwyd, "Roedd y lefel Cyllido yn 84% (o'i gymharu â 74% ar 31 Mawrth 2004) ac roedd diffyg cyllido o £161m. Gwerth marchnad yr asedau ar y dyddiad prisio oedd £814m." Aseswyd bod yr ymrwymiaidau yn £974m.

Mae'r tabl canlynol yn gosod allan canlyniadau prisio'r Gronfa gyfan:

	£m
Ymrwymiaidau Net:-	
Aelodau Gweithredol	549.1
Pensiynwyr Gohiriedig	106.6
Pensiynwyr	318.7
Cyfanswm Net Ymrwymiaidau	974.4
Cyfanswm Gwerth yr Asedau	813.8
Gweddill (Diffyg)	(160.6)
Lefel Gyllido	84%

Cyfradd Gyffredin y Cyfraniadau (CGC)

Y CGC taladwy ydi cost buddion y dyfodol ar ôl eu cronni, wedi'u cynyddu â swm, i ddod â'r lefel gyllido yn ôl i 100% dros gyfnod o hyd at 20 mlynedd fel a osodwyd allan yn y Datganiad Strategaeth Cyllido. Yn seiliedig ar lefel gyllido'r Gronfa ar Mawrth 31^{ain}, 2007, y gyfradd a osodwyd ar gyfer cyfraniad gwasanaeth i'r dyfodol oedd 15.8% gyda 4.3% arall ei angen i gyllido diffyg y gwasanaeth gorffennol. Y cyfraniad gan bob cyflogwr ydi'r CGC ynghyd ag addasiad unigol os yw hynny'n briodol i adlewyrchu amgylchiadau unigol pob cyflogwr.

Prisiad Actiwaraidd 31 Mawrth 2010

Ar hyn o bryd mae gwaith yn cael ei wneud ar brisiad 31 Mawrth 2010 a disgwylir y canlyniadau ganol mis Tachwedd. Disgwylir y bydd Fforwm Cyflogwyr yn cael ei gynnal ddiwedd mis Tachwedd i drafod y canlyniadau hyn. Bydd manylion y Fforwm yn cael eu hanfon allan i'r holl gyflogwyr unwaith y bydd y trefniadau wedi cael eu cwblhau. Bydd canlyniadau'r prisiad hwn yn effeithio ar gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr o'r 1 Ebrill 2011. Cyn hynny, yn wyneb y cynnydd tebygol, byddwn yn trafod y rhagolygon ynglyn a chyfraniad y cyflogwyr gyda'r holl gyflogwyr.

4.3 Trefniadau Gweinyddol a Chadw

Llywodraethu

Gweinyddir y Gronfa o fewn y fframwaith a sefydlwyd gan statud, sy'n datgan mai Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod gweinyddol.

Polisiâu Llywodraethu

Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu a'r Datganiad Cydymffurfriad a'r Drefn Lywodraethol yn nodi trefniadau llywodraethol y Gronfa Bensiwn.

Gweler copïau yn Rhan 9, tudalennau 47- 53.

Cyngor Arbenigol

Mae Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gorfodi'r Cyngor i sicrhau cyngor arbenigol ar fuddsoddi. Darperir y cyngor hwn gan ymgynghorydd annibynnol o gwmi Hymans Robertson (ymgynghorwyr y Gronfa) sy'n ymuno â'r Pwyllgor Pensiynau er mwyn monitro'r Rheolwyr Buddsoddi. Bydd ymgynghorydd o Hymans yn bresennol ym mhob cyfarfod chwarterol gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Rheolwyr Buddsoddi

Dros gyfnod yr adroddiad hwn roedd 7 Rheolwr Buddsoddi, gan gynnwys Insight Investment (Insight) a ddechreuodd eu cyfarwyddyd ar 31 Mawrth 2010. Y rheolwyr eraill oedd BlackRock (Barclays Global Investors a unodd gyda BlackRock yn Rhagfyr 2009, ac enw'r rheolwr nawr yw BlackRock), Capital International (Capital), Fidelity International (Fidelity), Legal and General (L&G), UBS Global Asset Management (UBS) a Partners Group. Rydym hefyd wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol gyda KBC yn eu Cronfa Eiddo Lothbury.

Ym mis Mawrth 2008 penodwyd L&G fel rheolwr dros dro ar gyfer y Gronfa gyda'r bwriad y byddai eu mandad yn cael ei derfynu unwaith y byddai'r Gronfa wedi mabwysiadu ei strwythur newydd. Mae'r strwythur newydd nawr mewn lle a bydd mandad L&G yn cael ei derfynu ym mis Mai 2010. Yn dilyn y terfynu hyn bydd meincnod y Gronfa fel a ganlyn:

Rheolwr	%
BlackRock	32.0
Capital	19.0
Fidelity	19.0
Insight	15.0
UBS / KBC (Eiddo yn unig)	10.0
Partners	5.0
Cyfanswm	100.0

Ceidwaid

Mae gan rai o'n rheolwyr buddsoddi geidwaid cysylltiedig sy'n dal asedion eu rhan nhw o'r portffolio. Mae'r rheolwyr a'u ceidwaid cysylltiedig fel a ganlyn:

- Ceidwad BlackRock yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Fidelity hefyd yw Banc JP Morgan Chase;
- Ceidwad Insight yw Cwmni'r Northern Trust;
- Ceidwad KBC hefyd yw Cwmni'r Northern Trust; a
- Ceidwad L&G yw HSBC Global Investor Services (ar gyfer asedion y DU) a Citigroup (ar gyfer asedau tramor).

Gan nad oes gan y ddau reolwr buddsoddi arall geidwad cysylltiedig, mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi penodi:

- Cwmni Northern Trust fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan Capital, a
- Banc JP Morgan Chase fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan UBS.

Mae KBC, y cwmni yr ydym wedi gwneud buddsoddiad uniongyrchol a hwy, yn defnyddio Cwmni'r Northern Trust fel eu ceidwad hwy.

Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

Trefniadau Gweinyddol

Mae trefniadau gweinyddol yn sicrhau bod y trosglwyddiadau hynny sydd yn digwydd, rhwng y Rheolwyr Buddsoddi a'r Cyngor, yn gorfod cael eu hawdurdodi gan lofnodion dau o'r saith swyddog sydd ar restr lofnodion awdurdodedig y Gronfa Bensiwn.

Dyraniad Asedau

Prif benderfynedd perfformiad hir-dymor y Gronfa ydi dyraniad strategol yr asedau. Dyraniad strategol asedau'r Gronfa ydi 75% cyfranddaliadau, 15% bondiau'r DU a 10% eiddo. Cafodd y dyraniad asedau yma ei sefydlu yn dilyn adolygiad strategol yn 2006.

Mae'r tabl canlynol yn dangos dyraniad y Gronfa ar ôl i fandad L&G gael ei derfynu.

	BlackRock %	Capital %	Fidelity %	Insight %	UBS/ KBC %	Partners Group %	Cyfanswm %
Canran o'r Gronfa	32.0	19.0	19.0	15.0	10.0	5.0	100.0
Cyfranddaliadau'r DU	77.0	8.4	8.4	-	-	-	28.0
Cyfranddaliadau Tramor	23.0	91.6	91.6	-	-	-	42.0
Gogledd America	-	47.1	47.1	-	-	-	17.6
Ewrop ac eithrio'r DU	8.0	17.6	17.6	-	-	-	9.7
Siapan	7.0	8.9	8.9	-	-	-	4.2
Basn y Pasiffig	3.0	5.0	5.0	-	-	-	4.2
Marchnadoedd sy'n Datblygu	5.0	13.0	13.0	-	-	-	6.3
Ecwiti Preifat	-	-	-	-	-	100.0	5.0
Cyfanswm Cyfranddaliadau	100.0	100.0	100.0	-	-	100.0	75.0
Bondiau'r DU	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Eiddo	-	-	-	-	100.0	-	10.0
Cyfanswm	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4.4 Pwerau Buddsoddi

Pwerau Buddsoddi

Mae'r prif bwerau i fuddsoddi yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 fel ei newidiwyd. Mae'r rhain yn caniatáu amrywiaeth o fuddsoddi arian y Gronfa nad oes mo'i angen ar unwaith i dalu pensiynau a buddiannau eraill.

Cyfyngiadau Buddsoddi

Nodir cyfyngiadau cyfredol Gwynedd yng ngholofn (A), isod. Fodd bynnag, mae'r rheoliadau newydd yn caniatáu awdurdodau gweinyddol i gynyddu'r cyfyngiadau i'r rhai a nodir yng ngholofn (B), isod:

	Cyfyngiadau Cyfredol y Gronfa (A)	Rheoliadau'n Cynyddu'r Cyfyngiadau i (B)
1. Mewn unrhyw gontract is-danysgrifio unigol.	1%	5%
2. Holl gyfraniadau i unrhyw bartneriaeth unigol.	2%	5%
3. Holl gyfraniadau i bartneriaethau.	5%	15%
4. Mae cyfanswm yr holl fenthyciadau ac unrhyw adneuron gydag awdurdod lleol, neu unrhyw gorff gyda'r hawl i godi praesept neu gais ar awdurdod lleol, neu gorff ble mae awdurdod lleol yn gorfod cyfrannu tuag at eu costau (o fewn ystyr Deddf Gwasanaethau Ariannol a Marchnad 2000 [4]) parthed derbyn adneuron o ganlyniad i orchymyn wnaed o dan adran 38(1) o'r Ddeddf yna, a phob benthyciad.	10%	Dim cynnydd
5. Holl fuddsoddiadau yng ngwarantau cwmnïau nas rhestrir	10%	15%
6. Unrhyw un daliad (holding).	10%	Dim cynnydd
7. Holl adneuron gydag unrhyw un banc, sefydliad neu unigolyn (ac eithrio'r Banc Cynilo Cenedlaethol).	10%	Dim cynnydd
8. Holl gontractau is-danysgrifio unigol	15%	Dim cynnydd
9. Holl fuddsoddiadau mewn unedau neu gyfranddaliadau eraill o'r buddsoddiad sy'n destun ymddiriedolaeth cynlluniau unedau ymddiriedolaethol, a reolir gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
9a. Holl fuddsoddiadau mewn cwmnïau buddsoddi benagored ble mae'r cynlluniau buddsoddi cyfunol a sefydlir gan y cwmnïau yn cael eu rheoli gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
9b. Holl fuddsoddiadau mewn unedau neu gyfranddaliadau eraill o'r buddsoddiad sy'n destun ymddiriedolaeth cynlluniau unedau ymddiriedolaethol a'r holl fuddsoddiadau mewn cwmnïau buddsoddi benagored ble mae'r cynlluniau buddsoddi cyfunol a sefydlir gan y cwmnïau yn cael eu rheoli gan unrhyw gorff unigol.	25%	35%
10. Cyfanswm mewn unrhyw gontract yswiriant unigol.	35%	35%
11. Holl warantau a drosglwyddir (neu a gytunir i'w trosglwyddo) gan yr awdurdod o dan drefniant benthycia stoc.	25%	35%

4.5 Rheoli Buddsodiadau

Cyffredinol

Prif nod polisi buddsoddi yw uchafu'r enillion ar yr arian dan ofal y Cyngor, yn gyson â lefel dderbyniol o risg, ac i'r enillion yn y tymor hir fod yn fwy na chwyddiant cyflogau. Rhaid cadw mewn cof mai yn y tymor hir iawn y mae ymrwymadau'r Gronfa (sef Pensiynau), gan ymestyn hyd at ganol y ganrif. Bydd yr ymrwymadau hyn yn codi gyda chwyddiant, oherwydd cyswllt pensiynau i'r mynegai chwyddiant a hefyd oherwydd codiadau yng nghyflogau gweithwyr hyd at eu hoedran ymdeol. Mae perthynas rhwng lefelau'r enillion a dderbynnir â'r gyfradd cyfraniadau y disgwylir i gyflogwyr ei dalu. Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried bod yr enillion tymor hir o gyfranddaliadau yn mynd i fod yn fwy na'r enillion ar fondiau, felly oherwydd hyn buddsoddir y rhan fwyaf o'r Gronfa mewn cyfranddaliadau.

Yn y prisiad diwethaf, nodwyd petai'r Pwyllgor Pensiynau yn penderfynu buddsoddi'n gyfan gwbl mewn bondiau, byddai'r lefel gyllido yn disgyn i 65% gyda chynnydd cyfatebol yng nghyfradd cyfraniad y dyfodol i'r cyflogwyr yn 9.1% o dâl.

Cyfarwyddyd Rheolwyr Buddsoddi

Oherwydd polisi pendant i sicrhau amrywiaeth yn yr asedion ac yn y dull o fuddsoddi, dros y flwyddyn roedd gan y Gronfa 7 Rheolwr Buddsoddi yn derbyn gwahanol gyfarwyddiadau:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd
BlackRock	Goddefol
L&G	Goddefol
Capital	Gweithredol
Fidelity	Gweithredol
Insight	Gweithredol
UBS	Gweithredol
Partners	Gweithredol

Cyfarwyddyd BlackRock a L&G yw bod yn rheolwyr "goddefol". Byddant yn dyrannu asedion yn unol â'u meincnod ac ym mhob marchnad byddant yn olrhain mynegai'r farchnad stoc. O ganlyniad dylai eu perfformiad olrhain eu meincnod unigol. Mae apwyntio rheolwr goddefol yn lleihau'r risg o danberfformiad, ond hefyd yn lleihau'r siawns o orberfformiad cymharol i'r meincnod.

Briff "gweithredol" sydd gan yr holl reolwyr eraill. Mae ganddynt ddisgresiwn i fuddsoddi yn eu syniadau buddsoddi gorau. Tra bod ganddynt hyblygrwydd o ran, pa stociau, rhanbarthau a sectorau i fuddsoddi ynddynt, mae nifer o gyfyngiadau mewn lle i rwystro'r rheolwyr rhag gwyro yn rhy bell oddiwrth eu meincnod a chymryd gormod o risg. Mae apwyntio rheolwr gweithredol yn cynyddu'r siawns o orberfformiad, ond hefyd yn cynyddu'r risg o danberfformiad cymharol i'r meincnod.

Mae gan Capital a Fidelity briff cyfranddaliadau "gweithredol", tra bod gan Insight briff bondiau "gweithredol". Briff eiddo "gweithredol" sydd gan UBS a briff ecwiti preifat "gweithredol" sydd wedi ei roi i Partners.

4.6 Perfformiad Buddsoddi

Cyfarfodydd Chwarterol

Caiff perfformiad y Rheolwyr Buddsoddi ei fonitro'n chwarterol. Bob chwarter bydd y Rheolwyr Buddsoddi yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i'r Pwyllgor Pensiynau, y swyddogion perthnasol yng Nghyngor Gwynedd ac i ymgynghorydd y Gronfa. Yn chwarterol bydd cyfarfod yn cael ei gynnal rhwng y Rheolwyr Buddsoddi, y Pwyllgor, swyddogion a'r ymgynghorydd i fonitro perfformiad y rheolwyr yn ystod y chwarter.

Monitro Perfformiad

Tanysgrifia Gwynedd i wasanaeth mesur Cwmni'r WM, sy'n cyfrifo'r gyfradd enillion i Wynedd ac ar gyfer cronfeydd pensiwn eraill, ac yn darparu cymariaethau.

Targedau

Dangosir meincnodau perfformiad unigol ar gyfer y Rheolwyr Buddsoddi unigol yn y tabl isod:

Rheolwr	Meincnod	Targed
BlackRock	FTSE All-Share a'r FTSE All-World Indices	Elw'r Meincnod
L&G	FTSE All-Share a'r FTSE All-World Indices	Elw'r Meincnod
Capital	MSCI All Countries World Index	Meincnod + 2% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Fidelity	MSCI All Countries World Index	Meincnod +2%-3% y flwyddyn (gros o ffioedd)
Insight	Arian (Libor)	Meincnod +2% y flwyddyn
UBS	IPD UK Pooled Property Fund Index	Meincnod + 0.5% y flwyddyn
Partners	MSCI World	Meincnod + 5% y flwyddyn.*

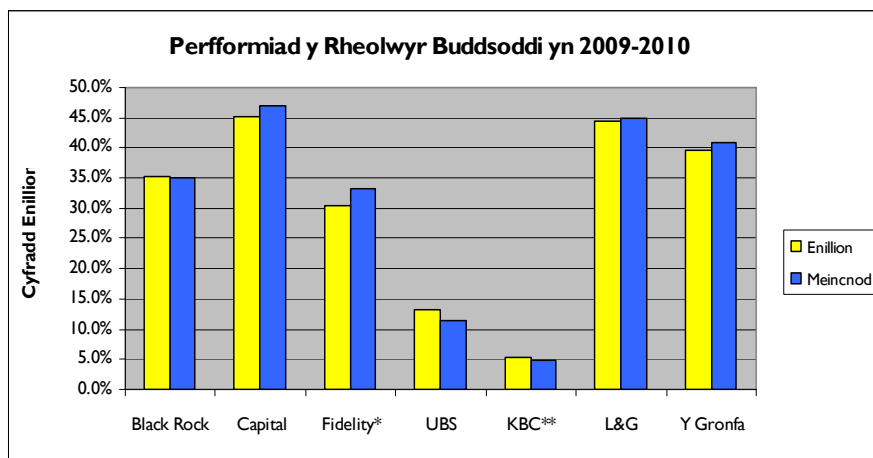
*Nid oes gan Partners darged perfformiad swyddogol. Targed ar gyfer pwrpas mynegol yn unig a welir uchod.
MSCI=Morgan Stanley Capital International.

Gan mai buddsoddiad uniongyrchol yr ydym wedi ei wneud gyda KBC, nid ydym wedi rhoi meincnod iddynt. Fodd bynnag, ar gyfer pwrpas mynegol byddwn yn eu monitro yn erbyn yr "IPD Balanced Property Unit Trust Index".

Perfformiad y Gronfa

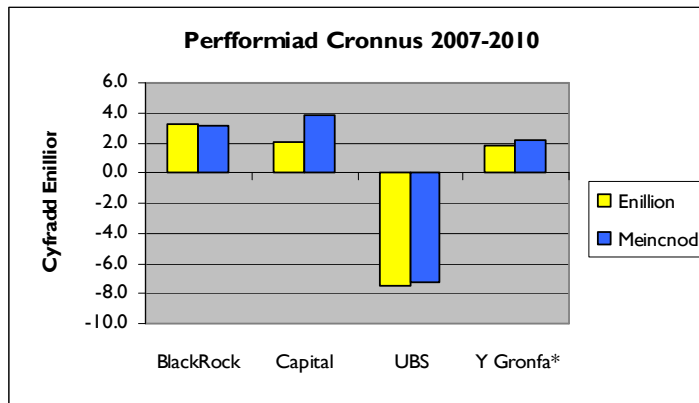
Yn erbyn y meincnod fe danberfformiodd y Gronfa 1.1% yn ystod y flwyddyn ariannol. Llwyddodd y Gronfa i gael enillion o +39.7% yn erbyn y meincnod o +40.8%. Hefyd, dros gyfnod o dair blynedd mae'r Gronfa wedi tanberfformio yn erbyn y meincnod gydag enillion o +1.8% o'i gymharu ag enillion y meincnod o +2.2%.

Mae'r graffiau a'r tabl isod yn dangos perfformiad y Rheolwyr dros 1 a 3 blynedd.

*Cychwynodd Fidelity eu cyfarwyddyd ym mis Gorffennaf 2009.

**Cychwynodd KBC eu cyfarwyddyd ym mis Ionawr 2010.

*Mae'r ffigyrau yma yn cynnwys elfen o berfformiad Fidelity, KBC ag L&G ers iddynt gychwyn eu mandadau.

Fel arfer cydnabyddir bod perfformiad dros gyfnod hir (3 neu fwy o flynyddoedd, dyweder) yn fynegai mwy dilys na blwyddyn unigol; gall strategaethau a gynllunnir ar gyfer perfformiad da yn y tymor hir ddiodeff o golledion tymor byr o bryd i'w gilydd.

	Enillion Blwyddyn	Meincnod Blwyddyn	Enillion 3 Blynedd	Meincnod 3 Blynedd
BlackRock	35.3%	34.9%	3.3%	3.1%
Capital	45.1%	46.9%	2.1%	3.9%
Fidelity (a gychwynodd ar 1 Gorffennaf 2009)	30.5%	33.3%	n/a	n/a
UBS	13.3%	11.50%	-7.5%	-7.2%
KBC(a gychwynodd ar 4 Ionawr 2010)	5.4%	4.8%	n/a	n/a
L&G (a gychwynodd ym Mawrth 2008)	44.5%	45.0%	n/a	n/a
Y GRONFA GYFAN	39.7%	40.8%	1.8%*	2.2%*

*Mae'r ffigyrau yma yn cynnwys elfen o berfformiad Fidelity, KBC ag L&G ers iddynt gychwyn eu mandadau.

Hyd yma nid yw WM wedi bod yn monitro perfformiad Partners oherwydd gall edrych ar berfformiad tymor byr fod yn gamarweiniol. Nid yw Insight wedi cael eu cynnwys oherwydd eu bod ond wedi dechrau eu cyfarwyddyd ar 31 Mawrth 2010.

Tabl Cyngair Awdurdod Lleol.

Bob blwyddyn mae Cwmni'r WM yn paratoi Tabl Cyngair sydd yn rhestru Cronfeydd Pensiwn Awdurdodau Lleol yn ôl eu perfformiad buddsoddi yn ystod y flwyddyn ariannol. Allan o'r 87 cronfa bensiwn sy'n tanysgrifio i'r gwasanaeth, roedd perfformiad Gwynedd yn safle 18 allan o'r 87 sef 20^{fed} canraddol gyda pherfformiad y Gronfa yn +39.7% o'i gymharu â'r cyfartaledd o +35.6%. Am y flwyddyn i 31 Mawrth 2010, gwelodd y Gronfa yr enillion gorau yng Nghymru.

Mae'r tabl canlynol yn dangos perfformiad blyneddol y Gronfa yn Nhabl Cyngair Awdurdod Lleol dros y 8 mlynedd diwethaf.

Y Flwyddyn i	Meincnod y Gronfa	Targed y Gronfa	Enillion y Gronfa	Enillion Cyfartaledd	Canraddol
31 Mawrth 2010	40.80%	41.59%	39.70%	35.60%	20 ^{fed}
31 Mawrth 2009	-20.60%	-20.25%	-20.60%	-20.30%	57 ^{fed}
31 Mawrth 2008	-3.70%	-2.80%	-5.70%	-3.10%	85 ^{fed}
31 Mawrth 2007	7.70%	8.56%	6.70%	7.00%	56 ^{fed}
31 Mawrth 2006	25.70%	26.89%	24.4%	25.0%	54 ^{fed}
31 Mawrth 2005	12.30%	13.15%	11.5%	11.3%	43 ^{fed}
31 Mawrth 2004	24.80%	25.60%	26.7%	23.9%	9 ^{fed}
31 Mawrth 2003	-20.60%	-19.75%	-21.2%	-20.1%	74 ^{ain}

4.7 Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi

Cyffredinol

Mae'n rhaid i awdurdodau gweinyddu Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, baratoi a chyhoeddi Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DoEB).

Adolygu'r DoEB

Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn bwriadu adolygu'r DoEB yn y dyfodol agos. Golyga'r broses adolygu y byddwn yn ymgynghori gyda holl gyflogwyr y Gronfa, y Rheolwyr Buddsoddi ac ymgynghorwyr y Gronfa.

Copïau o'r DoEB

Mae copïau o'r DoEB wedi cael eu gyrru allan i holl gyflogwyr y Gronfa, y rheolwyr buddsoddi, yr actiwari, yr ymgynghorydd a chynrychiolwyr yr undebau.

Gweler copi yn Rhan 9, tudalennau 54-68.

4.8 Datganiad Strategaeth Cyllido

Cyffredinol

Mae rhaid i awdurdodau gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) baratoi a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC).

Mae buddion CPLIL wedi eu gwarantu gan statud ac felly mae'r addewid o bensiwn yn sicr. Mae'r DSC yn cyfeirio at y ffaith bod eisiau rheoli'r angen i gyllido'r buddion yma tros y tymor hir, a hefyd yr un pryd hwyluso gwaith archwilio ac atebolrwydd trwy wella tryloywder a'r broses o ddatguddio. Hefyd, mae'n rhoi fframwaith statudol i awdurdodau gweinyddol CPLIL ar gyfer rheoli diffygion pensiwn tymor hir y Gronfa wrth symud ymlaen.

Adolygu'r DSC

Bydd y Pwyllgor Pensiynau yn adolygu'r DSC yn ystod 2010/11 fel rhan o broses Prisiad Actiwaraid 31 Mawrth 2010. Bydd y broses adolygu yn cynnwys ymgynghoriad gyda holl gyflogwyr y Gronfa ac Actiwari'r Gronfa.

Yn y Pwyllgor Pensiynau a gynhaliwyd ar 7fed Chwefror 2008 cafodd y DSC newydd ei fabwysiadu a chafodd copi ei anfon allan i'r holl gyflogwyr ar 31^{ain} Mawrth 2008.

Copïau o'r DSC

Mae copïau o'r DSC cyfredol wedi cael eu hanfon allan i holl gyflogwyr y Gronfa ac actiwari'r Gronfa, ymgynghorwyr a chynrychiolwyr undebau ar 31 Mawrth 2008.

Gweler copi yn Rhan 9, tudalennau 69-86.

5. Strwythur Rheoli

Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd

Aelodaeth y Pwyllgor Pensiynau 2009/10

Y Cyngorydd John Gwilym Jones (Cadeirydd 09/10)

Y Cyngorydd Keith Greenly-Jones (Is-Gadeirydd 09/10)

Y Cyngorydd Trefor Edwards

Y Cyngorydd John R. Jones

Y Cyngorydd Linda A Jones (ymddiswyddodd o'r Pwyllgor Pensiynau ym mis Ionawr 2010)

Y Cyngorydd John W. Jones (ymunodd a'r Pwyllgor Pensiynau ym mis Ionawr 2010)

Y Cyngorydd W Tudor Owen

Y Cyngorydd G Euros Roberts

Y Cyngorydd Margaret Lyon (Aelod Cyfetholedig)

Y Cyngorydd Goronwy O Parry (Aelod Cyfetholedig)

Cyfarwyddwr Corfforaethol

Mr Dilwyn O. Williams

Pennaeth Cyllid ("Swyddog Adran 151")

Mr Dafydd L. Edwards

Ymgynghorydd

Mr George Henshilwood (Hymans Robertson)

Rheolwyr Buddsoddi

BlackRock

Capital International Cyf.

Fidelity International (a gychwynodd 01/07/09)

Insight Investment (a gychwynodd 31/03/10)

KBC (a gychwynodd 04/01/10)

Legal & General Investment Management

Partners Group

UBS Global Asset Management Cyf.

Actiwari

Hymans Robertson

Manylion Cyswllt

Gellir holi ymhellach a derbyn gwybodaeth fanylach ynglŷn â:

- gweithrediad Cynllun Pensiwn Gwynedd trwy gysylltu â:

Mr Gareth Jones,
Rheolwr Gweithrediadau Pensiynau,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH

☎ 01286 679612

☎ 01286 679589

✉ garethjones@gwynedd.gov.uk

- gweithgaredd cyfrifeg y Gronfa trwy gysylltu â:

Mrs Marina Parry Owen,
Swyddog Pensiynau a Buddsoddiadau,
Gwasanaeth Cyllid,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH

☎ 01286 679617

☎ 01286 678962

✉ marinaparryowen@gwynedd.gov.uk

- gweithgaredd buddsoddi'r Gronfa trwy gysylltu â:

Mr Dilwyn Owen Williams,
Cyfarwyddwr Corfforaethol,
Cyngor Gwynedd,
Swyddfa'r Cyngor,
Caernarfon,
Gwynedd. LL55 1SH

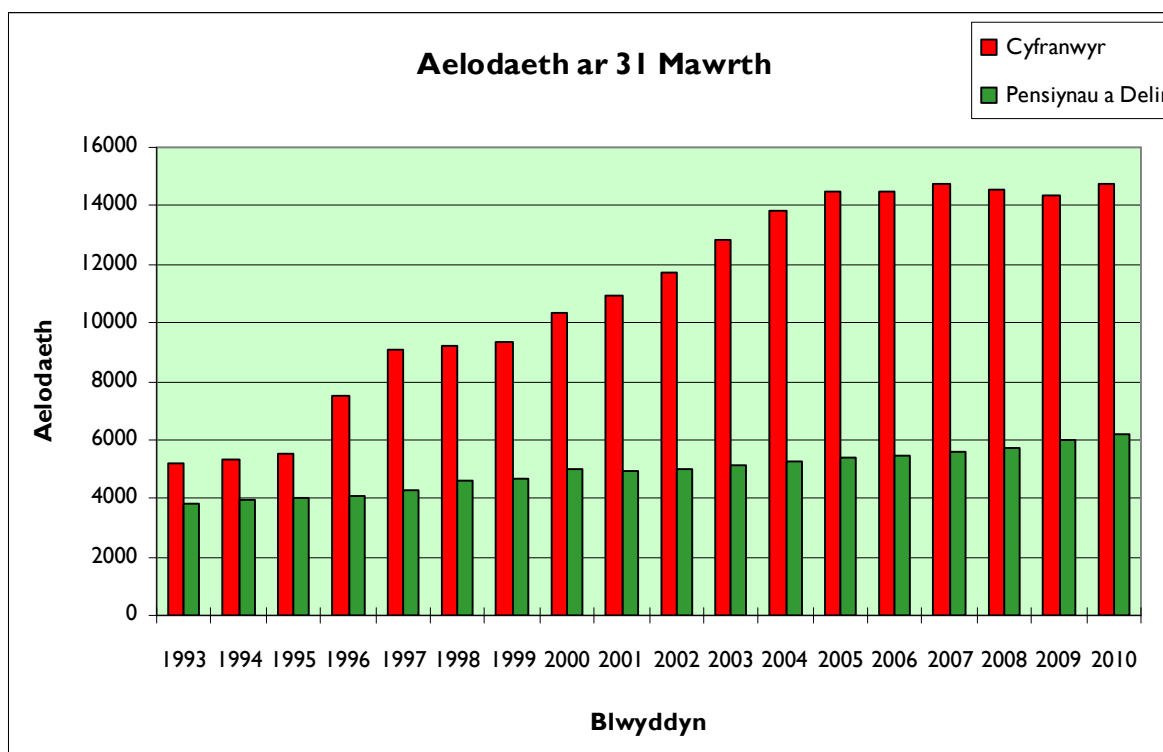
☎ 01286 679514

☎ 01286 678962

✉ dilwynowenwilliams@gwynedd.gov.uk

6. Ystadegau Aelodaeth

Mae'r graff isod yn dangos y newid yn aelodaeth y Gronfa dros y 18 mlynedd diwethaf. Mae'n dangos bod nifer y pensiynwyr wedi cynyddu yn raddol o 3,789 yn 1993 i 6,211 yn 2010, tra bod nifer y cyfranwyr bron wedi treblu o 5,194 yn 1993 i 14,742 yn 2010.

Mae'r tabl isod yn rhoi'r ystadegau aelodaeth:

31 Mawrth 2009	Disgrifiad	31 Mawrth 2010
14,375	Cyfranwyr	14,742
5,933	Pensiynwyr Gohiriedig	6,400
5,960	Pensiynau a Delir	6,211
1,171	Budd-dal heb eu hawlio	1,210
27,439	Cyfanswm Aelodaeth	28,563

7. Cyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa

Cyrff ar yr Atodlen
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru
Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Dinas Bangor
Cyngor Tref Llangejni
Cyngor Tref Biwmares
Cyngor Tref Caernarfon
Cyngor Tref Caergybi
Cyngor Tref Llandudno
Coleg Meirion Dwyfor
Coleg Menai
Parc Cenedlaethol Eryri
Coleg Llandrillo
Ysgol Emrys ap Iwan
Ysgol Uwchradd Eirias
Ysgol Bryn Eilian
Ysgol Pen y Bryn
Cyngor Cymuned Tywyn
Cyngor Cymuned Llanllyfni
Cyngor Tref Tywyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Abergele
Cyngor Tref Bae Colwyn
Cyngor Tref Ffestiniog

Cyrff a Ganiateir
Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
Cydbwyllgor Claddu Caergybi
CAG Coleg Harlech
Gyrfa Cymru Gogledd Orllewin
Cwmni Cynnal
Cwmni'r Fran Wen
Theatr Harlech
Gwasanaeth Gwirfoddol Conwy
Medrwn Môn
Mantell Gwynedd
Canolfan Cyngori Ynys Môn
Menter Môn
Canolfan Cyngori Conwy
CAIS
Cartrefi Conwy
Eden Food Services

Cyflogwyr heb ddim Cyfranwyr
Coleg Normal
Coleg Santes Fair
Pwyllgor Llys Ynadon Gogledd Cymru
Panel Gwerthuso
Cyngor Cymuned Felinheli
Hen Awdurdod Iechyd
Hen Awdurdod Dwr
Hen Bwyllgor Gwasanaeth Prawf Gogledd Cymru
Cyngor Cymuned Llandwrog
Coleg Gwynedd
Coleg Pencraig
Ymddiriedolaeth Gerddi Plas Tan y Bwlch

Cronfeydd Caedig
Cyngor Sir Gwynedd
Cwmni Gwastraff Môn/Arfon
Theatr Gwynedd

8. Datganiad o Gyfrifon 2009-2010

Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd 2009-2010

2009 £'000	Cyfrifon y Gronfa Bensiwn am y Flwyddyn sy'n Diweddu 31 Mawrth	2010 £'000
	Cyfraniadau -	
13,223	Gweithwyr - Staff	13,813
31	- Aelodau	35
44,154	Cyflogwyr - Staff	45,388
106	- Aelodau	121
1,871	- Ariannu Diffyg	0
57	- Ychwanegiad	0
70	Llog ar Gyfraniadau Gohiriedig	60
0	Incwm ar Gyfrifo Ysgariad	2
1	Llog ar Dalu Cyfraniadau'n Hwyr	0
2,559	Trosglwyddiadau o Gynlluniau Eraill	5,447
258	Prynu Gwasanaeth Ychwanegol a.y.y.b.	279
62,330	Cyfanswm Cyfraniadau Dderbyniwyd	65,145
	Buddion Taladwy -	
(24,149)	Pensiynau	(26,029)
(6,572)	Lwmp Swm	(6,658)
(0)	Grantiau Salwch	(0)
(1,051)	Budd-daliadau ar Farwolaeth	(437)
(19)	Ymadawiadau	(14)
(1,509)	Trosglwyddiadau i Gynlluniau Eraill	(4,645)
(1,075)	Costau Gweinyddol (Nodyn 11)	(907)
(34,375)	Cyfanswm Buddion Dalwyd	(38,690)
27,955	Ychwanegiadau Net o Ddelio gydag Aelodau	26,455
2009 £'000	Enillion / (Colledion) Net ar Fuddsoddiadau fel ar 31 Mawrth	2010 £'000
6,841	Incwm Buddsoddi (Nodyn 9)	5,105
(167,317)	Newid yng Ngwerth Buddsoddiadau ar y Farchnad	242,615
(2,232)	Costau Rheoli Buddsoddiadau (Nodyn 12)	(2,777)
(162,708)	Enillion/(Colledion) Net ar Fuddsoddiadau	244,943
2009 £'000	Cynnydd / (Gostyngiad) Net yn y Gronfa Yn Ystod y Flwyddyn	2010 £'000
27,955	Ychwanegiadau Net o Ddelio gydag Aelodau	26,455
(162,708)	Enillion/(Colledion) Net ar Fuddsoddiadau	244,943
(134,753)	Cynnydd/(Gostyngiad) Net yn y Gronfa Yn Ystod y Flwyddyn	271,398
2009 £'000	Asedau Net y Gronfa	2010 £'000
792,745	Ar 1af Ebrill	657,992
(134,753)	Cynnydd/(Gostyngiad) Net yn y Gronfa Yn Ystod y Flwyddyn	271,398
657,992	Fel ar 31 Mawrth	929,390

2009 £'000	Datganiad o Asedion Net fel ar 31 Mawrth	2010 £'000
	Buddsoddiadau yn ôl eu Gwerth ar y Farchnad (Nodyn 7)	
	Llog Sefydlog:	
10,677	Sector Gyhoeddus y DU a Ddyfynnir	0
50,375	Arall y DU a Ddyfynnir	0
0	Dychweliad Absoliwt	129,351
	Mynegai Cysylltiol:	
32,439	Mynegai Cysylltiol y DU	0
	Cyfranddaliadau:	
8,967	Y DU a Ddyfynnir	18,069
0	Y DU heb eu Dyfynnu	0
84,211	Tramor a Ddyfynnir	125,891
1,088	Tramor heb eu Dyfynnu	311
32,102	Ecwiti Preifat	35,026
	Offerynnau Buddsoddi Cydgyfrannog:	
170,505	Ymddiriedolaethau Uned y DU a Ddyfynnir	234,198
2	Mentrau'r DU heb eu Dyfynnu	1
169,545	Ymddiriedolaethau Uned Tramor	135,913
6,953	Cronfeydd Rheoledig Tramor	0
0	Ymddiriedolaethau Uned Byd Eang (sy'n cynnwys y DU)	154,130
52,771	Ymddiriedolaethau Uned Eiddo	71,089
	Contractau Deilliad	
4,015	Ased Deilliad	3,508
(4,168)	Diffyg Deilliad	(3,506)
	Arall:	
33,517	Arian Parod a Buddsoddiadau Dros Dro	13,439
519	Dyledwyr – Gwerthiannau Buddsoddiadau yn Disgwyl Setliad	136,167
6,182	Dyledwyr Amrywiol (Nodyn 14)	7,471
(869)	Credydwyr – Pryniannau Buddsoddiadau yn Disgwyl Setliad	(130,769)
(839)	Credydwyr Amrywiol (Nodyn 15)	(899)
657,992	Asedion Net fel ar 31 Mawrth	929,390

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol hyn yn cynnwys ymrwymadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymadau'r Gronfa ym mhriadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2007 a'r nesaf ar 31 Mawrth 2010) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa eto yn gallu cwrdd â 100% o ymrwymadau'r dyfodol.

Nodiadau i'r Cyfrifon

1. Statws

Mae'r cyfrifon yma wedi eu harchwilio. Gellir gweld Datganiad yr Archwiliwr ar dudalen 35.

2. Cyffredinol

Gweinyddir Cronfa Bensiwn Gwynedd gan Gyngor Gwynedd o dan reolau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol fel a osodir yn Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007 â'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddiaeth) 2008 (fel ei newidiwyd). Mae aelodaeth o'r Gronfa ar gael i holl weithwyr llywodraeth leol yn cynnwys staff mewn ysgolion a chorfforaethau addysg bellach yng Ngwynedd sydd ddim yn athrawon, yn ogystal â gweithwyr o gyrff a ganiatawyd. Mae Rhan 7, ar dudalen 24 yn rhestru'r cyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa.

3. Polisiau Cyfrifeg

Paratowyd y cyfrifon i gydymffurfio â gofynion Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Buddion, Aelodaeth a Chyfraniadau) 2007, Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddiaeth) 2008 (fel ei newidiwyd), Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009, ac i gydymffurfio â gofynion y Datganiad Ymarfer Argymelledig Rhif I Pwyllgor Safonau Cyfrifeg cyrff cyfrifeg Broffesiynol y Deyrnas Unedig. Maent yn dilyn argymhellion y Datganiad Ymarfer Argymelledig "Adroddiadau Cyllidol Cronfeydd Pensiwn" (fel a'i hadolygydd ym Mai 2007).

Incwm a Gwariant Cynhwysiedig

- Dangosir yr holl Gyfraniadau, Incwm o Fuddsoddiadau a Buddion Taladwy ar sail croniant lle penderfynir y symiau ar adeg cau cyfrifon.
- Dangosir gwerthoedd trosglwyddo i mewn ac allan o gynlluniau eraill ar sail taliadau.

Gwerth y Buddsoddiadau:

Mae gwerth marchnad y buddsoddiadau a ddangosir yn y datganiad asedion net wedi cael eu penderfynu fel a ganlyn:

- Mae gwerth stociau wedi cael eu prasio ar bris bid y farchnad ar gau 31 Mawrth 2010.
- Rhoddir gwerth ar Arian Tramor a Buddsoddiadau Tramor a ddalwyd ar 31 Mawrth 2010 yn ôl y gyfradd cyfnewid gyfredol ar amser cau busnes y diwrnod hwnnw.
- Mae gwerth yr Ymddiriedolaethau Uned â'r holl fuddsoddiadau eraill wedi cael eu cymryd ar bris bid y farchnad ar gau neu ar bris unigol diweddaraf y farchnad ar 31 Mawrth 2010.
- Mae deilliadau wedi eu prasio ar eu gwerth teg fel ar 31 Mawrth 2010. Trwy ddal deilliadau nod y Gronfa yw lleihau'r risg yn y portffolio. Mae'r contractau blaengyfnewid arian tramor sy'n cael eu dal gan y Gronfa yn cael eu defnyddio i warchod y Gronfa yn erbyn symudiadau mewn arian tramor.

Cost Prynu Buddsoddiadau:

Mae cost trafodaethau (e.e. comisiwn broceriaid, toll stamp) yn cael eu hychwanegu at y costau prynu.

4. Sefyllfa Actiwaraid

Mae Actiwari y Gronfa wedi cario allan eu Prisiant Actiwaraid ar 31^{ain} Mawrth 2007. Dangosodd y canlyniadau ddiffyg o £160.6 miliwn. Ceir mwy o fanylion yn Rhan 4.2, ar dudalen 14.

Digwyddiadau Ôl-Fantolen

Cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys mai'r mynegrif defnyddwyr yn hytrach na'r mynegai pris manwerthu fydd sail cynnydd pensiynau sector cyhoeddus yn y dyfodol yn ei Gyllideb Argyfwng ar 22 Mehefin 2010. Amcangyfrifwyd y bydd y newid hwn ar gyfartaledd yn lleihau gwerth ymrwymadau FRS17 y cyflogwr yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd rhwng 6 – 8%. Seilwyd yr amcangyfrif hwn ar gyflogwr gyda proffil aelodaeth "nodweddiadol". Bydd y newid yma yn cael ei adlewyrchu yn nhybiaethau'r actiwari pan fydd y prisiant actiwaraidd nesaf yn cael ei wneud ar 31 Mawrth 2010, a bydd y casgliadau yn dod yn effeithiol o'r 1 Ebrill 2011.

5. Cyfraniadau Derbyniadwy

Isod rhoddir dadansoddiad o'r holl gyfraniadau derbyniadwy gan y gwahanol gyrff:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
21,093	Cyngor Gwynedd	22,361
34,008	Cyrff ar yr Atodlen	34,164
4,351	Cyrff a Ganiateir	3,023
0	Cyflogwyr heb Gyfranwyr	88
248	Cronfa Gaeedig*	-
59,700	Cyfanswm	59,636

*Cronfa Gaeedig - Mae'r rhain yn gyfraniadau a dderbyniwyd gan Gwmni Gwastraff Môn-Arfon a Theatr Gwynedd yn ystod y flwyddyn. Roeddynt yn gyrff a ganiateir ond maent bellach yn gronfeydd caeedig.

6. Buddion Taladwy

Isod rhoddir dadansoddiad o'r budd-daliadau taladwy i wahanol gyrff:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
6,211	Cyngor Gwynedd	8,491
12,764	Cyrff ar yr Atodlen	11,976
762	Cyrff a Ganiateir	847
514	Cyflogwyr heb Gyfranwyr	514
11,522	Cronfa Gaeedig	11,296
31,773	Cyfanswm	33,124

7. Gwerth Marchnad y Buddsoddiadau

Isod fe roddir gwerth marchnad yr asedau ar ddyddiad y fantolen:

	Swm £'000	Black Rock %	Capital %	Fidelity %	KBC %	L&G %	Partners %	UBS %	Insight %	*Gwy %	Swm %
Llog Sefydlog											
Dychweliad Absoliwt	129,351	-	-	-	-	-	-	-	100.00	-	100.00
Cyfranddaliadau:											
Y DU a Ddyfynnir	18,069	-	100.00	-	-	-	-	-	-	-	100.00
Tramor a Ddyfynnir	125,891	-	100.00	-	-	-	-	-	-	-	100.00
Tramor heb eu Dyfynnu	311	-	100.00	-	-	-	-	-	-	-	100.00
Ecwiti Preifat	35,026	-	-	-	-	-	100.00	-	-	-	100.00
Offerynnau Buddsoddi Cyddyfrannog:											
Ymddiriedolaethau Uned y DU a Ddyfynnir	234,198	51.05	-	-	-	48.95	-	-	-	-	100.00
Mentrau'r DU heb eu Dyfynnu	1	-	-	-	-	-	-	100.00	-	-	100.00
Ymddiriedolaethau Uned Tramor	135,913	35.51	26.28	16.84	-	21.37	-	-	-	-	100.00
Ymddiriedolaethau Uned Byd Eang (sy'n cynnwys y DU)	154,130	-	-	100.00	-	-	-	-	-	-	100.00
Ymddiriedolaethau Uned Eiddo	71,089	-	-	-	16.36	-	-	83.64	-	-	100.00
Contractau Deilliad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ased Deilliad	3,508	-	-	-	-	-	-	100.00	-	-	100.00
Diffyg Deilliad	(3,506)	-	-	-	-	-	-	(100.00)	-	-	100.00
Arian Parod â Chyfalaf Gweithiol	25,409	534.97	11.60	-	-	-	-	11.86	(511.63)	53.20	100.00
Cyfanswm	929,390	32.69	19.68	19.05	1.25	15.46	3.77	6.72	-0.07	1.45	100.00

* Gwy – Gwynedd

8. Daliadau Mwyaf

Rhestrir isod ddaliadau mwyaf y Gronfa fel ar 31 Mawrth:

% o Werth y Farchnad 2009	Gwerth y Farchnad 2009 £'000	Daliad	% o Werth y Farchnad 2010	Gwerth y Farchnad 2010 £'000
-	-	Fidelity Institutional Select Global Equity	16.58	154,130
-	-	Insight Bonds Plus	13.92	129,351
13.65	89,854	BlackRock Asset Management Aquila Life UK Equity Index Fund	12.87	119,569
12.25	80,651	L&G Pooled Fund UK Equity Index	12.33	114,629
8.21	54,045	L&G Pooled Fund North America Equity Index	-	-

9. Incwm Buddsoddi

Rhoddir isod ddadansoddiad o Incwm Buddsoddi a amlinellir yn y Datganiad Asedau Net:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
629	Cyfranddaliadau'r DU	432
3,085	Cyfranddaliadau Tramor	2,554
185	Ecwiti Preifat	15
27	Stoc Llywodraeth Prydain	0
1,997	Ymddiriedolaethau Uned Eiddo	2,036
1,032	Llog ar Falansau Arian Parod	369
(114)	Llai: Treth ar Incwm	(301)
6,841	Cyfanswm	5,105

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Cyngor adnau o £4m gyda Heritable Bank sydd yn fanc wedi ei gofrestru yn y Deyrnas Unedig o dan gyfraith yr Alban. Rhoddwyd y cwmni mewn gweinyddiaeth ar 7 Hydref 2008. Amlinellwyd mewn adroddiad cynnydd credydwy'r dyddiedig 17 Ebrill 2009, a ryddhawyd gan y gweinyddwyr Ernst a Young, bod yr adenillion i gredydwy'r yn cael eu taflunio fel 80c ym mhob £ erbyn diwedd 2013, gyda'r taliad difidend cyntaf o 15c ym mhob £ yn daladwy yn ystod haf 2009. Hyn oedd y sail ar gyfer cau cyfrifon 2008/09. Bellach mae'r Cyngor wedi derbyn £1,405,712 o ad-daliadau gan y gweinyddwyr yn ystod 2009/10 ac erbyn hyn mae'r gweinyddwyr yn rhagweld bydd ad-daliad o 85c ym mhob £ erbyn diwedd 2012. Yn seiliedig ar y wybodaeth yma, fe adlewyrchir yr amhariad yn y cyfrifon yn seiliedig ar ad-ennill 85c ym mhob £.

Derbyniwyd taliadau yn ystod 2009/10 fel y ganlyn:

Gorffennaf 2009 - 16.13%

Rhagfyr 2009 – 12.66%

Mawrth 2010 – 6.19%

Rhagwelir y bydd ad-daliadau pellach a bydd gwerthiant terfynol o'r asedau yn digwydd ar ôl i'r llyfrau gael eu rhedeg i lawr at ganol 2012. Felly, wrth gyfrifo'r amhariad mae'r Cyngor wedi gwneud y tybiaethau canlynol ynghylch amseriad yr adenillion dilynol:

Mehefin 2010 – 5%

Medi 2010 – 5%

Rhagfyr 2010 – 5%

Mawrth 2011 – 5%

Mehefin 2011 – 5%

Medi 2011 – 5%

Rhagfyr 2011 – 5%

Mawrth 2012 – 5%

Mehefin 2012 – 5%

Medi 2012 – 5%

Mynegir yr adenillion fel canran o gais yr awdurdod i'r gweinyddiaeth, sydd yn cynnwys llog wedi ei gronni hyd at 6 Hydref 2008.

Canlyniad cyfrifiad gwerth teg yr adnau yma oedd lleihad o £232,885 i'r amhariad o £1,260,396 a wnaethpwyd yng nghyfrifon 2008/09 (sef y golled potensial o £784,974 a £475,422 sy'n swm damcaniaethol o log heb ei ennill). Cafodd £178,094 o'r amhariad gwreiddiol ei roi yn erbyn y Gronfa Bensiwn ond yn ystod 2009/10 bu lleihad yn yr amhariad yma o £54,814 (amhariad o £32,907 a llog o £21,907). Mae'r amhariad yma wedi cael ei roi yn erbyn y llog ar falansau arian parod a ddangosir uchod.

Wrth gwrs, bydd y gwir golled erbyn 2012 yn gallu bod yn fwy neu yn llai na'r golled potensial amcangyfrifir uchod. Pe bai sefyllfa'r economi yn gwella, a gwerth eiddo yn benodol yn cynyddu, gallasai fod dim colled o gwbl. Fodd bynnag, amcangyfrifir yr amhariad yn unol â dehongliad cytunedig o'r sefyllfa ar 31 Mawrth 2010.

10. Treth

Yn dilyn Cyllideb 1997, nid yw'r Gronfa yn awr yn gallu adennill Blaen-Dreth Gorfforaethol, ond fe ellir adennill unrhyw dreth DU ar ddfidend a delir gan gwmnïau tramor. Felly mae'r incwm buddsoddi yn y cyfrifon yn cael ei ddangos yn net o dreth DU.

Mae'r Gronfa wedi'i heithrio o dreth atal Unol Daliaethau America ar ddfidendau o fuddsoddiadau yn yr UDA ac yn adennill treth atal a dynnir yn rhai o wledydd Ewrop.

11. Costau Gweinyddol

Mae'r costau gweinyddol fel a ganlyn:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
1,011	Gweinyddu a Phrosesu*	820
44	Ffioedd Actiwaraidd	61
20	Ffioedd Archwilio	25
0	Ffioedd Proffesiynol	1
1,075	Cyfanswm	907

*Gwnaed dyraniad i'r Gronfa o gyflogau a threuliau eraill staff y Cyngor sy'n gweithio ar weinyddu'r cynllun pensiwn a buddsoddiadau pensiwn.

Mae'r taliadau am wasanaethau a ddarperir gan Gyngor Gwynedd yn seiliedig ar gyfuniad o brisiau a bennir ymlaen llaw, amser y staff a gofnodir, cofnodi trafodion a fformiwlâu penodedig. Rhennir costau swyddfeydd yn ôl arwynebedd y lloriau. Roedd y costau gweinyddol a dalwyd i Gyngor Gwynedd yn 2009/2010 yn £783,870 (2008/2009: £951,737).

12. Costau Rheoli Buddsoddiadau

Mae costau rheoli buddsoddiadau'r Gronfa fel a ganlyn:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
88	BlackRock	225
483	Capital International	581
-	Fidelity *	300
238	Legal & General	140
881	Partners Group	806
412	UBS Global Asset Management	549
2	JP Morgan	1
51	Cwmni'r Northern Trust	40
64	Hymans Robertson	122
13	Cwmni'r WM	13
2,232	Cyfanswm	2,777

* Cychwynodd Fidelity ar eu gwaith ym Mehefin 2009.

13. Buddsoddiadau

Dangosir buddsoddiadau yn y Datganiad Asedion Net ar sail eu pris ar y farchnad. Roedd cost yr asedion net ar 31^{ain} Mawrth 2010 yn £785m (31^{ain} Mawrth 2009: £741m); a gwnaeth trafodion buddsoddi dros y flwyddyn elw o £15.8m (2008/2009: colled o £7.71m).

14. Dyledwyr Amrywiol

Mae darpariaeth wedi ei wneud yn y cyfrifon ar gyfer dyledwyr, fel a ganlyn:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
4,396	Cyfraniadau i'w Derbyn	5,464
542	Dyledwyr Mewnol	695
270	Biliau Dyledwyr	288
535	Incwm Difidend Net Dyledus	551
437	Treth y DU	470
2	TAW	3
6,182	Cyfanswm	7,471

15. Credydwyr Amrywiol

Mae darpariaeth wedi ei wneud yn y cyfrifon ar gyfer credydwyr, fel a ganlyn:

2008/09 £'000		2009/10 £'000
276	Credydwyr Mewnol	107
214	Ffioedd Buddsoddi	297
20	Ffioedd Archwilio	15
97	Treth y DU	0
3	Cyfraniadau Taladwy	3
229	Buddion Dyledus	477
839	Cyfanswm	899

16. Gwerthiant a Phryniant Buddsoddiadau

Mae cyfanswm o werthiant a phryniant buddsoddiadau yn cael eu hamlinellu isod:

	Gwerth Llyfr y Pryniant 2009/10 £'000	Gwerth Marchnad 2009/10 £'000
Cyfranddaliadau'r DU	26,266	43,653
Cyfranddaliadau Tramor	186,966	281,667
Cyfranddaliadau Byd-Eang (gan gynnwys y DU)	121,674	3,700
Ecwiti Preifat	5,040	1,123
Stoc Llywodraeth Prydain	22,433	33,105
Stociau Llog Sefydlog Dychweliad Absoliwt	130,000	-
Stociau Llog Sefydlog Eraill y DU	21,976	85,218
Stociau Mynegai Cysylltiol	8,969	44,724
Ymddiriedolaethau Uned Eiddo	16,422	2,900
Deilliadau	31,877	31,853
Arian a Buddsoddiadau Tymor Byr	10,727	10,727
Cyfanswm	582,350	538,670

Mae costau trafodi yn cael eu cynnwys yng nghost prynu a derbyniadau gwerthu. Mae'r costau trafodi yn cynnwys costau sy'n cael eu codi yn uniongyrchol ar y Gronfa megis ffioedd, comisiynau, treth stamp a ffioedd eraill. Roedd y costau trafodi a ddeilliodd yn ystod y flwyddyn yn £330,676 (2008/09: £616,276). Yn ychwanegol i'r costau trafodi a nodir uchod, mae costau anuniongyrchol yn deillio o'r gwahaniaeth rhwng pris bid a phris cynnig buddsoddiadau sydd mewn cronfeydd cydgyfrannol. Nid yw'r Gronfa yn cael manylion y costau anuniongyrchol yma ar wahân.

17. Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY)

Mae yna 3 Cronfa Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol. Maent yn cael eu dal gan Clerical Medical, The Equitable Life Assurance Society a Standard Life. Mae asedau'r buddsoddiadau hyn yn cael eu dal ar wahân i'r brif Gronfa, ac nid ydynt yn cael eu cynnwys yng Nghyfrifon y Gronfa Bensiwn. Mae darparwyr CGY yn sicrhau buddion ychwanegol ar sail cynllun prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sydd yn dewis talu cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol. Mae aelodau sy'n cyfrannu yn y trefniannau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31^{ain} Mawrth sy'n cadarnhau'r cyfanswm sy'n cael ei ddal yn eu cyfrif ynghyd â'r symudiadau yn ystod y flwyddyn.

Dangosir gwerth y cronfeydd yma ar 31^{ain} Mawrth 2010:

	Clerical Medical £'000	Equitable Life £'000	Standard Life £'000	Cyfanswm CGY £'000
Gwerth y Gronfa ar 31 Mawrth 2009	1,778	588	212	2578
Cyfraniadau Dderbyniwyd	287	0	18	305
Llog / Newid yng Ngwerth y Farchnad	460	40	21	521
Gwerth Trosglwyddo	-	-	-	-
Premiwm Yswiriant Bywyd	0	(1)	-	(1)
Budd-dal Ymddeol	(260)	(49)	-	(309)
Ymadawiadau	(104)	-	-	(104)
Ad-daliadau	(1)	-	-	(1)
Cyfraniadau Dderbyniwyd ond sydd heb gael eu defnyddio i brynu buddion eto	(0)	-	-	(0)
Gwerth y Gronfa ar 31 Mawrth 2010	2,160	578	251	2,989

Nid yw'r symiau uchod yn cael eu cynnwys yng Nghyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â Rheoliad 5(2)(c) o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 1998 (S.I. 1998 Rhif 1831).

18. Partïon Cysylltiedig

Yn ystod y flwyddyn talodd Cronfa Bensiwn Gwynedd gostau gweinyddol o £783,870 i Gyngor Gwynedd (gweler Nodyn 11 Costau Gweinyddol).

Mae gan Cronfa Bensiwn Gwynedd dri chyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grwp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grwp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn. Yn 2009/2010, derbyniodd y Gronfa log o £392,410 gan Gyngor Gwynedd.

Mae chwe aelod o'r Pwyllgor Pensiynau wedi datgan diddordeb mewn cyrff sy'n ymdrin â'r Gronfa. Mae dau Brif Swyddog hefyd wedi datgan diddordeb mewn cyrff sy'n ymdrin â'r Gronfa. Ym mhob achos, roedd y cyrff hyn yn gyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa.

Dadansoddiad Daliadau fel ar 31 Mawrth 2010

	Gwerth ar y Farchnad £'000	%
Bondiau'r DU		
Llog Sefydlog: Dychweliad Absoliwt	129,351	13.92
Cyfanswm Bondiau'r DU	129,351	13.92
Cyfranddaliadau'r DU		
Mwyngloddio	1,862	0.20
Olew	2,636	0.28
Aerofod ag Amddiffyniad	821	0.09
Adeiladu	325	0.03
Cynhyrchwyr Bwyd	432	0.05
Fferyllol	769	0.08
Baco	620	0.07
Y Cyfryngau	1,166	0.12
Gwerthwyr Bwyd	408	0.04
Gwerthwyr Cyffredinol	887	0.10
Caledwedd Technoleg Gwybodaeth	559	0.06
Trydan	198	0.02
Dosbarthiad Nwy	914	0.10
Telegyfathrebu	1,307	0.14
Banciau	5,023	0.54
Eiddo	142	0.02
Cyfanswm Cyfranddaliadau'r DU	18,069	1.94
Mentrau'r DU	1	0.00
Ymddiriedolaethau'r DU	234,198	25.20
Cyfanswm y DU	252,268	27.14
Cyfranddaliadau Tramor		
Ewrop	37,020	3.98
Dwyrain Pell (ac eithrio Siapan)	8,778	0.95
Siapan	16,544	1.78
Gogledd America	63,860	6.87
Cyfanswm Cyfranddaliadau Tramor	126,202	13.58
Ymddiriedolaethau Uned Tramor	100,192	10.78
Cyfanswm Tramor	226,394	24.36
Ymddiriedolaethau Byd Eang (gan gynnwys y DU)	189,851	20.43
Contractau Deilliad	2	0.00
Ecwiti Preifat	35,026	3.77
Ymddiriedolaethau Uned Eiddo	71,089	7.65
Arian Parod â Chyfalaf Gweithiol Net	25,409	2.73
Cyfanswm Gwerth ar y Farchnad	929,390	100.00

Datganiad yr Archwilydd Annibynnol i Aelodau Awdurdod Gweinyddu Cronfa Bensiwn Llywodraeth Leol Gwynedd

Rwyf i wedi archwilio cyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau a geir yn Adroddiad Blynyddol 2009/2010 ar Gronfa Bensiwn Gwynedd i benderfynu a ydynt yn gyson â chyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn y Datganiad Cyfrifon a baratowyd gan Cyngor Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2010 ac a awdurdodwyd i'w cyhoeddi ar 27 Medi 2010. Mae cyfrifon y gronfa bensiwn yn cynnwys Cyfrif y Gronfa a'r Datganiad Asedau Net.

Priod gyfrifoldebau'r Awdurdod Gweinyddu a'r Archwilydd Annibynnol

Yr Awdurdod Gweinyddu, Cyngor Gwynedd, sy'n gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynyddol. Fy nghyfrifoldeb yw rhoi fy marn ar gysondeb cyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn yr Adroddiad Blynyddol gyda chyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn Natganiad Cyfrifon yr Awdurdod Gweinyddu. Rwyf hefyd yn darllen y wybodaeth arall a geir yn yr Adroddiad Blynyddol ac yn ystyried y goblygiadau i'm hadroddiad os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau amlwg neu anghysondebau perthnasol â chyfrifon y gronfa bensiwn.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad o'r Adroddiad Blynyddol yn unol â gofynion Safon Archwilio Ryngwladol (y DU ac Iwerddon) 720, 'Other information in documents containing audited financial statements' a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Cynlluniwyd a chyflawnwyd fy ngwaith i gael sicrwydd rhesymol bod cyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn Adroddiad Blynyddol y Gronfa Bensiwn yn gyson â chyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn y Datganiad Cyfrifon a baratowyd gan Cyngor Gwynedd.

Barn

Yn fy marn i mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn Adroddiad Blynyddol Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gyson â chyfrifon y gronfa bensiwn a'r nodiadau cysylltiedig yn y Datganiad Cyfrifon a baratowyd gan Cyngor Gwynedd am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2010 ac a awdurdodwyd i'w cyhoeddi ar 27 Medi 2010.

Cyhoeddais barn diamod ar cyfrifon gronfa bensiwn Gwynedd. Mae fy marn yn cynnwys nodyn pwysleisio mater sy'n ymwneud a buddsoddiadau ecwiti preifata a gaiff eu cario ar gwerth teg o £35 miliwn. Oherwydd yr ansicrwydd cynhenid sy'n gysylltiedig â gwerth buddsoddiadau o'r fath, sy'n deillio o'r ffaith nad oes marchnad hylifol, gall gwerth teg y buddsoddiadau hyn fod yn wahanol i'w gwerthoedd gwiredadwy. Gallai'r gwahaniaeth fod yn un perthnasol.

Archwilydd Penodedig:

Cyfeiriad:

Anthony Barrett
Swyddfa Archwilio Cymru
Uned 4, Evolution
Pentre Busnes Lakeside
Parc Dewi Sant
Ewloe
CH5 3XP

Arwyddwyd:

Dyddiad:

30 Medi 2010

9. ATODIADAU

CRONFA BENSIWN GWYNEDD DATGANIAD POLISI CYFATHREBU

Fersiwn Mawrth 2010

I. Cyflwyniad

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi'i hymrwymo i ddarparu gwasanaeth cyson o ansawdd uchel i'w chwsmeriaid, a hynny yn y ffordd fwyaf effeithlon a chost effeithiol, yn unol â gofynion rheolaethol y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Mae Cyngor Gwynedd yn gyfrifol am weinyddu'r Gronfa ar gyfer dros 40 o Gyrff Cyflogi, yn cynnwys ei weithwyr ei hun a staff dau Gorff Unedol arall.

Ar Fawrth 1af 2010, roedd aelodaeth y Gronfa fel a ganlyn:

Aelodau gweithredol	14885
Aelodau sy'n bensiynwyr	6185
Aelodau gohiriedig	6223

Mae Datganiad Polisi Cyfathrebu Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi'i lunio er mwyn sicrhau llwybr cyfathrebu clir gyda holl fudd-ddeiliaid y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Bydd yn cael ei adolygu'n barhaus ac yn cael ei addasu pan fo newid perthnasol yn y polisi.

Mae'r budd-ddeiliaid yn cynnwys:

- Aelodau sy'n cyfrannu at y Cynllun
- Aelodau gohiriedig
- Aelodau sy'n bensiynwyr
- Darpar aelodau'r Cynllun
- Cyrff Cyflogi
- Trethdalwyr

Mae'r datganiad hwn yn nodi'r polisi ar gyfer darparu gwybodaeth a sut y mae'r Gronfa'n bwriadu cyhoeddi a hyrwyddo'r Cynllun i bob grŵp.

Mae pob un o gyhoeddiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ddwyieithog, yn unol â Pholisi Iaith Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Y bwriad yw bod ymatebion prydlon yn cael eu rhoi i geisiadau, a bod yr ymatebion hynny'n ffeithiol, mewn iaith syml, ac wedi'u cyflwyno mewn dull sy'n briodol ar gyfer y derbynydd.

Pan fo gan unigolion anghenion penodol o ran fformat y wybodaeth, cymerir camau i sicrhau bod y fformat priodol ar gael, megis *Braille*, sain, a phrint bras. Efallai y bydd gwybodaeth mewn ieithoedd eraill ar gael ar gais.

Pan wyddys am newidiadau deddfwriaethol i'r Cynllun ymlaen llaw, bydd gweithdrefnau'n cael eu rhoi yn eu lle er mwyn gweithredu'r newidiadau hynny yn y dull mwyaf effeithiol.

Mae holl gyfathrebiadau'r Gronfa'n cydymffurfio'n llawn â'r holl reoliadau ynghylch:

- Cyfrinachedd
- Dadleniad
- Rhyddid Gwybodaeth

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cymryd rhan weithredol gyda'r chwe Cronfa Bensiwn arall yng Nghymru, er mwyn cynhyrchu dogfennau a gwybodaeth ysgrifenedig cyffredin a chyson ar gyfer y Cynllun.

Cyfathrebu gydag aelodau sy'n cyfrannu

Aelodau sy'n cyfrannu at y cynllun yw'r aelodau hynny sy'n cyfrannu at y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol trwy un o'r cyflogwyr sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd. Disgrifir y dulliau o gyfathrebu gyda'r aelodau hyn isod.

Datganiadau Buddion Blynyddol

Mae Datganiad Buddion Blynyddol yn cael ei anfon i gyfeiriad cartref pob un o aelodau'r cynllun, sy'n rhoi manylion ynghylch y buddion y maent wedi'u cronni hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol flaenorol ac mae'n nodi rhagamcan o'r buddion a fydd yn daladwy pan fydd yr aelod yn 65 mlwydd oed. Yn ogystal, mae'r datganiad yn cynnwys hanes gwasanaeth yr aelod, manylion ynghylch eu cyflog a nodiadau egluro ynghylch sut y mae'r buddion yn cael eu cyfrifo. Bydd datganiadau yn y dyfodol yn cynnwys rhagamcan Pensiwn y Wladwriaeth a bydd datganiadau a gyflwynir o 2010/2011 yn cynnwys rhagamcan o'r buddion pensiwn y byddai'r aelod yn ei dderbyn o Gronfa Bensiwn Gwynedd pe bai'n ymddeol yn 60 mlwydd oed (bydd y ffigyrau'n cynnwys unrhyw ostyngiad perthnasol am dalu'r buddion yn gynnar). Bydd gan pob datganiad lythyr eglurhad hefyd a bydd yn cynnwys ffurflen adborth i aelodau ei chwblhau er mwyn nodi unrhyw ymholiadau neu sylwadau y mae ganddynt o ran eu datganiad.

Gwefan

Lansiwyd gwefan Cronfa Bensiwn Gwynedd ym mis Mawrth 2009 ac mae'n cynnwys adran benodol ar gyfer aelodau presennol y cynllun. Mae'r wefan yn darparu gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac mae rhan benodol ar y wefan sy'n cyfeirio at gwestiynau a ofynnir yn aml. Mae'r wefan yn parhau i gael ei datblygu ac erbyn mis Mawrth 2010, bydd yn cynnwys adran Bensiynau Rhyngweithiol a bydd hyn yn gadael i aelodau'r cynllun weld eu manylion pensiwn, diweddarau eu manylion personol a gwneud amrediad o gyfrifiadau ar-lein. Mae rhan benodol ar Gynllun Pensiwn Cynghorwyr wedi cael ei hychwanegu ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd ers mis Rhagfyr 2009.

Gwybodaeth Ysgrifenedig y Cynllun

Cynhyrwyd canllaw byr i'r cynllun yn dilyn cyflwyno Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn 2008. Mae'r canllaw byr i'r cynllun yn rhoi gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac fe'i rhoddir i bob cyflogai newydd (trwy eu cyflogwr) ac fe'i rhoddir i aelodau presennol y cynllun, ar gais. Yn ogystal, mae copïau o ganllaw'r cynllun ar gael mewn *Braille*, print bras a sain.

Yn ogystal, mae amrywiaeth o daflenni gwybodaeth ar gyfer aelodau'r cynllun wedi'u cynhyrchu, ac mae'r rhain yn rhoi gwybodaeth ynghylch materion sy'n ymwneud â Phensiwn Llywodraeth Leol. Mae rhestr gyflawn o'r holl daflenni gwybodaeth sydd ar gael wedi'i nodi dan y rhan cyhoeddiadau ar dudalen 11 y llyfryn hwn, ac fe ddylai taflen wybodaeth ychwanegol sy'n rhoi gwybodaeth ar drosglwyddo pensiynau blaenorol fod ar gael erbyn diwedd 2010. Yn ogystal, mae DVD sy'n rhoi gwybodaeth am y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac yn rhoi amlinelliad o'r newidiadau a wnaed i'r rheoliadau yn 2008, ar gael i aelodau'r cynllun.

Newyddlenni

Mae newyddlenni papur yn cael eu hanfon i gyfeiriad cartref pob aelod sy'n cyfrannu at y cynllun yn ôl yr angen pan fo angen rhoi gwybod i aelodau am newidiadau yn rheoliadau'r cynllun.

Sioeau Teithiol Cronfa Bensiwn Gwynedd

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gael i fod yn bresennol mewn digwyddiadau cyflogwyr ac i ddarparu stondin pensiynau er mwyn i aelodau'r cynllun fedru trafod unrhyw faterion pensiwn gyda staff yr adain pensiynau. Yn ogystal, bydd amrediad eang o wybodaeth ysgrifenedig a ffurflenni cyffredinol y cynllun ar gael yn ystod y digwyddiadau hyn.

Cyfathrebu gydag aelodau sy'n cyfrannu - parhad...

Cyflwyniadau

Mae'r Uned Gweinyddu Pensiynau bob amser ar gael i roi sgysiau neu gyflwyniadau ynghylch y cynllun.

Mae cyfres o seminarau cyn ymddeol yn bodoli'n barod – wedi'u trefnu gan bartneriaeth o gynghorau gogledd Cymru a'u llwyfannu gan Chadwick Mclean, cwmni o ymgynghorwyr ariannol o Gaer. Bob yn ail, mae unedau Gweinyddu Pensiynau Gwynedd a Sir y Fflint yn darparu cyflwyniadau ar y cynllun pensiwn llywodraeth leol yn y digwyddiadau hyn.

Yn ogystal, cynhelir cyflwyniadau yn ôl yr angen er mwyn rhoi gwybodaeth i gyfranwyr presennol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac fe'u defnyddir fel modd o gyflwyno aelodau'r cynllun i newidiadau mawr yn rheoliadau'r cynllun. Ar gais cyflogwyr, gellir cynnal sesiynau gwybodaeth arbenigol i aelodau sy'n cael eu heffeithio gan drosglwyddiad swmpus o bensiynau o'r CPLIL i ddarparwyr pensiynau eraill. Mae cyflwyniadau arbenigol a roddwyd gan Swyddogion Cyfathrebu'r uned bensiynau a chynrychiolydd o ddarparwyr AVC Cronfa Bensiwn Gwynedd, hefyd wedi'u cynnal er mwyn rhoi gwybodaeth i aelodau'r cynllun ar y dulliau o wella buddion pensiwn.

Sesiynau Ymgynghori (apwyntiadau unigol)

Mae Swyddogion Cyfathrebu'r Uned Bensiynau yn cynnal sesiynau ymgynghori unigol ar gyfer aelodau'r cynllun, ar gais cyflogwyr y cynllun. Fel arfer, cynhelir sesiynau ymgynghori ar safleoedd y gweithwyr ac maent yn rhoi'r cyfle i aelodau'r cynllun dderbyn gwybodaeth gyffredinol a phenodol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a gofyn unrhyw gwestiynau sydd ganddynt am eu Pensiwn Llywodraeth Leol.

Yn ogystal, gall aelodau Cronfa Bensiwn Gwynedd drefnu apwyntiad er mwyn cael cyfarfod unigol gydag aelod o staff o'r adain bensiynau yn y swyddfa bensiynau yng Nghaernarfon.

Mewn rhai achosion (e.e. salwch terfynol), bydd cynrychiolydd o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn ymweld ag aelod yn eu cartref, ar gais eu cyflogwr.

Llinell Gymorth Pensiynau

Mae un rhif wedi'i sefydlu ar gyfer yr holl ymholiadau pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer derbyn ymholiadau ar e-bost.

Pecyn Ymddeol

Pan fyddant yn ymddeol, bydd aelodau'n derbyn llythyr sy'n nodi'r buddion sy'n daladwy o'r cynllun. Yn ogystal, anfonir ffurflenni atynt y mae disgwyl iddynt eu llenwi fel y gellir dechrau talu'r buddion. Mae'r Adain Bensiynau'n bwriadu datblygu'r pecyn ymddeol fel ei fod yn cynnwys taflen sy'n nodi arni wybodaeth berthnasol i'r rhai sy'n ymddeol o'r cynllun. Bydd y daflen ar gael o fis Ebrill 2010.

Ymgyrch Poster

Mae'r adain bensiynau yn bwriadu cynhyrchu poster sy'n nodi'r dewisiadau sydd ar gael i gynyddu buddion pensiwn trwy'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Dylai'r posteri fod ar gael o fis Mehefin 2010, a byddant yn cael eu dosbarthu i gyflogwyr fel y gellir eu harddangos yn safleoedd gwaith y gweithwyr.

Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)

Mae dogfen wedi ei chynhyrchu eisoes sy'n ymdrin â cham 1 o'r GDAM a cheir copi o'r ddogfen pan wneir cais.

Cyfathrebu gydag aelodau gohiriedig

Aelodau gohiriedig yw'r rhai sydd wedi gadael eu cyflogaeth â chyflogwr y cynllun ac sydd â buddion wedi'u cadw yn y cynllun. Nodir y dulliau o gyfathrebu gydag aelodau gohiriedig isod.

Datganiad Buddion Gohiriedig

Anfonir Datganiad Buddion Gohiriedig blynyddol at aelodau sydd â buddion wedi'u cadw yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r datganiad yn rhoi amlinelliad cyfredol o werth buddion yr aelod ac yn cynnwys ffurflen adborth ble y gall aelodau nodi unrhyw ymholiadau neu sylwadau sydd ganddynt ynghylch eu datganiad.

Gwefan

Mae rhan benodol ar gyfer aelodau gohiriedig wedi'i chynnwys ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r rhan ar gyfer aelodau gohiriedig yn darparu gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol sy'n berthnasol i aelodau gohiriedig ac mae rhan benodol ar y wefan sy'n cyfeirio at gwestiynau a ofynnir yn aml. Mae'r wefan yn parhau i gael ei datblygu ac erbyn mis Mawrth 2010, bydd yn cynnwys adran Rhyngweithiol a bydd hyn yn gadael i aelodau gohiriedig weld eu manylion pensiwn, diweddarau eu manylion personol a chyfrifo'r gostyngiadau perthnasol ar gyfer dyddiadau ymdeol gwahanol o pan fyddant yn 60 mlwydd oed ymlaen.

Gall aelodau cyngorwyr gohiriedig gael at y rhan sy'n berthnasol i Gyngorwyr ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Newyddlenni

Mae newyddlenni papur yn cael eu hanfon i gyfeiriad cartref pob aelod gohiriedig yn ôl yr angen pan fo angen rhoi gwybod i aelodau am newidiadau yn rheoliadau'r cynllun.

Apwyntiadau Unigol

Gall aelodau gohiriedig Cronfa Bensiwn Gwynedd drefnu apwyntiad er mwyn cael cyfarfod unigol gydag aelod o staff o'r adain bensiwnau yn y swyddfa bensiwnau yng Nghaernarfon.

Mewn rhai achosion (e.e. salwch terfynol), bydd cynrychiolydd o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn ymweld ag aelod yn eu cartref, ar gais eu cyflogwr, yr unigolyn neu gynrychiolydd yr unigolyn.

Llinell Gymorth Pensiwnau

Mae un rhif wedi'i sefydlu ar gyfer yr holl ymholiadau pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer derbyn ymholiadau ar e-bost.

Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)

Mae dogfen wedi ei chynhyrchu eisoes sy'n ymdrin â cham 1 o'r GDAM a cheir copi o'r ddogfen pan wneir cais.

Cyfathrebu gyda Phensiynwyr

Mae pensiynwyr yn cynnwys aelodau sydd wedi ymddeol a dibynyddion yr aelodau sydd wedi marw. Nodir y dulliau o gyfathrebu gyda phensiynwyr isod.

Gwefan

Mae rhan benodol i aelodau sy'n bensiynwyr wedi ei chyflwyno ar wefan Gronfa Bensiwn Gwynedd ers mis Rhagfyr 2009. Mae'r rhan i bensiynwyr yn darparu gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol sy'n berthnasol i aelodau sy'n bensiynwyr ac mae yno ran gyda chwestiynau a ofynnir yn aml. Erbyn mis Mawrth 2010, bydd y rhan i bensiynwyr ar y wefan yn cynnwys rhan Pensiynau ar-lein a bydd hyn yn gadael i bensiynwyr weld manylion eu pensiwn a diweddaru eu manylion personol.

Slipiau talu a P60

Anfonir slip talu i bensiynwyr pan fo newid o 50c neu fwy yn eu taliad net o'i gymharu â'r mis blaenorol. Mae pob pensiynwr yn derbyn cyfuniad o P60 a slip talu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol.

Hysbysiad o'r Cynnydd Pensiwn

Pob mis Ebrill, bydd pensiynwyr yn derbyn hysbysiad yn rhoi gwybod iddynt am y Cynnydd Pensiwn a fydd yn cael ei weithredu ar eu pensiwn (os yw'n berthnasol) a byddant yn derbyn cadarnhad o'r dyddiadau talu ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Apwyntiadau Unigol

Gall yr aelodau o Gronfa Bensiwn Gwynedd sy'n bensiynwyr drefnu apwyntiad er mwyn cael cyfarfod unigol gydag aelod o staff o'r adain bensiynau yn y swyddfa bensiynau yng Nghaernarfon.

Llinell Gymorth Pensiynau

Mae un rhif wedi'i sefydlu ar gyfer yr holl ymholiadau pensiwn ac mae cyfeiriad e-bost penodol ar gael ar gyfer derbyn ymholiadau ar e-bost.

Llongyfarchiadau ar Ben-blwydd

O 1 Ionawr 2010, bydd pensiynwyr sy'n dathlu eu pen-blwydd yn 100 oed yn derbyn cerdyn pen-blwydd gan Gronfa Bensiwn Gwynedd. Mae hyn yn cynnwys pensiynwyr a fu'n aelodau o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a phensiynwyr sy'n derbyn Pensiwn Llywodraeth Leol gŵr/gwraig weddw.

Taflen Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol (GDAM)

Mae dogfen wedi ei chynhyrchu eisoes sy'n ymdrin â cham 1 o'r GDAM a cheir copi o'r ddogfen pan wneir cais.

Cyfathrebu gyda darpar aelodau

Darpar aelodau yw gweithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ond sydd wedi penderfynu peidio ag ymuno. Nodir y dulliau o gyfathrebu gyda darpar aelodau isod.

Canllaw'r Cynllun

Mae cyflogwyr y cynllun yn rhoi canllaw byr i'r cynllun, sy'n rhoi gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, i bob gweithiwr newydd (sy'n gymwys i ymuno â'r cynllun). Mae copïau o ganllaw'r cynllun ar gael (ar gais) mewn *Braille*, print bras a sain.

Gwefan

Gall darpar aelodau'r cynllun dderbyn gwybodaeth gyffredinol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol oddi ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd. Yn ogystal, mae rhan sy'n ateb cwestiynau a ofynnir yn aml i'w chael ar y wefan sy'n berthnasol i rai sy'n ystyried ymuno â'r cynllun ai peidio.

Sesiynau Ymgynghori (apwyntiadau unigol)

Mae Swyddogion Cyfathrebu'r Uned Bensiynau yn cynnal sesiynau ymgynghori unigol ar gyfer aelodau'r cynllun, a darpar aelodau'r cynllun, ar gais cyflogwyr y cynllun. Fel arfer, cynhelir sesiynau ymgynghori ar safleoedd y gweithwyr ac maent yn rhoi'r cyfle i aelodau'r cynllun dderbyn gwybodaeth gyffredinol a phenodol ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a gofyn unrhyw gwestiynau sydd ganddynt ynghylch ymuno â'r cynllun.

Yn ogystal, gall darpar aelodau drefnu apwyntiad er mwyn cael cyfarfod unigol gydag aelod o staff o'r adain bensiynau yn y swyddfa bensiynau yng Nghaernarfon.

Sioeau Teithiol Cronfa Bensiwn Gwynedd

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn annog cyflogwyr i gynnwys pensiynau fel rhan o ddigwyddiadau anwytho staff a byddwn yn darparu stondin pensiynau er mwyn i aelodau'r cynllun, a darpar aelodau, ofyn unrhyw gwestiynau sydd ganddynt ynghylch y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Bydd amrediad eang o wybodaeth ysgrifenedig a ffurflenni cyffredinol y cynllun ar gael yn ystod y sioeau teithiol.

Ymgyrch Poster

Mae'r adain bensiynau yn bwriadu cynhyrchu poster sy'n nodi'r buddion y gellir eu cael trwy ymuno â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Dylai'r posteri fod ar gael o fis Mehefin 2010, a byddant yn cael eu dosbarthu i gyflogwyr fel y gellir eu harddangos yn safleoedd gwaith y gweithwyr.

Cyfathrebu gyda Chyflogwyr

Cyflogwyr y Cynllun yw'r pwynt cyswllt cyntaf i aelodau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Er mwyn i Gyngor Gwynedd, fel Awdurdod Gweinyddol, redeg y Cynllun yn effeithiol, mae'n hanfodol bod y Cyrff Cyflogi yn ymwybodol o'r wybodaeth a'r canllawiau diweddaraf sydd ar gael, fel bod modd iddynt weithredu eu cyfrifoldebau.

Cyfarfodydd Cyffredinol Blynyddol

Cynhelir y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol yn benodol ar gyfer Cyflogwyr a Chynrychiolwyr Undeb er mwyn iddynt drafod yr Adroddiad a'r Cyfrifon Blynyddol. Mae cynrychiolwyr o gyrff cynghori proffesiynol amrywiol eraill, megis Actwari'r Gronfa a Rheolwyr y Gronfa, yn bresennol hefyd er mwyn ateb cwestiynau ynghylch Cyllid, perfformiad buddsoddiad a Phrisiannau.

Cyfarfodydd dwywaith y flwyddyn

Gwahoddir cynrychiolwyr perthnasol o bob Corff Cyflogi i fod yn bresennol mewn cyfarfodydd anffurfiol yn swyddfeydd Cyngor Gwynedd ddwywaith y flwyddyn, er mwyn trafod unrhyw faterion ymarferol ynghylch y Gronfa Bensiwn neu ei gweinyddiaeth. Mae hefyd yn gyfle i drafod unrhyw newidiadau mewn deddfwriaeth a fydd yn effeithio arnynt hwy. Mae'r cyntaf o'r cyfarfodydd fforwm pensiynau wedi'u cynnal ym mis Hydref 2009.

Y bwriad yw gwella ansawdd y data a dderbyniwyd gan y ddau barti – y Cyflogwyr a'r Awdurdod Gweinyddu, a chynyddu ansawdd y gwasanaeth er mwyn bodloni anghenion holl aelodau a budd-ddeiliaid y cynllun.

Cyfarfodydd Hyfforddi Cyflogwyr Unigol

Gellir trefnu'r cyfarfodydd hyn ar gais y Corff Cyflogi, ar sail unigol, yn hytrach na'r cyfarfodydd dwywaith y flwyddyn ble y gall pawb fod yn bresennol.

Seminarau Cyflogwyr

Gellir trefnu'r rhain pan fo newid sylweddol wedi bod mewn deddfwriaeth. Er enghraifft, ym mis Hydref 2007, cynhaliwyd cyfarfod i Gyrff Cyflogi yn swyddfeydd Gwynedd, wedi'i arwain gan Terry Edwards o gymdeithas Cyflogwyr Llywodraeth Leol a rhoddodd ef gyflwyniad ar sut yr oedd y newidiadau yn y Cynllun Pensiwn o 1 Ebrill 2008, yn effeithio ar Gyflogwyr.

Cronfa Ddata Cysylltiadau

Cyflwynir diweddiadau rheolaidd ynghylch unrhyw newidiadau neu newidiadau arfaethedig yn y CPLIL i bob Corff Cyflogi trwy e-bost neu lythyr. Mae cronfa ddata Cysylltiadau'r Cyflogwr yn cael ei diweddarau yn ôl yr angen yn unol â gwybodaeth a dderbynnir gan Gyflogwyr.

Cytundebau Partneriaeth Cyflogwyr a Chytundebau Lefel Gwasanaeth

Y nod yw darparu gwasanaeth o ansawdd i aelodau trwy roi arweiniad ar rwymedigaethau a chyfrifoldebau statudol a thrwy osod targedau ar gyfer Cyflogwyr a'r Awdurdod Gweinyddu:-

- i ddarparu gwybodaeth gywir
- i weithredu ar yr wybodaeth honno, ac ymateb iddi, o fewn cyfnod penodol o amser

Cytunir ar unrhyw dargedau ar gyfer y Cytundebau Lefel Gwasanaeth, ymlaen llaw.

Cyfathrebu gyda Chyflogwyr - parhad....

Canllaw'r Cyflogwyr

Mae'r Canllaw gweithdrefn ar gyfer Cyflogwyr wrthi'n cael ei gwblhau a bydd yn cael ei gylchredeg ar ffurf copi caled i bob Corff Cyflogi. Bwriedir iddo gael ei ddosbarthu yn ystod 2010/2011 a bydd yn cynorthwyo Cyflogwyr yn eu cyfrifoldebau o ran cynnal data cywir. Gellir darparu nifer cyfyngedig o gopïau ychwanegol. Rhoddir gwybod am ddiweddariadau trwy e-bost a thrwy eu gosod ar y wefan.

Gwefan

Lansiwyd gwefan newydd Gwynedd ym mis Mawrth 2009. Yn ogystal, bydd rhan sy'n darparu gwybodaeth benodol i Gyrff Cyflogi ar gael yn 2010/2011 a bydd yn cyd-fynd â chynhyrchu'r Canllaw Cyflogwyr - bydd hwn ymddangos ar y wefan yn ogystal.

Ar hyn o bryd, rhoddir copïau caled o'r dogfennau a ganlyn i gyflogwyr: -

- Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn
- Datganiad Strategaeth Cyllido
- Datganiad Polisi Llywodraethu
- Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi
- Datganiad Polisi Cyfathrebu
- Adroddiad Prisiad pob Tair Blynedd

Yn ogystal, bydd rhain ar gael ar y wefan o 2010 o dan y rhan 'Buddsoddiadau'.

Cyfathrebu gyda chyrff eraill

Cynrychiolwyr Aelodau

Gall y rhain gynnwys unrhyw unigolyn neu grŵp, megis Cyfreithwyr neu Undebau Llafur, yn ceisio gwybodaeth ar ran aelod y Cynllun. Dim ond gyda chaniatâd yr aelod y rhoddir hyn, yn unol â Deddf Diogelu Data 1998. Mae holl wybodaeth ysgrifenedig y Cynllun ar gael ar gais.

Cyrff Allanol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cymryd rhan yn: -

Grŵp Swyddogion Pensiynau'r Amwythig

Mae uwch swyddogion pensiwn Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cyfarfod cynrychiolwyr o Gronfeydd Awdurdod Lleol eraill yn ardal y West Pennines pob chwarter er mwyn rhannu gwybodaeth, trafod cwestiynau ar ddeddfwriaeth a rheoliadau cyffredinol, ynghyd ag unrhyw faterion technegol neu weithdrefnol.

Grŵp Cymru Gyfan

Mae'r Grŵp yn cyfarfod yn ôl yr angen, ac yn ceisio ffurfioli ac uno'r dull a ddefnyddir i gyfathrebu o fewn Awdurdodau Llywodraeth Leol Cymru. Dros y ddwy flynedd ddiwethaf, maent wedi cyd-gynhyrchu:

- Datganiadau Buddion Blynyddol Unffurf i aelodau gweithredol a gohiriedig
- Canllaw byr i'r cynllun ar gyfer pob aelod
- Taflen wybodaeth pensiynau ar amrywiol bynciau a ellir ei dosbarthu i aelodau

Yn ogystal, mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cyfathrebu â: -

Actwari'r Cynllun – o ran y lefelau Cyllido a'r Prisiad Pob Tair Blynedd, FRS17 a'r holl faterion Cyllido.

Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi – o ran ffigyrau ar gyfer contractio allan a materion treth i aelodau'r Cynllun.

Darparwyr Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY) – Mae swyddogion y Gronfa Bensiwn mewn cyswllt rheolaidd â'i ddarparwyr CGY o ran cronfeydd aelodau unigol y Cynllun.

Pwyllgor Pensiynau – o ran adrodd ar weinyddu, rheoliadau a materion buddsoddi er mwyn cynghori a ffurfio polisi.

Rheolwyr y Gronfa – o ran buddsoddiadau a pherfformiad y Gronfa.

PPLIL– Mae'r Pwyllgor Pensiynau Llywodraeth Leol (adain pensiynau'r Cyflogwyr Llywodraeth Leol) yn darparu cyngor technegol i Awdurdodau Gweinyddu Cronfeydd Pensiwn ac i gyflogwyr ar y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL)

Cyfathrebu o fewn yr Uned Bensiynau

Mae cyfathrebu'n effeithiol yn rhan bwysig o weithrediadau dyddiol, ac mae polisi drws agored yn ei le.

Diweddariadau i Staff

E-bost: E-bost yw'r dull cyfathrebu a ffafrir ar gyfer negeseuon cyffredinol o fewn yr uned. Ble y bo'n angenrheidiol, bydd hyn yn cael ei ddilyn gan hyfforddiant unigol neu hyfforddiant tîm.

Y rhyngrwyd – Mae hwn ar gael i staff unrhyw bryd fel bod modd iddynt gael mynediad at wybodaeth CPLIL yn brydlon.

Hyfforddiant mewnol – Mae hyfforddiant cyffredinol a phenodol ar bensiynau ar faterion sy'n codi o ran newidiadau rheoleiddio neu weithdrefnol yn cael ei ddarparu yn ôl yr angen, fel rhan o ymrwymiad yr Uned i welliant parhaus.

Cyrsiau Allanol

Mae cyflawni cymwysterau proffesiynol yn bwysig i wella gwybodaeth a hyder y tîm o ran eu cyfathrebu gyda budd-ddeiliaid. Felly, anogir pob aelod o staff, presennol a newydd, i astudio am gymwysterau pensiynau Llywodraeth Leol priodol o fewn yr *Institute of Payroll Professionals (IPP)*, ynghyd â chymryd rhan yn y cyrsiau hyfforddiant sy'n cael eu cynnal gan CPLIL a Heywood.

Cyfarfodydd Adain

Mae pob aelod o'r Uned Bensiynau yn mynychu cyfarfodydd adain rheolaidd sy'n cael eu cynnal pob deufis, er mwyn trafod unrhyw ddatblygiadau mewn deddfwriaeth, ynghyd ag unrhyw newidiadau gweithredol neu weithdrefnol. Golyga hyn fod pob aelod o staff yn ymwneud â phenderfyniadau sy'n effeithio ar yr Uned gyfan.

Trafodwyd y Cynllun Gweithredol, yn cynnwys y Dangosyddion Perfformiad Allweddol, yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod aelodau'r tîm yn ymwybodol o'u targedau ac yn eu bodloni.

Monitro parhaus a gwerthuso

Mae safonau'r gwasanaeth yn cael eu monitro'n rheolaidd, er mwyn sicrhau bod staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau o ran y Cynllun. Pob blwyddyn, mae pob aelod o staff yn derbyn gwerthusiad unigol o ran eu datblygiad personol. Os oes angen, gellir teilwra hyfforddiant mwy manwl ar faterion penodol fel ei fod yn siwtio aelodau'r Uned. Yn ddyddiol, anogir cyfathrebu rhwng aelodau staff a Rheolwyr yr adain ar unrhyw faterion sy'n codi. Mae system llif gwaith awtomataidd yn cael ei gweithredu er mwyn cynorthwyo'r broses monitro, ac er mwyn arwain swyddogion gyda thasgau unigol.

Cyhoeddiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd

Ffynonellau gwybodaeth y cynllun

Dogfen Cyfathrebu	Pa bryd y'i cyhoeddwyd / A yw ar gael
Canllaw byr y cynllun	Ar gael bob amser
Canllaw cynghorwyr	Ar gael bob amser
DVD yn amlinellu'r newidiadau i'r CPLIL yn 2008	Ar gael bob amser
Gwefan	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Absenoldeb Di-dâl gyda chaniatâd	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth ynghylch Ychwanegu at eich pensiwn	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Newid eich trefniadau gwaith	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Mamolaeth, tadolaeth a mabwysiadu	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth y Rheol 85 mlynedd	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Cymudiad	Ar gael bob amser
Taflen Wybodaeth Pensiynau ac Ysgariad neu ddiddymiad Partneriaeth Sifil	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Ymdeoliad Hyblyg	Ar gael bob amser
Taflen Wybodaeth Salwch	Ar gael bob amser
Taflen wybodaeth Trosglwyddo	Ar gael o 2010

Cyhoeddiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd

Cyhoeddiadau

Dogfen Cyfathrebu	Pa bryd y'i cyhoeddwyd / A yw ar gael
Gweithdrefnau Datrys Anghydfod Mewnol	Ar gael bob amser
Poster yn hyrwyddo'r CPLIL	Ar gael o fis Mehefin 2010
Poster cynyddu eich buddion pensiwn	Ar gael o fis Mehefin 2010
Newyddlenni	Yn ôl yr angen
Datganiadau buddion blynyddol a datganiadau buddion gohiriedig	Blynyddol
Pecyn Ymddeol gyda thaflen wybodaeth pensiynau	Ar gael o fis Ebrill 2010
Canllaw'r Cyflogwr	Ar gael yn ystod 2010/2011
Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol	Blynyddol
Adroddiad Prisiant	Pob tair blynedd
Polisi Cyfathrebu	Ar gael bob amser
Datganiad Strategaeth Cyllido	Ar gael bob amser
Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi	Ar gael bob amser
Datganiad Polisi Llywodraethu	Ar gael bob amser
Datganiad Cydymffurfio – Llywodraethu	Ar gael bob amser

CRONFA BENSIWN GWYNEDD

DATGANIAD POLISI LLYWODRAETHU

Fersiwn 30/10/08

Datganiad Polisi Llywodraethu

Mae'r Datganiad yma yn gosod allan sut dirprwyir materion mewn perthynas â Chronfa Bensiwn Gwynedd, ynghyd â'r amodau gorchwyl, fframwaith a threfn weithredol y dirprwyo hyn.

Cyngor Gwynedd ydi'r Awdurdod Weinyddol ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae'r Cyngor wedi dirprwyo'r gwahanol bwerau a dyletswyddau sy'n ymwneud a gweinyddu'r Gronfa i'r Pwyllgor Pensiynau.

Pwyllgor Pensiynau

Mae gan y Pwyllgor 9 aelod, ple mae 7 ohonynt yn aelodau etholedig o Gyngor Gwynedd, 1 aelod o Gyngor Môn a 1 aelod o Gyngor Conwy, i gyd gyda hawl pleidleisio. Ar hyn o bryd, nid oes cynrychiolaeth o aelodau'r Gronfa (staff) ar y pwyllgor.

Prif gyfrifoldebau'r Pwyllgor ydi:

1. Pennu strategaeth buddsoddi asedau'r Gronfa Bensiwn;
2. Penodi a therfynu apwyntiad rheolwyr buddsoddi ac ymgynghorwyr y Gronfa Bensiwn, ac adolygu'r perfformiad o ran buddsoddi;
3. Sicrhau bod trefniadau diogel ac effeithlon mewn llaw ar gyfer prynu, gwerthu a gofalu am fuddsoddiadau'r Cyngor;
4. Gwneud rhai penderfyniadau yng nghyswllt gweinyddu pensiynau.

Fel pwyllgor cyfansoddiadol priodol o Gyngor Gwynedd, llywodraethir gweithrediad y materion a ddirprwyir i'r Pwyllgor gan gyfansoddiad Cyngor Gwynedd, ac yn arbennig felly, Rhannau 4 a 5 sydd yn llywodraethu rheolau'r dulliau a'r Codau a'r Protocolau sydd i'w dilyn, gan aelodau'r Pwyllgor Pensiynau a'r swyddogion.

Yn ogystal, cyfrifoldeb y Pwyllgor Pensiynau yw sicrhau fod adroddiad blynyddol ar faterion Pensiynau yn cael ei baratoi a'i gyflwyno mewn cyfarfod blynyddol o gyflogwyr a chynrychiolwyr staff, ble y gall y naill neu'r llall fel ei gilydd, gwestiynu'r Pwyllgor, eu swyddogion, ymgynghorydd buddsoddi neu reolwyr cronfeydd ar faterion yn ymwneud â pherfformiad y Gronfa, gweinyddiaeth a/neu ar faterion pensiynau yn gyffredinol.

Er mwyn sicrhau adolygiad digonol o berfformiad y buddsoddiadau, mae ymgynghorydd buddsoddi'r pwyllgor a phob rheolwr Cronfa yn darparu adroddiad monitro chwarterol i'r Pwyllgor. Yn ogystal, fe gynhelir cyfarfodydd anffurfiol â'r ymgynghorydd buddsoddi a'r rheolwr buddsoddi fel y gellir herio perfformiad a datrys unrhyw achos sydd yn codi ei ben.

Mae gan unrhyw gyflogwr sydd ddim yn aelodau o'r Pwyllgor Pensiynau gyfle i ddylanwadu ar benderfyniadau'r Pwyllgor Pensiynau drwy gyfres o gyfarfodydd anffurfiol sy'n cael eu cynnal o bryd i'w gilydd gyda'r gwahanol gategorïau o gyflogwyr.

Rhoir ystyriaeth i unrhyw fater sydd angen ystyriaeth ffurfiol mewn cyfarfod priodol o'r Pwyllgor, fel bo dinasyddion yn medru ymarfer eu hawl i fynychu unrhyw gyfarfod o bwyllgorau'r Cyngor.

Cyfarwyddwr Strategol Adnoddau

Mae erthygl 12 o gyfansoddiad y Cyngor yn amodi fod gan y Cyfarwyddwr Strategol Adnoddau gyfrifoldeb dros strategaeth gyllidol ac felly ei fod yn gyfrifol tros gynghori'r Pwyllgor Pensiynau ar strategaethau cyllid priodol ar gyfer y Gronfa Bensiwn, ac am sicrhau fod arweiniad arbenigol priodol yn cael ei ddarparu.

Prif Swyddog Cyllid

Mae Erthygl 12 hefyd yn amodi bydd y Pennaeth Cyllid (fel Prif Swyddog Cyllid y Cyngor) yn adrodd i'r Cyngor ac i archwiliwr allanol y Cyngor os yw'n ystyried fod unrhyw gynnig, penderfyniad neu weithrediad yn mynd i achosi unrhyw wariant anghyfreithlon, neu yn debyg o achosi colled neu ddiffyg, neu os yw'r Cyngor yn mynd i mewn i gyfrif yn anghyfreithlon.

Dan yr erthygl yma hefyd, mae gan y Pennaeth Cyllid gyfrifoldeb dros weinyddu'r Gronfa Bensiwn a'i weithrediadau cyllidol yn briodol.

Swyddog Monitro

Mae Erthygl 12 hefyd yn amodi fod y Pennaeth Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd (fel Swyddog Monitro'r Cyngor) yn adrodd i'r Cyngor os ydyw yn cysidro fod unrhyw gynnig, penderfyniad neu esgeulustra yn mynd i achosi anghyfreithlondeb neu os yw unrhyw benderfyniad yn mynd i achosi cam weinyddiaeth. Bydd adroddiad o'r fath yn achosi atal y cynnig neu'r penderfyniad rhag cael ei weithredu hyd nes bydd yr adroddiad wedi cael ei ystyried.

CRONFA BENSIWN GWYNEDD
DATGANIAD CYDYMFFURFIAD Â'R DREFN
LYWODRAETHOL

Fersiwn 30/10/08

Egwyddor A – Strwythur

a)	Mae rheolaeth dros weinyddu buddion â rheolaeth strategol asedau'r Gronfa yn disgyn ar y prif bwyllgor a sefydlwyd gan y cyngor penodedig.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma.
b)	Bod cynrychiolwyr o gyflogwyr sy'n rhan o'r CPLIL, o'r cyrff a ganiateir ag aelodau'r cynllun (gan gynnwys pensiywyr ac aelodau gohiriedig) yn aelodau ar unai'r prif neu'r ail bwyllgor, a sefydlwyd i ategu gwaith y prif bwyllgor.
	Mae Cronfa Gwynedd yn rhannol gydymffurfio gyda'r egwyddor yma. Mae cynrychiolwyr o ddau gyflogwr sy'n rhan o'r CPLIL, yn aelodau ar y prif bwyllgor. Ar hyn o bryd, er mwyn ceisio cadw pwyllgor cymharol fychan i adolygu perfformiad y rheolwyr mewn modd effeithiol, does dim cynrychiolaeth o'r cyrff a ganiateir nag aelodau'r cynllun ar y pwyllgor. Gan fod yr addewid o bensiwn yn cael ei ddiffinio mewn deddfwriaeth ar gyfer aelodau'r cynllun, hyd yn hyn ni ystyrir bod gweithrediad y Pwyllgor yn gwrthdaro gyda'u buddiannau, felly nid ydym wedi cynnig cynrychiolaeth iddynt. Mae gan bob cyflogwr gyfle i ddylanwadu penderfyniadau drwy gyfres o gyfarfodydd cyflogwyr anffurfiol.
c)	Ble mae ail bwyllgor neu banel wedi ei sefydlu, mae'r strwythur yn sicrhau cyfathrebu effeithiol rhwng y ddau lefel.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli, ond bydd y cyfarfodydd anffurfiol yn sicrhau cyfathrebu effeithiol.
d)	Ble mae ail bwyllgor neu banel wedi ei sefydlu, bod o leiaf un sedd ar y prif bwyllgor wedi ei glustnodi ar gyfer aelod o'r ail bwyllgor neu banel.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli.

Egwyddor B – Cynrychiolaeth

a)	Dylai pob rhanddeiliad allweddol gael cynnig y cyfle i gael eu cynrychioli ar strwythur y prif neu'r ail bwyllgor. Mae'r rhain yn cynnwys :- <ul style="list-style-type: none"> i) awdurdodau cyflogi (gan gynnwys cyflogwyr di-gynllun, ee cyrff â ganiateir; ii) aelodau'r cynllun (gan gynnwys aelodau gohiriedig â phensiynwyr y cynllun); iii) lle'n berthnasol, sylwedyddion proffesiynol annibynnol; ac iv) ymgynghorwyr arbenigol (ar sail ad-hoc).
	Cydymffurfio'n rhannol. Mae gennym gynrychiolaeth o awdurdodau cyflogi CPLIL ar y prif bwyllgor, a hefyd mae gennym ymgynghorydd arbenigol annibynnol (ar sail ad-hoc). Fodd bynnag nid oes aelodaeth wedi cael ei roi i aelodau'r cynllun/cyrff ymrwymedig nac i sylwedyddion proffesiynol annibynnol.
b)	Ble mae aelodau lleyg yn eistedd ar y prif neu'r ail bwyllgor, eu bod yn cael eu trin yn gyfartal yn nhermau cael gweld papurau, cael mynd i gyfarfodydd, cael hyfforddiant ac yn cael cyfle i gyfrannu'n llawn yn y broses penderfynu, gyda neu heb hawl pleidleisio.
	Does dim aelodau lleyg yn eistedd ar y Pwyllgor (gweler Rhan A (b) uchod).

Egwyddor C – Dewis Aelodau Lleyg a'u Swyddogaeth

a)	Bod aelodau'r pwyllgor neu banel yn hollol ymwybodol o'r statws, rôl a'r swyddogaeth y mae disgwyl iddynt gyflawni ar unai'r prif neu ail bwyllgor.
	Cydymffurfio'n llawn. Mae cyfrifoldebau'r aelodau, fel a'u nodir yn y Datganiad Polisi Llywodraethu, yn cael ei wneud yn glir iddynt.
b)	Ar ddechrau unrhyw gyfarfod, gwahoddir aelodau'r pwyllgor i ddatgan unrhyw fuddiant cyllidol neu ariannol sy'n ymwneud â materion penodol ar y rhaglen.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma.

Egwyddor D – Pleidleisio

a)	Mae polisi awdurdodau gweinyddol unigol ar hawliau pleidleisio yn glir a thryloyw, gan gynnwys y cyfiawnhad dros beidio ag ymestyn hawliau pleidleisio i bob corff neu grwp sy'n cael ei gynrychioli ar brif bwyllgorau'r CPLIL.
	Mae gan y Pwyllgor Pensiynau 9 aelod, i gyd gyda hawl pleidleisio, ple mae 7 ohonynt yn aelodau etholedig o Gyngor Gwynedd (gyda hawl pleidleisio) ag 1 cynrychiolydd yr un o ddau gyflogwr sy'n rhan o'r CPLIL.

Egwyddor E – Hyfforddiant/Amser i ffwrdd/Treuliau

a)	Mewn perthynas â'r ffordd y mae penderfyniadau statudol a pherthynol yn cael eu cymryd gan yr awdurdod gweinyddol, bod polisi clir ar hyfforddiant, amser i ffwrdd o'r gwaith ac ad-dalu treuliau ar gyfer aelodau sydd ynghlwm yn y broses penderfynu.
	Cydymffurfio'n llawn – mae gan bob aelod yr un cyfle a'i gilydd i dderbyn cefnogaeth hyfforddi a thelir y treuliau priodol i bawb.
b)	Ble mae polisi o'r fath yn bodoli, ei fod yn llawn berthnasol i holl aelodau'r pwyllgorau, is-bwyllgorau, paneli ymgynghorol neu unrhyw ffurf arall o fforwm eilradd.
	Mae'r polisi yn berthnasol i holl aelodau'r Pwyllgor.
c)	Bod yr awdurdod gweinyddol yn ystyried mabwysiadu cynlluniau hyfforddi blynyddol i aelodau'r pwyllgor a chadw cofnod o bob hyfforddiant o'r fath y maent yn ei fynychu.
	Mae Cyngor Gwynedd yn rhannol gydymffurfio gyda'r egwyddor yma gan ei fod yn cofnodi holl hyfforddiant y pwyllgor ac yn ystyried yr anghenion hynny o bryd i'w gilydd ond nid oes yna gynllun hyfforddi blynyddol.

Egwyddor F – Cyfarfodydd (Amllder/cworwm)

a)	Bod prif bwyllgor neu bwyllgorau'r awdurdod gweinyddol yn cyfarfod o leiaf bob chwarter.
	Cydymffurfio'n llawn.
b)	Bod ail bwyllgor neu banel yr awdurdod gweinyddol yn cyfarfod o leiaf ddwywaith y flwyddyn ac wedi eu cydamseru gyda'r dyddiadau y mae'r prif bwyllgor yn cyfarfod.
	Does dim ail bwyllgor na phanel yn bodoli - ond mae'r cyfarfodydd cyflogwr anffurfiol yn gydamseredig gyda dyddiadau'r prif bwyllgor..
c)	Bod awdurdod gweinyddol sydd ddim yn cynnwys aelodau lleig yn eu trefniadau llywodraethu ffurfiol, yn trefnu fforwm y tu allan i'r trefniadau yma er mwyn i fuddiannau'r prif randdeiliaid gael eu cynrychioli.
	Pob mis Gorffennaf, bydd Cyfarfod Blynyddol o'r Gronfa Bensiwn yn cael ei gynnal. Mae cyflogwyr a chynrychiolwyr y gweithwyr yn cael eu gwahodd i'r cyfarfod, a gallent gwestiyu'r Pwyllgor, swyddogion yr awdurdod gweinyddol, yr ymgynghorwyr buddsoddi neu reolwyr y Gronfa ar faterion sy'n ymwneud â pherfformiad y Gronfa, gweinyddiad y Gronfa â/neu faterion pensiwn yn gyffredinol.

Egwyddor G – Mynediad

a)	Yn amodol ar unrhyw reol yng nghyfansoddiad y cyngor, bod gan holl aelodau'r prif a'r ail bwyllgor neu banel, yr un mynediad at bapurau pwyllgor, dogfennau â chyngor sydd yn cael eu hystyried mewn cyfarfodydd o'r prif bwyllgor.
	Mae Cyngor Gwynedd yn cydymffurfio'n llawn gyda'r egwyddor yma.

Egwyddor H – Sgôp

a)	Bod awdurdodau gweinyddol wedi cymryd camau i ddod a materion eang y cynllun o fewn eu trefniadau llywodraethu.
	Mae'r Pwyllgor Pensiynau yn ystyried yr holl faterion sydd yn ymwneud â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Egwyddor I - Cyhoeddusrwydd

a)	Bod awdurdodau gweinyddol yn cyhoeddi manylion eu trefniadau llywodraethu mewn modd y gall rhanddeiliaid sydd â diddordeb yn y ffordd mae'r cynllun yn cael ei reoli, ddatgan eu diddordeb mewn bod yn rhan o'r trefniadau hynny.
	Mae'r Datganiad Polisi Llywodraethu ar gael yn adroddiad blynyddol y Gronfa Bensiwn.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (DEB)

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 O dan y Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009, mae gofyn i awdurdodau gweinyddol baratoi ac adolygu o bryd i'w gilydd, ddatganiad ysgrifenedig sy'n cofnodi eu penderfyniadau ynglŷn a pholisi buddsoddi'r Gronfa Bensiwn. Mae'r rheoliadau yma hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau gweinyddol nodi yn eu datganiad i ba raddau y maent yn cydymffurfio efo'r egwyddorion llywodraethu da a elwir yn Egwyddorion Myners. Bwriad y ddogfen yma yw bodloni anghenion y rheoliadau hyn.
- 1.2 Cafodd y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ("y cynllun") ei sefydlu yn ôl y ddeddf i ddarparu budd-daliadau marwolaeth ac ymddeoliad i'r holl weithwyr cymwys.
- 1.3 Mae'r Cyngor wedi dirprwyo rheolaeth buddsoddi'r cynllun i'r Pwyllgor Pensiynau ("y Pwyllgor"), sy'n penderfynu ar y polisi buddsoddi mwyaf addas i gyfarfod a chyfrifoldebau'r cynllun ac mae'r cyfrifoldeb eithaf am y strategaeth buddsoddi yn gorwedd gyda hwy. Mae'r buddsoddiadau a'r perfformiad yn cael eu monitro yn gyson gan y pwyllgor ac fe'i cynghorir gan ymgynghorwyr proffesiynol.
- 1.4 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu yr egwyddorion buddsoddi sydd yn rheoli polisi buddsoddi'r Gronfa Bensiwn. Mae'r Pwyllgor wedi dirprwyo rheolaeth buddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn i reolwyr buddsoddi proffesiynol ac fe gyfyngir eu gweithgareddau gan gytundebau rheolaeth buddsoddiadau manwl.
- 1.5 Wrth baratoi'r ddogfen yma mae'r Pwyllgor wedi cymryd cyngor proffesiynol oddiwrth ymgynghorwyr ac actiwari y gronfa, Hymans Robertson ac wedi derbyn ac ystyried sylwadau ysgrifenedig gan reolwyr buddsoddi'r cynllun. Rhoddwyd ystyriaeth briodol i broffil aeddfedrwydd y Gronfa (yn nhermau cyfrannau ymrwymadau yn deillio o bensiynwyr ac aelodau gweithredol) ynghyd â lefel y gweddill neu'r diffyg a ddatgelir.

2.0 Cyfrifoldebau Buddsoddi

- 2.1 Mae gan y Pwyllgor gyfrifoldeb am:
  - baratoi datganiad o egwyddorion buddsoddi (DEB);
  - fonitro cydymffurfiaid y rhai a restrir isod gyda'r datganiad ac adolygu ei gynnwys o bryd i'w gilydd,
  - benodi rheolwyr buddsoddi ac unrhyw ymgynghorwyr allanol y teimlir eu bod yn angenrheidiol,
  - gymeradwyo trefniadau ceidwadaeth a/neu benodi ceidwad,
  - adolygu perfformiad y rheolwyr buddsoddi yn rheolaidd yn erbyn y meincnodau a sefydlwyd a bodloni eu hunain i fedrusrwydd y rheolwyr ac ansawdd eu systemau mewnol a rheolaeth, a
  - sicrhau bod y buddsoddiadau wedi eu hamrywio yn ddigonol, ac nad ydynt wedi gôr grynodi i unrhyw un math o fuddsoddiad, a bod y Gronfa yn buddsoddi mewn math addas o fuddsoddiadau.

Rhoddwyd y cyfrifoldeb yma iddynt gan yr Awdurdod Gweinyddol yn unol â'i gynllun dirprwyo a atgynhyrchir yn **Atodiad A**.

- 2.2 Mae'r Rheolwyr Buddsoddi yn gyfrifol am :
- fuddsoddi asedau'r Gronfa Bensiwn gan gydymffurfio gyda deddfwriaeth gyfredol, y cyfyngiadau a osodir yn y ddogfen hon a'r cytundebau rheoli buddsoddiadau manwl.
  - dosbarthu'r asedau yn dactegol o amgylch y meincnod strategol a osodir allan yn Rhan 4 isod,
  - ddewis cyfranddaliadau o fewn dosbarthiadau ased,
  - baratoi adroddiad chwarterol gan gynnwys adolygu perfformiad buddsoddi,
  - fynychu cyfarfodydd o'r Pwyllgor pan y gofynnir iddynt,
  - gadarnhau'n flynyddol bod eu gweithgareddau'n cydymffurfio gyda'r datganiad yn unol â darpariaethau cymal 9.1.
  - bleidleisio cyfranddaliadau yn unol â'r polisi a gyhoeddwyd ganddynt.
- 2.3 Mae'r Ceidwaid yn gyfrifol am:
- eu cydymffurfiad eu hunain gyda'r ddeddfwriaeth gyfredol,
  - ddarparu datganiadau misol i'r awdurdod gweinyddol o asedau'r cynllun ynghyd â manylion yr holl drafodion a wnaethpwyd yn ystod y mis,
  - baratoi manylion mewn da bryd i Gwmni WM,
  - gasglu incwm ac ad-daliadau treth.
- 2.4 Mae'r Ymgynghorydd Buddsoddi yn gyfrifol am:
- gynghori'r Pwyllgor ar eu strategaeth a'u polisi buddsoddi,
  - gynorthwyo'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor wrth ddewis a phenodi rheolwyr buddsoddi a cheidwaid,
  - gynorthwyo'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor yn eu monitro rheolaidd o berfformiad y rheolwyr buddsoddi, a
  - cynorthwyo'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor i baratoi ac adolygu'r ddogfen yma.
- 2.5 Mae'r Actiwari yn gyfrifol am:
- gynorthwyo'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor i baratoi'r ddogfen yma, a
  - darparu cyngor ar aeddfedrwydd y cynllun a'i lefel gyllido er mwyn cynorthwyo'r Pwyllgor i bwysu a mesur amcanion tymor byr a thymor hir y Gronfa Bensiwn.
- 2.6 Mae'r Cyfarwyddwr Corfforaethol a'r Pennaeth Cyllid yn gyfrifol am:
- sicrhau cydymffurfiad gyda'r ddogfen hon a dod ag unrhyw wahaniaethau i sylw'r Pwyllgor,
  - sicrhau bod y ddogfen hon yn cael ei hadolygu'n rheolaidd ac yn cael ei diweddarau'n unol a'r rheoliadau, a
  - baratoi adroddiad blynyddol fydd yn cynnwys ymysg pethau eraill, cyfeiriad at ganlyniadau buddsoddi.
- 2.7 Mae Clerc y Pwyllgor Pensiynau yn gyfrifol am:
- yrru adroddiadau a phapurau i aelodau'r Pwyllgor mewn da bryd fel eu bod yn cael digon o amser i'w darllen a'u deall cyn y cyfarfod,
  - a gofyn i aelodau ddatgan os oes ganddynt fuddiant personol ar ddechrau pob cyfarfod.

3.0 Disgrifiad o Ymrwymadau'r Cynllun

- 3.1 Mae'r Gronfa Bensiwn yn gynllun budd diffiniedig sydd yn darparu buddion sy'n seiliedig ar gyflog olaf yr aelodau ar eu hymddeoliad neu i'w dibynyddion ar farwolaeth cyn neu ar ôl ymddeol. Mae pensiwn pob aelod yn cael ei nodi yn nhermau fformiwla sy'n seiliedig ar gyflog a gwasanaeth, ac nid yw'n cael ei ddylanwadu gan yr enillion buddsoddi a geir ar asedau'r cynllun. Gosodir allan manylion llawn am fuddion y cynllun yn y rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.
- 3.2 Mae'n rhaid i bob aelod gweithredol o'r cynllun dalu cyfraniadau pensiwn sy'n seiliedig ar ganran penodol o'i tal pensiynadwy fel y diffinnir yn y rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.
- 3.3 Amcan ariannol y Gronfa yw ei chyllido, fel bod holl fuddion cronodig y Gronfa, mewn amodau marchnad gyffredin, yn cael eu gwarchod yn llawn gan werth asedau'r Gronfa (fel y cyfrifwyd yn y prisiant tair blyneddol).
- 3.4 Ar gyngor actiwari y cynllun fe benderfynir ar raddfa cyfraniadau'r cyflogwyr bob tair blynedd, ac maent yn cael eu monitro yn y cyfnod rhwng y prisiant. Mae'r tybiaethau a ddefnyddiwyd ar gyfer y prawf yma a'r tybiaethau cyfatebol a ddefnyddiwyd ym mhriant y Gronfa, yn cael eu dangos yn **Atodiad B**. Adolygir y sefyllfa yma o leiaf ym mhob prisiant tair blyneddol. Bydd y Pwyllgor yn cael eu cynghori gan yr actiwari o unrhyw newidiadau arwyddocaol i'r Gronfa yn ystod y cyfnod rhwng y prisiant.

4.0 Polisi Buddsoddi

- 4.1 Amcan polisi buddsoddi'r Gronfa Bensiwn yw sicrhau, mewn ffordd sydd yn gyson gyda mabwysiadu lefel resymol o risg, bod pob taliad statudol sy'n cael ei wneud o'r Gronfa yn cael ei wneud ar isafswm cost i'r trethdalwyr lleol.
- 4.2 Y polisi buddsoddi ydi i apwyntio rheolwyr buddsoddi arbenigol gyda meincnod perfformiad clir ac i osod y cyfrifoldeb eithaf ar y rheolwyr buddsoddi am berfformiad yn erbyn y meincnod. Bydd perfformiad y rheolwyr buddsoddi yn cael eu hasesu ar sail tair blyneddol.
- 4.3 O ganlyniad i bolisi bwriadol i amrywio arddull buddsoddi ac asedau, yn ogystal ag i ledaenu risg, mae gan y Gronfa wyth rheolwr buddsoddi gyda chyfarwyddyd gwahanol. Maent fel a ganlyn:

Rheolwr Buddsoddi	Cyfarwyddyd	Meincnod	Targed
BlackRock (oedd yn cael ei adnabod fel "BGI")	Goddefol	FTSE All-Share a FTSE All-World Indices	Elw'r Mynegai
Capital International Limited ("Capital")	Gweithredol	MSCI AC World Index	Meincnod +2.0% y.f. (gros o ffioedd)
Fidelity International (Fidelity)	Gweithredol	MSCI AC World Index	Meincnod +2-3% y.f.
Insight	Gweithredol	Arian (Libor)	Meincnod +2.0% y.f.
KBC	Gweithredol	IPD Balanced Property Unit Trust Index	Meincnod
Legal & General Investment Management ("L&G")	Goddefol	FTSE All-Share a FTSE All-World Indices	Elw'r Mynegai
Partners Group ("Partners")	Gweithredol	MSCI World	Benchmark + 5.0% y.f. *
UBS Global Asset Management (UK) Limited ("UBS")	Gweithredol	IPD UK Pooled Property Fund Index	Meincnod +0.5% y.f.

* Nid oes gan Partners darged perfformiad swyddogol. Targed ar gyfer pwrpas mynegol yn unig a welir uchod

- 4.4 Mae gan y Gronfa ei meincnod pwrpasol ei hun ac mae eu perfformiad yn cael ei fesur yn ei erbyn. Mae gan bob Rheolwr Buddsoddi feincnod unigol ei hun ar gyfer mesur eu perfformiad yn ei erbyn a'u targedau eu hunain. Unwaith y bydd mandad L&G yn cael ei derfynu ym mis Mai 2010, bydd meincnod newydd y Gronfa fel a ganlyn:

	Black Rock %	Capital %	Fidelity %	Insight %	UBS/ KBC %	Partners Group %	Cyfanswm %
Cyfranddaliadau'r DU	77.0	8.4	8.4	-	-	-	28.0
Cyfranddaliadau Tramor	23.0	91.2	91.2	-	-	-	42.0
Gogledd America	-	47.1	47.1	-	-	-	17.6
Ewrop ac eithrio'r DU	8.0	17.6	17.6	-	-	-	9.7
Siapan	7.0	8.9	8.9	-	-	-	4.2
Basn y Pasiffig	3.0	5.0	5.0	-	-	-	4.2
Marchnadoedd sy'n Datblygu	5.0	13.0	13.0	-	-	-	6.3
Ecwiti Preifat	-	-	-	-	-	100.0	5.0
Cyfanswm Cyfranddaliadau	100.0	100.0	100.0	-	-	100.0	75.0
Bondiau'r DU	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Cyfanswm Bondiau	-	-	-	100.0	-	-	15.0
Eiddo	-	-	-	-	100.0	-	10.0
Cyfanswm	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

- 4.5 Bydd y strategaeth buddsoddi yn cael ei hadolygu'n flynyddol, gyda phrif adolygiad yn cymryd lle ar ôl adolygiad tair blynyddol yr actiwari.
- 4.6 Bydd gweithgareddau cyfredol y rheolwyr unigol a'u trafodion yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor yn chwarterol.
- 4.7 Bydd perfformiad y rheolwyr buddsoddi yn cael ei fonitro'n chwarterol a'i adolygu'n flynyddol.
- 4.8 Mae Banc JP Morgan Chase yn geidwad cysylltiedig i BlackRock ac i Fidelity, tra bod Northern Trust yn darparu'r gwasanaeth i Insight ag i KBC. Mae gan L&G geidwad cysylltiedig sy'n dal asedion ar gyfer y rhan honno o'r portffolio. Eu ceidwad hwy ar gyfer asedau'r DU ydi HSBC Global Investor Services tra a Citigroup ar gyfer asedau tramor. Gan nad oes gan Capital na UBS geidwad cysylltiedig, mae'r Pwyllgor Pensiynau wedi penodi Cwmni Northern Trust fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan Capital, a Banc JP Morgan Chase fel ceidwad ar gyfer yr asedau a reolir gan UBS. Nid yw Partners Group yn cael eu cynnwys yn nhrefniadau cadw'r Gronfa.

5.0 Amcanion

- 5.1 Yr amcanion buddsoddi yw i gael enillion ar asedau'r Gronfa fydd yn ddigonol dros y tymor hir, i gyfarfod yn gyson ag amcanion y Gronfa a osodir uchod.
- 5.2 I gyrraedd yr amcanion yma penderfynwyd ar y canlynol :
- 5.3 **Math o Fuddsoddiadau i'w dal**
- 5.3.1 Bydd y Pwyllgor yn sicrhau bod un neu fwy o reolwyr buddsoddi yn cael eu penodi, sy'n gymwys o dan ddarpariaethau'r Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009 i reoli asedau'r Gronfa.

5.3.2 Ar ôl derbyn y cyngor priodol, gall y Pwyllgor, roi cyfarwyddiadau pendant ar sut i ddsbarthu'r asedau yn strategol a byddant yn sicrhau priodoldeb yr asedau mewn perthynas â gofynion y Gronfa. Mae'r rheoliadau cyfredol yn caniatáu i'r cynllun fuddsoddi yn y dosbarthiadau ased canlynol:

- Cyfranddaliadau'r Deyrnas Unedig (DU);
- Llog sefydlog y DU;
- Mynegai cysylltiol y DU;
- Eiddo'r DU trwy gronfeydd cydgyfrannog;
- Cyfranddaliadau Tramor, y dosbarthiadau mwyaf ydi Gogledd America, Siapan, Ewrop, y Dwyrain Pell, Ardal y Cefnfor Tawel a Marchnadoedd eraill sy'n datblygu;
- Ecwiti Preifat;
- Bondiau byd-eang;
- Gwarantau heb eu dyfynnu trwy gronfeydd cydgyfrannog;
- Cyfranddaliadau Marchnadoedd sy'n datblygu drwy gronfeydd cydgyfrannog, oni awdurdodir yn bendant;
- Buddsoddiad uniongyrchol mewn cyfalaf ar gyfer datblygu - wedi ei gyfyngu i gost llyfr o £5 miliwn;
- Caniateir defnydd o "derivatives" ac offerynnau ariannol eraill o fewn cyfyngiadau sydd wedi eu cytuno rhag blaen ar gyfer dibenion penodol fel newid dyraniad asedau a "currency hedging";
- Caniateir tansgrifeniad os ydi'r stoc a dansgrifeniir yn addas ar sail buddsoddi ac yn cydymffurfio gyda'r criteria buddsoddi sydd yn bodoli;
- Caniateir benthyca stoc ond mae'n ddibynnol ar gymeradwyaeth benodol.

5.3.3 Ni ellir prynu unrhyw offeryn na roddir caniatâd penodol iddo ym mharagraff 5.3.2 oni bai y cafwyd caniatâd ysgrifenedig y Pwyllgor drwy law'r Cyfarwyddwr Corfforaethol.

5.3.4 Bydd y rheolwyr buddsoddi yn cael disgresiwn llawn i ddewis stociau unigol a disgwylir iddynt gadw portffolio amrywiol. Fodd bynnag, bydd yn rhaid i'r rheolwyr buddsoddi gydymffurfio gyda'r rheoliadau cyfredol ar y cyfyngiadau ar fuddsoddiadau unigol a restrir yn Rhan 1 o'r Atodiad i Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2009.

Mae'r Pwyllgor wedi cymryd cyngor priodol gan ymgynghorydd y Gronfa, ac wedi penderfynu cynyddu'r cyfyngiad ar fuddsoddiadau mewn "unrhyw gontract yswiriant unigol". Mae'r cyfyngiad newydd yn 35%. Mae'r penderfyniad i gynyddu'r cyfyngiad wedi ei gymryd gan ei fod yn gadael i'r Gronfa fuddsoddi mwy mewn cronfeydd cydgyfrannol sydd yn buddsoddi mewn llawer mwy o fuddsoddiadau na phortffolio unigol gwahanedig. Bydd y cyfyngiad uchod yn weithredol hyd nes y bydd penderfyniad i'w ddiddymu yn cael ei gymryd gan y pwyllgor; ac fe fydd y penderfyniad yn cael ei adolygu cyn 31 Ionawr 2012. Mae'r penderfyniad yn cydymffurfio gyda'r rheoliadau uchod.

5.4 **Cydbwysedd rhwng gwahanol fath o Fuddsoddiadau**

5.4.1 Mae cytundeb mewn lle ar gyfer bob rheolwr buddsoddi sy'n gosod allan y meincnod perthnasol, y targed ar gyfer perfformiad, yr amrediad ar ddsbarthiad asedau lle bo hynny'n berthnasol ynghyd ag unrhyw gyfyngiadau fel a benderfynwyd gan y Pwyllgor.

5.4.2 Mae'r Pwyllgor wedi cytuno ar feincnod sydd yn rhoi cydbwysedd effeithlon rhwng risg ac enillion, yn sgil proffil ymrwymadau a lefel ariannu'r Gronfa.

5.5 Risg

5.5.1 Mae'n rhaid i'r Gronfa reoli (yn hytrach nag osgoi) risg ar y marchnadoedd buddsoddi er mwyn gallu cael ei gwobrwyo mewn ffurf enillion ariannol ar asedion. Fodd bynnag, mae'r Gronfa yn agored i nifer o risgiau sy'n achosi perygl i'r Gronfa gwrdd â'i hamcanion. Y prif risgiau (bygythiadau) sy'n effeithio'r Gronfa yw:

5.5.2 Risgiau ariannu:

- Cydweddu ariannol - Y risg y bydd asedau'r Gronfa yn methu tyfu yn unol â chostau datblygol cwrdd ag ymrwymadau'r Gronfa; neu'r risg bod cynyddiadau annisgwyl mewn chwyddiant yn cynyddu'r taliadau pensiwn a budd-daliadau ac na fydd asedau'r Gronfa yn tyfu yn ddigon cyflym i gwrdd â'r gost ychwanegol.
- Demograffig yn newid – Y risg bod hirhoedledd yn gwella a bod ffactorau demograffig eraill yn newid gan gynyddu cost budd-daliadau'r Gronfa.
- Risg systemol - Y posibilrwydd o fethiant cysylltiol a chydamserol o nifer o ddsbarthiadau o asedau a/neu reolwyr buddsoddiadau, gyda'r posibilrwydd o gael ei ddwysau gan 'haint' ariannol, yn arwain at gynnydd yn y gost o gwrdd ag ymrwymadau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn mesur a rheoli cydweddu ariannol mewn dwy ffordd. Fel y nodir uchod, maent wedi gosod meincnod strategol ar gyfer dyrannu asedau ar gyfer y Gronfa. Mae'n asesu risg yn berthynol i'r meincnod hwnnw drwy fonitro dyraniad asedau ac enillion ar fuddsoddiadau'r Gronfa yn berthynol i'r meincnod. Mae hefyd yn asesu risg yn berthynol i'r ymrwymadau drwy fonitro cyflenwad o enillion meincnod yn berthynol i'r ymrwymadau.

Mae'r Pwyllgor yn adolygu marwoldeb a thybiadau demograffig eraill a allai ddylanwadu ar gost y budd-daliadau yn rheolaidd. Caiff y thybiadau hyn eu hystyried yn ffurfiol yn ystod pob prisiad tair blyneddol.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio lleddfu risg systemol drwy gael portffolio amrywiol, ond nid yw'n bosibl gwneud darpariaeth arbennigol ar gyfer pob canlyniad posibl a allai godi o dan y pennawd hwn.

5.5.3 Risgiau i asedau:

- Canolbwyntiad - Y risg y gallai dyraniad sylweddol i unrhyw un dosbarth ased penodol a'i danberfformiad yn berthynol i ddisgwyliadau arwain at broblemau i gwrdd ag amcanion ariannol.
- Anhylifdra - Y risg na allai'r Gronfa gwrdd â'i hymrwymadau uniongyrchol oherwydd nad oes ganddi ddigon o asedau hylifol.
- Tanberfformiad rheolwr – Methiant gan reolwyr buddsoddi i gyrraedd y gyfradd enillion ar fuddsoddiadau a dybiwyd wrth osod eu gorchmynion.

Mae'r Pwyllgor yn rheoli risg asedau fel â ganlyn. Mae'n darparu cyfyngiadau ymarferol rhag i fuddsoddiadau'r Gronfa wyro yn sylweddol o'r dull bwriedig drwy osod iddo'i hun ganllawiau amrywieithu a trwy fuddsoddi mewn ystod o orchmynion buddsoddi, pob un gydag amcan penodol, meincnod perfformiad a phrases reoli sydd, pan mae'n cael ei gymryd gyda'u gilydd, yn cyfyngu risg o fewn ffiniau disgwylidig y Pwyllgor. Drwy fuddsoddi ar draws ystod eang o asedau, yn cynnwys cyfranddaliadau a bondiau a ddyfynnir, mae'r Pwyllgor wedi cydnabod yr angen am rywfaent o fynediad i hylifedd yn y tymor byr. Drwy benodi nifer o reolwyr buddsoddi, mae'r Pwyllgor wedi ystyried y risg o danberfformiad gan unrhyw reolwr buddsoddi unigol. Fodd bynnag nid yw'n bosibl dileu'r bygythiad o danberfformiad heb gyfyngu ar y potensial o gael gorberfformiad.

5.5.4 **Risg gan ddarparwr arall**

- Risg trosglwyddo - Y risg o gael costau annisgwyl mewn perthynas â throsglwyddo asedau ymysg rheolwyr. Pan yn cario allan trosglwyddiadau sylweddol, mae'r Pwyllgor yn cymryd cyngor proffesiynol ac yn ystyried penodi rheolwyr trosglwyddiadau arbennigol.
- Risg ceidwad – Y risg o golli hawliad economaidd i asedau'r Gronfa, pan meant yn cael eu dal mewn ceidwad neu pan meant yn cael eu masnachu.
- Methiant credyd - Y posibilrwydd bod gwrthbarti yn methu a chwrdd â'i ymrwymadau.

Mae'r Pwyllgor yn monitro a rheoli risgiau yn y meysydd hyn drwy broses o graffu rheolaidd o'i ddarparwyr ac archwiliad o'r gweithrediadau meant yn eu gwneud ar gyfer y Gronfa.

5.6 **Yr Enillion a ddisgwylir ar Fuddsoddiadau**

- 5.6.1 Disgwylir i'r meincnod strategol ddarparu enillion yn y tymor hir, sydd yn uwch na'r enillion ar fuddsoddiadau a ymhlygir yn y prisiant actiwaraid. Diffinnir enillion buddsoddi fel cyfanswm y cyfraddau enillion (cyfuno twf cyfalaf ac incwm).
- 5.6.2 Mae mwyafrif o asedau'r Gronfa yn cael eu rheoli ar sail weithredol a disgwylir iddynt berfformio'n well na'i meincnod penodol dros y tymor hir
- 5.6.3 Felly, disgwylir i'r perfformiad buddsoddi a gyflawnir gan y Gronfa fod yn uwch na'r gyfradd enillion a dybiwyd gan yr actiwari ar gyfer ariannu'r ymrwymadau ar sail gyson.

5.7 **Gwerthu Buddsoddiadau**

- 5.7.1 Mae mwyafrif y stociau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'r Gronfa wedi eu rhestru ar y marchnadoedd stoc mwyaf a gallant gael eu gwerthu yn sydyn pe bai angen.
- 5.7.2 Dim ond rhan fechan iawn, tua 10% o asedau'r Gronfa sydd ar hyn o bryd wedi eu buddsoddi mewn eiddo sy'n gymharol anhylif.

6.0 **Cymryd i ystyriaeth faterion Cymdeithasol, Amgylcheddol a Moesegol**

- 6.1 Gyda golwg ar fuddsoddiadau cymdeithasol cyfrifol, mae'r Pwyllgor yn ystyriol o egwyddorion cyfreithiol sydd yn seiliedig ar benderfyniadau diweddar y llysoedd ac sy'n berthnasol i bob cynllun pensiwn. Yn benodol nid oes hawl gan awdurdod gweinyddol i roddi diddordeb yr aelodau islaw gofynion cymdeithasol, amgylcheddol a moesegol. Perfformiad ariannol y Gronfa gydag amrywiaeth priodol a bod yn ddarbodus, sydd bwysicaf.
- 6.2 Mae'r Pwyllgor wedi ystyried i ba raddau y dylid cymryd ffactorau cymdeithasol, amgylcheddol a moesegol i ystyriaeth pan yn dewis, cadw ac wrth werthu buddsoddiadau. Maent hefyd yn cytuno bod y ffactorau yma'n gallu dylanwadu ar yr enillion a geir ar fuddsoddiadau.
- 6.3 Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i fwrdd y cwmnïau mae'r Gronfa yn buddsoddi ynddynt, roi ystyriaeth i faterion cymdeithasol, amgylcheddol a moesegol a drwy hynny gynyddu budd tymor hir y cyfranddalwyr. Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i gyfarwyddwyr cwmni roi ystyriaeth i fudd tymor hir y cyfranddalwyr wrth reoli materion busnes y cwmni.

6.4 Mae'r rheolwyr buddsoddi wedi paratoi datganiadau o bolisi buddsoddi sy'n cymryd i ystyriaeth materion cymdeithasol, amgylcheddol a moesegol sy'n gyson gyda'r amcanion a amlinellir ym mharagraff 6.3 uchod. Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i'r rheolwyr buddsoddi weithredu'n unol a'u polisiau penodol ar fuddsoddiadau cymdeithasol cyfrifol.

6.5 Mae'r Pwyllgor yn credu bod y safiad yma yn gyson gydag amcanion tymor hir y cynllun.

6.6 Yn flynyddol bydd y Pwyllgor yn bodloni eu hunain bod y rheolwyr buddsoddi yn dilyn y polisi yma.

7.0 Ymarfer hawliau gan gynnwys yr hawl pleidleisio sydd ynghlwm i rai buddsoddiadau

7.1 Mae'r Pwyllgor yn credu bod mabwysiadu ymarferiad da mewn rheolaeth gorfforedig yn gwella rheolaeth cwmnïau ac yn ychwanegu gwerth tymor hir i gyfranddalwyr.

7.2 Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i reolwyr buddsoddi gysylltu'n rheolaidd ar lefel uwch swyddogion gyda'r cwmnïau y mae asedau'r cynllun yn cael eu buddsoddi ynddynt, fel elfen bwysig o'r broses fuddsoddi ac i sicrhau rheolaeth gorfforedig da.

7.3 Mae rheolwyr buddsoddi wedi paratoi datganiadau ynglŷn â'u polisiau ar reolaeth gorfforedig ac mae'r Pwyllgor yn ystyried eu bod yn cytuno gyda'r gofynion a fynegir ym mharagraff 7.2. Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i'r rheolwyr buddsoddi weithredu'n unol a'u polisiau penodol ar reolaeth gorfforedig.

7.4 Yn rheolaidd bydd gweithredoedd pleidleisio, ar sail eithriad, yn cael eu hadrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

8.0 Benthycia Stoc

8.1 Caniateir benthycia stoc ond mae'n ddibynnol ar gymeradwyaeth benodol. Mae'r polisi ar fenthycia stoc yn adlewyrchu natur y mandadau sydd wedi eu rhoi gan y Pwyllgor Pensiynau i'r rheolwyr buddsoddi, gan gynnwys mandadau cydgyfrannol a rhai ar wahân.

9.0 Cydymffurfriad

9.1 Bydd y rheolwyr buddsoddi a'r gwarchodwyr yn cadarnhau yn flynyddol i'r Pwyllgor, bod eu gweithgareddau mewn perthynas â'r rhan o'r Gronfa y mae ganddynt reolaeth drosti, wedi cydymffurfio gyda'r cyfyngiadau buddsoddi sydd yn y ddogfen hon (cyn belled â bod y Rheolwr yn cael ei hysbysu o unrhyw newidiadau) ac yn benodol a osodir allan yn y cytundebau rheoli buddsoddiadau.

9.2 Bydd y Pwyllgor yn gyfrifol am asesu'r risg a gymerir gan y cynllun ar lefel fyd-eang, h.y. gan dybio bod portffolios y rheolwyr unigol wedi cael eu cyfuno.

9.3 Y Pwyllgor sy'n gyfrifol am fonitro perfformiad y cynllun ar lefel fyd-eang a fesul rheolwr.

9.4 Y Pwyllgor sy'n gyfrifol am fonitro perfformiad ansoddol y rheolwyr a'r ceidwaid a gyflogir, i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn rheolwyr buddsoddi/ceidwaid addas i'r cynllun. Mae'r agweddau ansoddol yma yn cynnwys, ymhlith rhai eraill, newidiadau mewn perchnogaeth, newidiadau personél, gweinyddiaeth wael a.y.y.b.

- 9.5 Yn rheolaidd bydd y Pwyllgor yn ystyried a yw'r cynllun yn cyd-fynd â'r datganiad o egwyddorion buddsoddi yma.
- 9.6 Bydd y datganiad yn cael ei adolygu fel bo'r angen ond o leiaf yn llawn bob tair blynedd (mewn cysylltiad gyda'r partïon eraill i'r datganiad) a bydd datganiad diwygiedig yn cael ei baratoi a'i gyhoeddi.

10.0 Cydymffurfiad gydag Egwyddorion Buddsoddi

- 10.1 Mewn ymateb i Adroddiad y Trysorlys "Updating the Myners Principles: A Response to Consultation" (mis Hydref 2008), mae'n ofynnol ar i awdurdodau gweinyddol CPLIL, baratoi, cyhoeddi a chynnal datganiad o gydymffurfiad gyda'r chwe egwyddor sy'n cael eu cynnwys yn nogfen CIPFA o'r enw, "Investment Decision Making and Disclosure in the Local Government Pension Scheme".
- 10.2 Mae'r egwyddorion hyn wedi cael eu mabwysiadu gan Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol ac maent yn cymryd lle deg egwyddor Myners a gyhoeddwyd yn flaenorol.
- 10.3 Mae Atodiad C yn nodi i ba raddau y mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio gyda'r deg egwyddor yma ac os nad ydym yn cydymffurfio, y rhesymau pam.

Cynllun Dirprwyo i Bwyllgorau ac Is-Bwyllgorau a Swyddogion

Gwneir y cynllun hwn dan reol 12(3) o reolau sefydlog y Cyngor a chymhwysir iddo'r rheolau sefydlog hynny fel bo'n briodol. Mae'r cynllun hwn yn ymwneud a dirprwyo awdurdod i bwyllgorau ac is-bwyllgorau canolog y cyngor ac i swyddogion.

Mae'r swyddogaethau canlynol wedi cael eu dirprwyo i'r Pwyllgor Pensiynau:

- (a) Pennu'r strategaeth o ran buddsoddi arian a fo'n weddill ym meddiant y Gronfa Bensiwn a chronfeydd ymddiriedol eraill;
- (b) Penodi a therfynu penodi rheolwyr ac ymgynghorwyr cronfeydd arbenigol; adolygu'u perfformiad mewn perthynas â buddsoddiad;
- (c) Sicrhau bod trefniadau diogel ac effeithlon mewn llaw ar gyfer prynu, gwerthu a gofalu am fuddsoddiadau'r cyngor;
- (ch) Ystyried adroddiadau oddi wrth Drysorydd y Sir yng nghyswllt gweinyddu pensiynau, lle bo angen, a chymryd penderfyniadau yn ôl doethineb.

ATODIAD B

Prif Dybiaethau yr Actiwari ar 31 Mawrth 2007

	% y flwyddyn	Cymharol i RPI % y flwyddyn
Chwyddiant RPI	3.2	-
Codiadau Cyflog (ddim yn cynnwys ychwanegiadau)	4.7	1.5
Enillion Buddsoddi		
• cyfranddaliadau	6.25	-
• bondiau	4.75	-

Mae'r prisiad actiwaraid wedi cymryd gwerth marchnad asedau'r Gronfa fel ag yr oedd yng Nghyfrifon y Gronfa ar 31 Mawrth 2007. Mae hyn yn gyson gyda'r dull a ddefnyddir i roi gwerth ar ymrwymadau drwy edrych ar gyflwr y farchnad spot ar ddyddiad y prisiad.

Detholiad Ymrwymadau

Ymrwymiad	Cyfanswm Ymrwymiad £'m
Aelodau cyflogedig	549.1
Pensiynwyr gohiriedig	106.6
Pensiynwyr	318.7
Cyfanswm Ymrwymadau	974.4
Gwerth Asedau'r Gronfa	813.8
Diffyg	160.6
Cyfanswm y Gronfa (ar brisiant yr actiwari)	84%

Seiliedig ar brisiant y Gronfa ar 31 Mawrth 2007

Detholiad Asedau

Ffigyrau ar 31 Mawrth 2007	Y Gronfa %
Cyfranddaliadau'r DU	27.1
Bondiau'r DU	13.9
Cyfranddaliadau Tramor	44.8
Ecwiti Preifat	3.8
Eiddo	7.7
Derivatives	0.0
Arian & Asedion Net	2.7
Cyfanswm	100%

Asedau a ddelir gan y rheolwyr (ar 31 Mawrth 2010)

Rheolwr	Asedau	Goddefol/ Gweithredol
BlackRock (oedd yn cael ei adnabod fel "BGI")	£174m*	Goddefol
Capital International Limited ("Capital")	£183m	Gweithredol
Fidelity International (Fidelity)	£177m	Gweithredol
Insight	£129m**	Gweithredol
KBC	£12m	Gweithredol
Legal & General Investment Management	£144m	Goddefol
Partners Group	£35m	Gweithredol
UBS Global Asset Management (UK) Ltd "UBS")	£62m	Gweithredol

*Asedau o £304m llai y Trosglwyddiad sy'n "Pending" o £130m i Insight ar 6 Ebrill 2010.

**Asedau gan gynnwys y Trosglwyddiad sy'n "Pending" o BlackRock am £130m llai costau prynu.

Trefniant Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol

Mae'r dewisiadau ar gyfer cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (CGY) aelodau wedi eu gosod allan isod, ynghyd â manylion yr egwyddorion sy'n rheoli'r math o gyfrwng buddsoddiadau a gynigir. Gall aelodau ddewis symud rhwng gwahanol ddewisiadau CGY sydd ar gael iddynt o bryd i'w gilydd, yn ddibynnol ar delerau ac amodau bob cyfrwng. Ar ymddeoliad, bydd gwerth cronedig CGY aelodau yn cael ei ddefnyddio i brynu blwydd-dal ar y farchnad agored neu flynyddoedd ychwanegol.

Darparwr	Cyfrwng
Clerical Medical	Gydag Elw, Cronfa a Reolwyd a Cronfa Cymdeithas Adeiladu
Equitable Life	Ar gau
Standard Life	Ar gau

Nid yw Standard Life na Equitable Life yn cael eu cynnig fel dewis i weithwyr sydd yn dymuno cychwyn contractau CGY newydd. Fodd bynnag, mae gweithwyr oedd yn talu CGY yn barod i Standard Life neu Equitable Life yn dal i gael gwneud hynny.

Amcan y Gronfa a reolir ydi i ddarparu enillion ar gyfraniadau'r aelodau sydd o leiaf yn cadw i fyny gyda chwyddiant. Mae'r Gronfa gymdeithas adeiladu yn cynnig llôg ar raddfeydd cystadleuol.

Does dim dewis "lifestyle" penodol. Mae'n rhaid i gyfranwyr wneud penderfyniad eu hunain ar symud rhwng cronfeydd er mwyn diogelu eu henillion buddsoddi.

Datganiad sy'n nodi i ba raddau y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cydymffurfio gyda'r chwe egwyddor buddsoddi sy'n cael eu gosod allan yn nogfen Cipfa "Penderfyniadau Buddsoddi a Datgeliadau yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol – Arweiniad ar gyfer cymhwysiad efo egwyddorion Myners" - 2009.

Egwyddor 1: Gwneud Penderfyniadau Effeithiol

Dylai awdurdodau gweinyddol sicrhau bod:

- **penderfyniadau yn cael eu cymryd gan bersonau neu gyfundrefnau gyda'r sgiliau, gwybodaeth, cyngor a'r adnoddau sydd eu hangen i'w gwneud yn effeithiol a monitro eu gweithrediad; a**
- **bod gan y personau neu gyfundrefnau hynny ddigon o arbenigedd i allu gwerthuso a herio'r cyngor maent yn ei dderbyn, a rheoli gwrthdaro buddiannau.**

Mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio i raddau helaeth gyda'r egwyddor yma. Fodd bynnag, gan Gyngor Gwynedd mae'r cyfrifoldeb am strwythur a chyfansoddiad y Pwyllgor Pensiynau ac mae'n cael ei adolygu ar sail cyfnodol pan fo materion strwythurol yn codi.

Mae gofyn i pob aelod o'r Pwyllgor Pensiynau fynychu cwrs tri diwrnod "Trustee Training Fundamentals", ac yn dilyn hwnnw maent yn derbyn tystysgrif hyfforddiant "LGPS Fundamentals". Yn ddelfrydol mae gofyn i aelodau newydd gwblhau'r cwrs cyn eistedd ar y Pwyllgor Pensiynau am y tro cyntaf. O bryd i'w gilydd mae aelodau hefyd yn cael eu hanfon ar gyrsiau adnewyddu.

Nid yw aelodau'r Pwyllgor Pensiynau yn cael eu talu - maent yn derbyn lwfansau fel aelodau eraill awdurdod lleol. Nid ydynt yn derbyn unrhyw lwfansau penodol mewn perthynas â'u dyletswyddau Pensiynau.

Nid oes cynllun busnes ffurfiol yn cael ei baratoi.

Egwyddor 2: Amcanion Clir

Dylai amcan(ion) buddsoddi gael eu gosod allan ar gyfer y Gronfa gyfan sy'n cymryd i ystyriaeth ymrwymadau'r cynllun, yr effaith posibl ar drethdalwyr lleol, cryfder y cyfamod ar gyfer cyflogwyr sydd ddim yn awdurdod lleol, a'r agwedd tuag at risg gan yr awdurdod gweinyddol a chyflogwyr y cynllun, a dylai'r rhain gael eu cyfathrebu'n glir i ymgynghorwyr a rheolwyr buddsoddi.

Mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio'n sylweddol gyda'r egwyddor yma.

Nid yw cytundebau ar gyfer ymgynghorwyr wedi bod yn destun i gystadleuaeth ar wahân. Pan gafodd y gwasanaeth ei dendro yn y lle cyntaf, nid oedd hyn yn berthnasol a hyd yma, nid oes rhesymau digonol i osod y gwasanaeth allan i gystadleuaeth. Nid oes proses ffurfiol yn bodoli i asesu perfformiad ymgynghorwyr.

Ar hyn o bryd nid oes gan y Pwyllgor Pensiynau strategaeth er mwyn sicrhau bod y costau a geir mewn cysylltiad â throsglwyddiadau yn cael eu rheoli'n gywir heb roi amcanion eraill y Gronfa mewn perygl.

Egwyddor 3: Risg ac Ymrwmiadau

Wrth osod ac adolygu eu strategaeth buddsoddi, dylai'r awdurdodau gweinyddol gymryd i ystyriaeth ffurf a strwythur ymrwmiadau. Mae'r rhain yn cynnwys goblygiadau i drethdalwyr lleol, cryfder y cyfamod ar gyfer cyflogwyr sy'n cymryd rhan, y perygl iddynt fethu talu a risg hirhoedledd.

Mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio'n sylweddol gyda'r egwyddor yma. Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth llwyr, byddai angen gwneud mwy o waith ar gryfder y cyfamod ar gyfer cyflogwyr.

Egwyddor 4: Asesu Perfformiad

Dylai trefniadau fod mewn lle ar gyfer mesuriad ffurfiol o berfformiad buddsoddiadau, rheolwyr buddsoddi ac ymgynghorwyr. Dylai'r awdurdodau gweinyddol hefyd wneud asesiad ffurfiol yn achlysurol o'u heffeithiolrwydd hwy fel corff gwneud penderfyniadau ac adrodd am hyn i aelodau'r cynllun.

Mae cydymffurfiaeth rhannol gyda'r egwyddor hwn. Mae prosesau i fesur perfformiad buddsoddiadau a rheolwyr buddsoddi. Fodd bynnag, nid oes proses ffurfiol yn bodoli i asesu perfformiad ymgynghorwyr. Nid oes gan y Pwyllgor unrhyw reswm i ystyried nad oedd y cyngor a dderbyniwyd mewn perthynas â dewis meincnodau a rheolwyr buddsoddi i fyny i'r lefel perfformiad disgwylidig.

Nid oes proses ffurfiol yn bodoli i asesu perfformiad y Pwyllgor ei hun. Yn y pen draw, yn y gorffennol mae hyn wedi'i fesur yn nhermau perfformiad perthnasol y Gronfa mewn perthynas â Chronfeydd Pensiwn eraill ac atebolrwydd y Pwyllgor i gyflogwyr a chynrychiolwyr y gweithwyr yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol.

Yn y misoedd i ddod bydd CIPFA yn cyhoeddi eu fframwaith gwybodaeth a sgiliau, sydd yn gyfres o safonau y dylai'r Pwyllgor eu cyrraedd. Unwaith bydd hwn yn cael ei gyhoeddi bydd ystyriaeth yn cael ei roi i'r materion uchod.

Egwyddor 5: Perchnogaeth Gyfrifol

Dylai awdurdodau gweinyddol:

- **fabwysiadu, neu sicrhau bod eu rheolwyr buddsoddi yn mabwysiadu Datganiad o Egwyddorion Pwyllgor Cyfranddalwyr Sefydliadol (DoE PCS) ar gyfrifoldebau cyfranddalwyr ac asiantiaid;**
- **gynnwys datganiad o'u polisi o berchnogaeth gyfrifol yn y datganiad o egwyddorion buddsoddi; ac**
- **adrodd yn ôl yn achlysurol i aelodau'r cynllun ar weithrediad y fath gyfrifoldebau.**

Mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio'n rhannol gyda'r egwyddor yma.

Mae rhai o'n rheolwyr buddsoddi wedi mabwysiadu'r DoE PCS, tra bod eraill yn ei adolygu a rhai heb ei fabwysiadu. Cred ein rheolwr ecwiti preifat nad ydi'r DoE PCS yn berthnasol iddynt hwy. Cyn belled ag y mae nhw yn y cwestiwn tydi o ddim ond yn berthnasol i fuddsoddwyr sefydliadol sydd wedi eu lleoli yn y Deyrnas Unedig.

Egwyddor 6: Tryloywder ac Adrodd

Dylai awdurdodau gweinyddol:

- **weithredu mewn ffordd tryloyw, gyfathrebu gyda chyfranogwr ar faterion sy'n gysylltiedig â'u rheolaeth o fuddsoddiadau; eu trefniadau a risgiau, yn cynnwys perfformiad yn erbyn amcanion a ddatganwyd;**
- **ddarparu cyfathrebiadau rheolaidd i aelodau'r cynllun mewn ffyrdd maent hwy yn ei ystyried yn fwyaf addas.**

Mae Cronfa Gwynedd yn cydymffurfio'n sylweddol gyda'r egwyddor yma. Nid yw'r Pwyllgor yn edrych yn ffurfiol ar adroddiadau a gyhoeddwyd gan, nag ar bolisiâu cyfathrebu cronfeydd pensiwn eraill. Nid yw'r Pwyllgor chwaith yn cymharu Adroddiad Blynyddol y Gronfa i'r rheoliadau yn ffurfiol.

CRONFA BENSIWN GWYNEDD

DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO

1.0 Cyflwyniad

Dyma Ddatganiad Strategaeth Cyllido (FSS) Cronfa Bensiwn Gwynedd (“y Gronfa”), sy’n cael ei weinyddu gan Gyngor Gwynedd, (“yr Awdurdod Gweinyddol”).

Mae wedi’i baratoi gan yr Awdurdod Gweinyddol mewn cydweithrediad ag actiwari’r Gronfa, Hymans Robertson LLP, ac wedi ymgynghoriad gyda chyflogwyr ac ymgynghorydd buddsoddi’r Gronfa, ac mae’n weithredol o 31 Mawrth 2008.

1.1 Fframwaith Rheoleiddiol

Mae buddiannau cronedig yr aelodau wedi’u gwarantu gan statud. Mae cyfraniadau’r aelodau yn sefydlog yn y Rheoliadau ar lefel sy’n gwarchod rhan o’r gost o grynhoi buddiannau yn unig. Mae cyflogwyr yn talu gweddill y gost o gyflwyno’r buddiannau i aelodau. Mae’r FSS yn canolbwyntio ar y cyflymdra y mae’r ymrwymadau hyn yn cael eu cyllido a, gyhyd ag sy’n ymarferol, y mesurau i sicrhau bod cyflogwyr neu’r cyflogwyr cydgyfrannog yn talu am eu hymrwymadau eu hunain.

Mae’r FSS yn ffurfio rhan o fframwaith sy’n cynnwys:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) 1997 (gyda rheoliadau 76A a 77 yn benodol berthnasol);
- y Dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau, sy’n amgaeedig ag adroddiad prisiant tair blyneddol actiwari’r Gronfa;
- ffactorau actiwaraidd ar gyfer prisio cost ymddeoliadau cynnar a chost prynu gwasanaeth ychwanegol; â’r
- Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi.

Dyma’r fframwaith y mae actiwari’r Gronfa yn cynnal prisiannau tair blyneddol oddi mewn iddo, i osod cyfraniadau’r cyflogwyr, darparu argymhellion i’r Awdurdod Gweinyddol pan fo angen penderfyniadau cyllido eraill, megis pan fo cyflogwyr yn ymuno â’r Gronfa neu’n ei gadael. Mae’r FSS yn berthnasol i’r holl gyflogwyr sy’n rhan o’r Gronfa.

1.2 Adolygiadau o FSS

Mae’r FSS yn cael ei adolygu’n fanwl o leiaf bob tair blynedd cyn i’r prisiadau tair blyneddol gael eu cynnal, gyda’r disgwyl i’r adolygiad llawn nesaf gael ei gwblhau erbyn 31 Mawrth 2011. Yn amlach, mae Atodiad A yn cael ei ddiweddarau i adlewyrchu unrhyw newidiadau i’r cyflogwyr.

Mae’r FSS yn grynodedb o agwedd y Gronfa at gyllido ymrwymadau. Nid yw’n ddatganiad cynhwysfawr o bolisi ar yr holl faterion. Os oes gennych unrhyw ymholiadau cysylltwech â Mrs Marina Parry Owen i ddechrau, ar marinaparryowen@gwynedd.gov.uk neu 01286 679617.

2. Pwrpas

2.1 Pwrpas yr FSS

Mae Swyddfa'r Dirprwy Brif Weinidog (ODPM), (bellach yr Adran Gymunedau a Llywodraeth Leol (CLG)) wedi datgan mai pwrpas yr FSS yw:

- **“sefydlu strategaeth cronfa-benodol glir a thryloyw fydd yn adnabod y ffordd orau o gyrraedd ymrwymadau pensiwn cyflogwyr wrth fynd ymlaen;**
- **cefnogi'r fframwaith rheoleiddiol i gynnal cyfraddau cyfraniad cyflogwyr sydd mor gyson â phosibl; a**
- **chymryd golwg tymor hirach pwylllog o gyllido'r ymrwymadau hynny.”**

Mae'r amcanion hyn yn ddymunol yn unigol, ond gallant fod yn anghyson efo'i gilydd.

Mae'r datganiad hwn yn nodi sut mae'r Awdurdod Gweinyddol wedi cydbwysu amcanion anghyson fforddiadwyedd y cyfraniadau, tryloywder y prosesau, sefydlogrwydd cyfraniadau'r cyflogwyr, a phwyll yn y sail gyllido.

2.2 Pwrpas y Gronfa

Mae'r Gronfa yn gerbyd i gyflwyno buddiannau'r cynllun. Mae'r Gronfa:

- yn derbyn cyfraniadau, taliadau trosglwyddo ac incwm buddsoddi;
- yn talu buddiannau'r cynllun, gwerthoedd trosglwyddo a chostau gweinyddol.

Un o amcanion cynllun a gyllidir yw lleihau amrywiant costau pensiwn i gyflogwyr dros amser o'i gymharu â dewis arall nad yw'n cael ei gyllido (talu-wrth-fynd).

Mae swyddogaeth a chyfrifoldebau'r prif bartïon sydd ynghlwm â rheolaeth y cynllun pensiwn wedi'u crynhoi yn Atodiad B.

2.3 Amcanion y Polisi Cyllido

Mae amcanion polisi cyllido'r Gronfa yn cynnwys y canlynol:

- sicrhau diddyledrwydd hir dymor y Gronfa [a rhan o'r Gronfa sydd i'w phriodoli i gyflogwyr unigol];
- sicrhau bod digon o arian ar gael i dalu'r holl fuddiannau pan ddaw'n amser i'w talu;
- peidio â rhwystro strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn ddiangen, fel y gall yr Awdurdod Gweinyddol geisio gwneud y gorau o'r enillion ar fuddsoddiadau (a thrwy hynny leihau cost y buddiannau) am lefel briodol o risg;
- helpu cyflogwyr i adnabod a rheoli ymrwymadau pensiwn wrth iddynt gronni;

- lleihau'r raddfa o newid byr dymor yn lefel cyfraniadau pob cyflogwr ble mae'r Awdurdod Gweinyddol yn ystyried ei bod hi'n rhesymol gwneud hynny;
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn y pen draw i Drethdalwyr y Cyngor, o gyflogwr yn diffygdalu ar ei ymrwymadau pensiwn; â
- chyfeirio at wahanol nodweddion y gwahanol gyflogwyr neu grwpiau o gyflogwyr i'r graddau bod hyn yn ymarferol ac yn gost-effeithiol.

3. Materion Diddyledrwydd a Tharged Lefelau Cyllido

3.1 Tarddiad Cyfraniadau Cyflogwyr

Fel arfer mae cyfraniadau cyflogwyr wedi'u ffurfio o ddwy elfen:

- a) amcan gost o fuddiannau'r dyfodol yn cael eu cronni, a gyfeirir ato fel "*cyfradd gwasanaeth y dyfodol*"; ynghyd ag
- b) addasiad i safle cyllido (neu "diddyledrwydd") y buddiannau cronedig o'i gymharu â tharged diddyledrwydd y Gronfa, sef "*addasiad gwasanaeth y gorffennol*". Os oes gwarged efallai y ceir lleihad i'r cyfraniadau; os oes diffyg yna bydd ychwanegiad i'r cyfraniadau, gyda'r gwarged neu'r diffyg yn cael ei rannu dros gyfnod priodol.

Yn ôl y rheoliadau, mae gofyn i actiwari'r Gronfa adrodd y Gyfradd Cyfraniad Cyffredin, i'r holl gyflogwyr ar y cyd ym mhob prisiant tair blyneddol. Mae'n cyfuno eitemau (a) a (b) ac mae'n cael ei fynegi fel canran o'r tâl. Er dibenion cyfrifo'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin, mae'r gwarged neu'r diffyg o dan (b) ar hyn o bryd yn cael eu rhannu dros gyfnod o 20 mlynedd sef yr uchafswm cyfnod adennill diffyg i gyflogwyr mwyaf y Gronfa.

Yn ogystal, mae gofyn i actiwari'r Gronfa addasu'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin ar gyfer amgylchiadau a bennir yn "hynod" i gyflogwr unigol. Mewn gwirionedd y gyfradd cyfraniad wedi ei addasu sydd yn rhaid i'r cyflogwyr ei dalu. Trafodir y mathau o ffactorau hynod a ystyrir yn Adran 3.5.

I bob pwrpas, mae'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin yn swm damcaniaethol. Mae cyfraddau gwasanaeth y dyfodol wedi'u cyfrifo ar gyfer pob cyflogwr yn unigol ynghyd ag addasiadau gwasanaeth y gorffennol yn unol â chyfnodau rhannu a champau sy'n benodol i'r cyflogwyr.

Mae'n bosibl y cytunir i rai cyflogwyr gyfuno cyfraniadau, gweler Adran 3.7.4.

Mae Atodiad A, yn cynnwys dadansoddiad o gyfraniadau pob cyflogwr yn dilyn prisiant 2004 ar gyfer blyneddol ariannol 2008/09, 2009/10 a 2010/11. Mae'n cynnwys cysoni cyfradd pob cyflogwr gyda'r Gyfradd Cyfraniad Cyffredin. Mae hefyd yn adnabod pa gyfraniadau cyflogwyr sydd wedi'u cyfuno ag eraill.

Rhaid i unrhyw gostau ymddeoliadau cynnar nad ydynt yn ymwneud â salwch gael eu talu'n llawn ar adeg penderfyniad y cyflogwr yn ychwanegol i'r cyfraniadau a ddisgrifir uchod (neu drwy randaliadau yn fuan wedi'r penderfyniad).

Mae cyfraniadau'r cyflogwyr yn cael eu mynegi fel isafswm, gyda'r cyflogwyr yn medru talu cyfraniadau rheolaidd ar gyfradd uwch. Dylai cyflogwyr drafod gyda'r Awdurdod Gweinyddol cyn gwneud taliadau cyfalaf unigol.

3.2 Diddyledrwydd a Tharged Lefelau Cyllido

Mae gofyn i actiwari'r Gronfa adrodd ar “diddyledrwydd” yr holl Gronfa o leiaf bob tair blynedd.

Diffinnir “diddyledrwydd” i gyflogwyr parhaus i fod y gymhareb o werth marchnad yr asedau i'r gwerth a roddir ar fuddiannau cronedig ar sail gyllido barhaus actiwari'r Gronfa. Adnabyddir y swm hwn fel lefel gyllido.

Y sail gyllido barhaus yw'r hyn a ddefnyddir ar gyfer pob prisiant tair blyneddol ac mae actiwari'r Gronfa yn cytuno ar y tybiaethau ariannol a demograffig i'w defnyddio ar gyfer pob prisiant o'r fath, gyda'r awdurdod gweinyddol.

Mae'r Gronfa yn gweithredu'r un targed lefel gyllido ar gyfer yr holl gyflogwyr parhaus o 100% o'i hymrwymiaidau cronedig a brisir ar y sail barhaus. Dylech gyfeirio at baragraff 3.8 ar gyfer triniaeth cyflogwyr sy'n gadael.

3.3 Sail Cyllido Barhaus

Bwriedir i'r tybiaethau demograffig fod yn amcangyfrifon gorau ar gyfer profiad y Gronfa yn y dyfodol, wedi eu selio ar gyn-brofiad cronfeydd CPLIL sydd yn cael eu cynghori gan yr actiwari. Cydnabyddir bod disgwyliad oes yn y dyfodol, yn enwedig ar gyfer gwelliannau ar gyfer disgwyliad oes yn y dyfodol, yn ansicr. Mewn cydymffurfiad gyda PMA92/PFA92 mae ystyriaeth wedi ei roi ar gyfer gwelliannau, gyda thafluniad hyd at flwyddyn galendr 2033 ar gyfer darpar bensynwyr a 2017 ar gyfer pensynwyr cyfredol, gydag asesiad oed yn cael eu gweddu i brofiad CPLIL yn y gorffennol. Gall cyfraniadau gynyddu yn y dyfodol os bydd disgwyliad oes yn uwch na'r tybiaethau. Mae'r dull a ddefnyddir yn cael ei gysidro yn rhesymol o gofio natur hir dymor y Gronfa a'r lefel sicrwydd honedig sydd yn tanategu buddion aelodau.

Mae'r tybiaethau demograffig yn amrywio yn ôl math o aelod ac felly yn adlewyrchiad o wahanol broffiliau aelodau'r cyflogwyr.

Y dybiaeth ariannol allweddol yw'r enillion a ragwelir ar fuddsoddiadau'r Gronfa. Mae'r dybiaeth enillion ar fuddsoddiadau yn cymryd yn ganiataol bydd yr enillion a ragwelir o ecwiti yn fwy na'r hyn geir ar fondiau. Nid oes, fodd bynnag, gwarant y bydd ecwiti yn perfformio'n well na bondiau. Mae'r risg yn fwy pan fo'n cael ei fesur dros gyfnodau byr megis y tair blynedd rhwng prisiannau actiwaraid ffurfiol, pryd y gall yr enillion gwirioneddol a'r enillion tybiedig wyro llawer iawn.

Mae hi felly fel arfer yn briodol i gyfyngu'r gyfradd o newid i gyfraniadau cyflogwyr ar ddyddiadau prisiant tair blyneddol.

O gofio natur hir dymor iawn yr ymrwymiaidau, cymerir golwg hir dymor o enillion arfaethedig o ecwiti. I bwrpas prisiad tair blyneddol 31 Mawrth 2007, a gosod cyfraddau cyfraniad sy'n effeithiol o 1 Ebrill 2008, mae actiwari'r Gronfa yn tybio bod yr enillion o fuddsoddiadau yn y dyfodol a enillir gan y Gronfa yn yr hir dymor yn mynd i fod 1.4% yn uwch na'r enillion a ddisgwylir o fuddsoddi mewn bondiau mynegai cysylltiol y llywodraeth ar ddyddiad y prisiad. Yn y cyd-destun yma, mae'r hir dymor yn golygu 20-30 mlynedd neu fwy. Ym marn actiwari'r Gronfa, ar sail strategaeth buddsoddi cyfredol y Gronfa, mae tybiaeth o orberfformiad ased o 1.4% y flwyddyn yn dderbyniol i bwrpas y prisiad.

Mae'r un tybiaethau ariannol wedi'u mabwysiadu ar gyfer yr holl gyflogwyr parhaus. Mae gan yr holl gyflogwyr yr un dyraniad ased.

3.4 Cyfraddau Cyfraniad Gwasanaeth y Dyfodol

Mae elfen gwasanaeth y dyfodol o gyfradd cyfraniad cyflogwyr wedi'i cyfrifo ar sail y prisiant parhaus, gyda'r nod o sicrhau fod yna asedion digonol wedi'u casglu i ddiwallu taliadau buddiannau'r dyfodol yn nhermau gwasanaeth y dyfodol. Mae'r agwedd a ddefnyddir i gyfrifo cyfradd cyfraniad gwasanaeth y dyfodol pob cyflogwr yn dibynnu ar p'un a yw dechreuwyr newydd yn cael eu derbyn ai peidio. Dylai cyflogwyr nodi mai Cyrff a Ganiateir yn unig sydd â'r pŵer i beidio â derbyn yn uniongyrchol yr holl staff newydd cymwys i'r Gronfa, yn ddibynnol ar delerau eu Cytundebau Derbyn a'u contractau cyflogaeth.

3.4.1 Cyflogwyr sy'n derbyn dechreuwyr newydd

Bydd cyfradd gwasanaeth y dyfodol y cyflogwr yn seiliedig ar gost (yn fwy na chyfraniadau'r aelodau) y buddiannau y mae gweithwyr sy'n aelodau yn eu hennill drwy eu gwasanaeth bob blwyddyn. Yn dechnegol bydd y cyfraddau hyn yn deillio o ddefnyddio'r Dull Uned Arfaethedig o brisio gyda chyfnod rheoli o flwyddyn.

Os yw profiad y dyfodol yn unol â'r tybiaethau, ac mae proffil aelodaeth y cyflogwr yn parhau'n sefydlog, dylai'r gyfradd hon fod yn sefydlog yn fras dros amser. Pe byddai aelodaeth y gweithwyr yn aeddfedu (e.e. oherwydd llai o recriwtio) byddai'r gyfradd yn cynyddu.

Mae'r Dull Uned Arfaethedig yn cael ei ddisgrifio yn adroddiad yr Actiwari ar y prisiant.

3.4.2 Cyflogwyr nad ydynt yn derbyn dechreuwyr newydd

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw Gorff a Ganiateir wedi cau'r cynllun i ddechreuwyr newydd. Fodd bynnag, pe byddai Corff a Ganiateir yn cau'r cynllun i ddechreuwyr newydd disgwylir y byddai hyn yn arwain i oed cyfartalog gweithwyr sy'n aelodau gynyddu dros amser, ac o ganlyniad, gyda phopeth arall yn aros yr un peth, disgwylir y byddai'r gyfradd gwasanaeth yn y dyfodol yn cynyddu wrth i'r aelodaeth heneiddio.

Mewn achosion o'r fath byddai'r dull cyllido Oed a Gyrhaeddir yn cael ei fabwysiadu. Byddai hyn yn cyfyngu'r graddau o gynnydd mewn cyfraniadau yn y dyfodol drwy dalu cyfraddau uwch ar y dechrau.

Bydd cyfraddau gwasanaeth y dyfodol yn cynnwys costau gweinyddiaeth i'r graddau eu bod yn cael eu talu gan y Gronfa ac yn cynnwys lwfans ar gyfer buddiannau sy'n daladwy wedi marwolaeth mewn gwasanaeth ac ymddeoliad oherwydd salwch.

3.5 Addasiadau i Gyflogwyr Unigol

Mae addasiadau i gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr unigol yn cael eu gosod drwy gyfrifo cyfraddau cyfraniadau gwasanaeth y dyfodol sy'n benodol i gyflogwyr a chyfrifo lefel gyllido'r cyflogwr.

I gyflogwyr unigol, mae effaith gyfunol yr addasiadau a osodir gan actiwari'r Gronfa yn ymwneud â:

- chyfraniadau'r gorffennol o'i gymharu â chost cronïad buddiannau;
- gwahanol broffiliau ymrwymïadau'r cyflogwyr (e.e. cymysgedd o aelodau yn ôl oed, rhyw, gweithwyr llaw/ddim â llaw);
- effaith unrhyw wahaniaeth yn sail y prisiant ar y gwerth a roddir ar ymrwymïadau'r cyflogwr;
- unrhyw gyfnodau gwasgaru diffyg/gwarged neu gamau cyfraniadau gwahanol;
- y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig mewn tâl pensiynadwy;
- y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i daliadau pensiwn a phensiynau sy'n cael eu gohirio;
- y gwahaniaeth rhwng ymddeoliadau gwirioneddol a thybiedig ar sail salwch o statws gweithredol;
- y gwahaniaeth rhwng symiau gwirioneddol a thybiedig o bensiwn yn dod i ben wedi marwolaeth;
- costau ychwanegol o unrhyw ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch o'i gymharu ag unrhyw daliadau ychwanegol a wneir;

dros y cyfnod rhwng pob prisiant tair blyneddol.

Mae'r enillion gwirioneddol a geir ar y Gronfa rhwng pob prisiant yn cael eu gosod yn gyfatebol ar draws yr holl gyflogwyr. Mae trawsnewid ymrwymïadau rhwng cyflogwyr o fewn y Gronfa yn digwydd yn awtomatig o fewn y broses hon, gyda swm sy'n gyfwerth yn fras â'r arian wrth gefn sydd ei angen ar y sail barhaus yn cael ei gyfnewid rhwng y ddau gyflogwr.

Nid yw actiwari'r Gronfa yn ystyried rhai digwyddiadau penodol cymharol fychan sydd wedi digwydd yn y cyfnod ers y prisiant ffurfiol diwethaf, yn cynnwys, ond heb ei gyfyngu i:

- amseriad gwirioneddol cyfraniadau cyflogwyr o fewn unrhyw flwyddyn ariannol;
- effaith fwy neu lai o ymadawiadau nac a dybiwyd;
- effaith taliad cynnar o unrhyw bensiynau sy'n cael eu gohirio ar sail anallu.

Mae'r effeithiau hyn yn cael eu hysgubo o fewn eitem amrywiol yn y dadansoddiad o warged, sydd wedi'i rannu rhwng y cyflogwyr yn gymesur â'u hymrwymïadau.

3.6 Cyfrifiadau Rhannu Asedau i Gyflogwyr Unigol

Mae gofyn i actiwari'r Gronfa rannu asedau'r holl Gronfa rhwng y cyflogwyr ym mhob prisiant tair blyneddol gan ddefnyddio'r ffigyrau incwm a gwariant a ddarperir ar gyfer llif arian penodol i bob cyflogwr. Mae'r broses hon yn addasu ar gyfer trosglwyddo ymrwymadau rhwng cyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa, ond mae'n gwneud nifer o dybiaethau syml. Mae'r rhaniad yn cael ei gyfrifo gan ddefnyddio techneg actiwaraid a enwir yn "dadansoddiad o warged". Mae'r fethodoleg a fabwysiadwyd yn golygu y bydd peth gwahaniaeth yn annatod rhwng y cyfrannau asedau a gyfrifir ar gyfer cyflogwyr unigol a'r rheini a fyddai wedi eu cyfrifo pe byddai ganddynt Gronfa unigol iddynt hwy eu hunain. Gellir gwirio rhaniad yr asedau ond nid i safon archwiliad.

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn adnabod y cyfyngiadau yn y broses, ond o ystyried y gost weinyddol ychwanegol o adeiladu diogelwch newydd, ystyria bod agwedd actiwari'r Gronfa yn cyfeirio at y risg o groes-gymhorthdal cyflogwyr i raddau derbyniol.

3.7 Sefydlogrwydd Cyfraniadau Cyflogwyr

3.7.1 Cyfnodau Adfer Diffygion

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn cyfarwyddo'r actiwari i fabwysiadu cyfnodau adfer diffygion penodol i'r holl gyflogwyr wrth gyfrifo eu cyfraniadau.

Mae'r Awdurdod Gweinyddol fel arfer yn targedu adferiad unrhyw ddiffyg dros gyfnod sy'n cymryd i ystyriaeth statws risg y cyflogwyr ac i effaith llai goblygiadau eang i adnoddau. Mae'r prif egwyddorion fel a ganlyn:

Math o Gyflogwr	Uchafswm y Cyfnod ar Gyfer Adfer Diffygion
Cyrff statudol gyda phwerau codi trethi.	<i>cyfnod nad yw'n fwy na 20 mlynedd.</i>
Cyrff Cymunedol a Ganiateir gyda gwarantau cyllido.	<i>cyfnod nad yw'n fwy na 20 mlynedd.</i>
Colegau Addysg Bellach sy'n Gyrff ar yr Atodlen nid Cyrff a Ganiateir.	<i>cyfnod nad yw'n fwy na 15 mlynedd</i>
Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir.	<i>y cyfnod o ddechrau'r cyfraniadau diwygiedig hyd ddiwedd contract y cyflogwr.</i>
Cyrff Cymunedol a Ganiateir sydd ar gau i ddechreuwr newydd e.e. Cwmnïau Bws, y mae eu cytundebau derbyn yn parhau wedi i'r aelod gweithredol olaf ymddeol.	<i>cyfnod sy'n gyfwerth ag oes gwaith disgwylidig yn y dyfodol yr aelodau sy'n parhau yn y cynllun gan ganiatáu am adawyr disgwylidig, yn amodol ar ddim llai na 9 mlynedd.</i>
Holl fathau eraill o gyflogwr	<i>cyfnod sy'n gyfwerth ag oes gwaith disgwylidig yn y dyfodol yr aelodau sy'n parhau yn y cynllun</i>

Defnyddir yr uchafswm cyfnod hwn wrth gyfrifo isafswm cyfraniad pob cyflogwr. Gall cyflogwyr ddewis talu cyfraniadau rheolaidd uwch na'r isafswm cyfraddau hyn.

Mae'r cyfnod adfer diffygion yn cychwyn ar ddechrau'r gyfradd cyfraniad diwygiedig (1 Ebrill 2008 ar gyfer prisiad 2007). Byddai'r Awdurdod Gweinyddol fel arfer yn disgwyl i'r un cyfnod gael ei ddefnyddio mewn prisiannau tair blyneddol dilynol, ond byddant yn cadw'r hawl i gynnig cyfnodau gwasgaru gwahanol, er enghraifft i wella sefydlogrwydd cyfraniadau.

3.7.2 *Cyflwyno Cynnydd mewn Cyfraniadau yn Raddol*

Nid yw Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir yn gymwys i gyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol. Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn disgwyl i gyflogwyr sydd gyda chynnydd o lai na 1% yn eu cyfraniadau ym mhrisiad 2007, symud i'r gyfradd newydd yn syth. Gall cyflogwyr eraill yn y Gronfa, gyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol dros gyfnod sy'n ddim mwy na thair blynedd, a hynny gyda chaniatâd yr Awdurdod Gweinyddol ar sail achos fesul achos. Wrth benderfynu a ydynt am ganiatáu cyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol ai peidio, bydd rhaid i'r Awdurdod Gweinyddol ystyried diogelwch y Gronfa.

3.7.3 *Effaith Dewis Gwasgaru'n Hirach neu Gyflwyno'n Raddol*

Tybir y bydd cyflogwyr sydd â chaniatâd ac sy'n dewis defnyddio cyfnod adfer diffygion hirach neu yn cyflwyno newidiadau i gyfraniadau yn raddol, yn colli mwy o'u henillion buddsoddi ar y diffyg drwy ddewis gohirio'r ad-daliad. O ganlyniad, bydd gohirio talu cyfraniadau yn arwain at gyfraniadau uwch yn yr hir dymor.

Ffordd bynnag mae unrhyw addasiad yn cael ei fynegi i wahanol gyflogwyr, yr egwyddor drechol yw y bydd gwerth gostyngedig addasiad y cyfraniad a fabwysiadir ar gyfer pob cyflogwr yn gyfwerth â diffyg y cyflogwr.

3.7.4 *Cyfraniadau Cydrannol*

3.7.4.1 *Cyflogwyr Llai*

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn caniatáu i gyflogwyr llai [o fathau tebyg] i gydrannu eu cyfraniadau fel ffordd o rannu profiad ac unioni effeithiau digwyddiadau costus ond cymharol brin megis ymddeoliadau oherwydd salwch neu farwolaethau mewn gwasanaeth. Ni chaniateir i Gyrff Cymunedol a Ganiateir, y pennir gan yr Awdurdod Gweinyddol eu bod wedi cau i ddechreuwr newydd, gymryd rhan mewn cydrannu. Mae Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir hefyd yn anghymwys i gydrannu.

Gofynnwyd i gyflogwyr sy'n gymwys ar gyfer cydrannu ym mhrisiant 2007 i roi eu caniatâd ysgrifenedig i gymryd rhan yn y cydrannu.

Fel ym mhrisiant 2007, gweithredwyd cydrannau ar wahân ar gyfer Cynghorau Tref ac ar gyfer Cyrff a Ganiateir llai.

3.7.4.2 *Cydrannau Cyfrannu Eraill*

Mae ysgolion hefyd wedi'u cydrannu gyda'u Cyngor cyllido.

Mae'r cyflogwyr hynny sydd wedi'u cydrannu wedi'u hadnabod yn Atodiad A.

3.8 Cyrff a Ganiateir yn peidio

Tybir bod Cytundebau Derbyn ar gyfer contractwyr Gwerth Gorau yn darfod ar ddiwedd y contract.

Yn gyffredinol tybir bod Cytundebau Derbyn ar gyfer cyflogwyr eraill yn ben-agored ac yn parhau hyd nes i'r pensynwr olaf farw. Gall cyfraniadau, a fynegir fel taliadau cyfalaf, barhau i gael eu codi wedi i'r holl weithwyr ymddeol. Fodd bynnag, gellir terfynu'r Cytundebau Derbyn hyn ar unrhyw adeg.

Os yw cytundeb derbyn Corff a Ganiateir yn cael ei derfynu, mae'r Awdurdod Gweinyddol yn cyfarwyddo actiwari'r Gronfa i wneud prisiant arbennig i bennu a oes yna unrhyw ddiffyg.

Bydd y tybiaethau a fabwysiadir i roi gwerth ar ymrwymadau'r cyflogwr sy'n gadael ar gyfer y prisiant hwn yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Er enghraifft:

- (a) Ar gyfer Cyrff Gwerth Gorau a Ganiateir, y tybiaethau fyddai'r rheini a ddefnyddir am brisant parhaus i fod yn gyson gyda'r rheini a ddefnyddir i gyfrifo trosglwyddiadau cychwynnol asedau i fynd gydag ymrwymadau'r aelod gweithredol a drosglwyddwyd.
- (b) Ar gyfer Cyrff a Ganiateir nad ydynt yn Werth Gorau, sy'n dewis terfynu eu cyfranogiad yn wirfoddol, rhaid i'r Awdurdod Gweinyddol geisio amddiffyn buddion cyflogwyr parhaus eraill a bydd gofyn i'r actiwari fabwysiadu tybiaethau prisiant a fydd, i raddau sy'n rhesymol ymarferol, yn amddiffyn y cyflogwyr eraill rhag y tebygolrwydd i unrhyw golled materol godi yn y dyfodol. Gallai hyn arwain at yr angen am daliadau sylweddol.
- (c) Ar gyfer Cyrff a Ganiateir gyda gwarantwyr, mae'n bosibl y gellir trosglwyddo unrhyw ddiffyg i'r gwarantwr ac mewn achos o'r fath mae'n bosibl yn syml i drosglwyddo aelodau ac asedau'r Cyrff a Ganiateir blaenorol i'r gwarantwr, heb orfod crisialu unrhyw ddiffyg.

O dan (a) a (b), byddai unrhyw ddiffyg ariannol yn cael ei godi fel taliad cyfalaf ar y Corff a Ganiateir sy'n gadael.

3.9 Costau Ymddeoliadau Cynnar

3.9.1 Ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch

Nid yw sail gyllido'r actiwari yn cymryd ymddeoliad cynamserol i ystyriaeth ac eithrio ar sail salwch. Mae gofyn i gyflogwyr dalu cyfraniadau ychwanegol pan fo gweithiwr yn ymddeol cyn cyrraedd yr oed y mae'r prisiant yn tybio y bydd y buddiannau yn daladwy.

Tybir bod buddiannau aelodau ar oed ymddeol yn daladwy o'r oedran cynharaf y gallai'r gweithiwr ymddeol heb achosi gostyngiad i'w fuddiannau a heb orfod cael caniatâd ei gyflogwr i ymddeol.

Mae costau ychwanegol ymddeoliad cynamserol wedi'u cyfrifo drwy gyfeirio at yr oedrannau hyn.

4. Cysylltiadau â Strategaeth Fuddsoddi

Mae cyllido a strategaeth fuddsoddi yn annatod yn gysylltiedig. Mae'r strategaeth fuddsoddi wedi'i gosod gan yr awdurdod gweinyddol, wedi ymgynghoriad â'r cyflogwyr ac wedi derbyn cyngor ar fuddsoddi.

4.1 Strategaeth Fuddsoddi

Mae'r strategaeth fuddsoddi sy'n cael ei dilyn ar hyn o bryd wedi'i disgrifio yn Natganiad o Egwyddorion Buddsoddi'r Gronfa.

Mae'r strategaeth fuddsoddi wedi'i gosod am y tymor hir, ond mae'n cael ei hadolygu o bryd i'w gilydd, fel arfer bob tair blynedd, i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn briodol i broffil ymrwymadau'r Gronfa. Mae'r Awdurdod Gweinyddol wedi mabwysiadu meincnod sy'n gosod y gyfran o asedau i'w buddsoddi mewn dosbarthiadau asedau allweddol megis ecwiti, bondiau ac eiddo. Ar 31 Mawrth 2007, roedd dosbarthiad asedau'r Gronfa fel a ganlyn:

Dosbarthiad Ased	%
Ecwiti	73.6
Eiddo	9.5
Bondiau Llog Sefydlog	7.9
Bondiau Cysylltiedig â Mynegai	4.8
Arian Parod	2.7
Cronfeydd Dyraniad Ased Tactegol	1.5
CYFANSWM	100.0

Y strategaeth fuddsoddi gyda'r risg lleiaf – ond nid o anghenraid yr un mwyaf cost-ffeithiol yn yr hir dymor – fyddai buddsoddi 100% mewn bondiau'r llywodraeth sy'n gysylltiedig â mynegai.

Mae meincnod y Gronfa yn cynnwys daliad sylweddol mewn ecwiti wrth ddilyn enillion uwch yn yr hir dymor nac o fondiau cysylltiedig â mynegai. Mae strategaeth yr Awdurdod Gweinyddol yn cydnabod ymrwymadau cymharol anaeddfed y Gronfa a natur ddiogel cyfamodau mwyafrif o gyflogwyr.

Mae'r un strategaeth fuddsoddi yn cael ei dilyn ar hyn o bryd ar gyfer yr holl gyflogwyr. Ar hyn o bryd nid oes gan yr Awdurdod Gweinyddol y cyfleuster i weithredu gwahanol strategaethau buddsoddi ar gyfer gwahanol gyflogwyr.

4.2 Cysondeb gyda Sail Gyllido

Mae'r polisi cyllido presennol, i bwrpas gosod gwerth ar yr ymrwymadau ym mhrisiad cyllido tair blyneddol 2007 a gosod cyfradd y cyfraniadau sy'n effeithiol o'r 1 Ebrill 2008, yn tybio bod yr enillion o fuddsoddiadau yn y dyfodol a enillir gan y Gronfa yn yr hir dymor yn mynd i fod 1.4% yn uwch na'r enillion a ddisgwyllir o fuddsoddi mewn

bondiau mynegai cysylltiol y llywodraeth ar ddyddiad y prisiad. Yn y cyd-destun yma, mae'r hir dymor yn golygu 20-30 mlynedd neu fwy.

Ar sail dyraniad ased y Gronfa ar 31 Mawrth 2007, mae hyn gyfwerth â derbyn gorberfformiad o 1.75% y flwyddyn drwy fuddsoddi mewn ecwiti yn hytrach na bondiau mynegai cysylltiol, gorberfformiad o 1% y flwyddyn o eiddo ac ychydig neu ddim gorberfformiad o asedau eraill sydd ddim yn ecwiti.

Ym marn actiwari'r Gronfa, mae'r polisi cyllido cyfredol yn gyson gyda strategaeth buddsoddi cyfredol y Gronfa, mae tybiaeth o orberfformiad ased yn dderbyniol i bwrpas y prisiad ac yn gyson gyda'r angen i gymryd "barn hir dymor pwyllog" o gyllido'r ymrwymadau (gweler paragraff 3.1).

Fodd bynnag, yn y tymor byr – megis yr asesiadau bob tair blynedd mewn prisiannau ffurfiol – mae sgôp ar gyfer anwadalrwydd sylweddol ac mae yna gyfle materol y byddai'r enillion o asedau yn brin o'r targed hwn, yn y tymor byr a'r tymor canolig hyd yn oed. Bydd y mesurau sefydlogrwydd a ddisgrifir yn Adran 3 yn lleihau, ond nid yn cael gwared ar yr effaith ar gyfraniadau cyflogwyr. Nid oes gan y Gronfa arian wrth gefn i'w gwarchod rhag anwadalrwydd buddsoddiadau ecwiti.

4.3 Cydbwysedd rhwng risg a gwobrwyo

Cyn gweithredu ei strategaeth fuddsoddi cyfredol, fe ystyriodd yr Awdurdod Gweinyddol y cydbwysedd rhwng risg a gwobrwyo drwy newid lefel buddsoddiad mewn dosbarthiadau ased sydd â photensial o enillion uwch, ond mwy anwadal, fel ecwiti. Hysbyswyd y broses hon gan y defnydd o dechnegau Atebolrwydd-Ased i fodelu'r amrediad o lefelau diddyledrwydd potensial y dyfodol a chyfraddau cyfraniadau.

4.4 Monitro'r Sefyllfa Cyllido Rhwng Prisiannau

Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro perfformiad buddsoddi o'i gymharu â'r cynnydd mewn ymrwymadau drwy ddulliau mesur enillion buddsoddi o'i gymharu â'r enillion ar bortffolio risg lleiaf o fondiau cysylltiedig â mynegai.

5. Risg a Rheolaeth Allweddol

5.1 Mathau o Risg

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddol raglen rheoli risg gweithredol ar waith. Mae'r mesuriadau sydd gan yr Awdurdod Gweinyddol ar waith i reoli risg allweddol wedi'u crynhoi isod o dan y penawdau canlynol:

- ariannol;
- demograffig;
- rheoleiddiol; a
- llywodraethol.

5.2 Risg Ariannol

Rhif	Risg	Crynodeb o Ddulliau Rheoli
F1	Asedion y Gronfa yn methu â chyflwyno enillion yn unol ag enillion rhagweledig sy'n danategol i'r prisiant o ymrwymadau dros yr hir dymor.	<i>Rhagdybio enillion hir dymor ar sail gymharol bwyllog yn unig er mwyn lleihau'r risg o dan-berfformio. Dadansoddi cynnydd mewn prisiannau tair blyneddol i'r holl gyflogwyr.</i>
F2	Strategaeth fuddsoddi hir dymor amhriodol.	<i>Gosod meincnod sy'n benodol i'r Gronfa, a hysbysir gan fodelu Atebolrwydd-Ased o ymrwymadau. Ystyried mesur perfformiad a gosod targedau'r rheolwyr o'i gymharu â tharged seiliedig ar fondiau, enillion absoliwt neu Bortffolio Meincnod Atebolrwydd a ddim o'i gymharu â mynegai.</i>
F3	Gostyngiad mewn enillion di-risg ar fondiau'r Llywodraeth, yn arwain at gynnydd yn y gwerth a roddir ar ymrwymadau.	<i>Peth buddsoddiad mewn bondiau yn helpu i leddfu'r risg hwn.</i>
F4	Rheolwr buddsoddi gweithredol yn tan-berfformio o'i gymharu â'r meincnod.	<i>Monitro buddsoddiad tymor byr (chwarterol) drwy ddadansoddi perfformiad y farchnad a'r rheolwyr gweithredol o'i gymharu â'u meincnod. Mae hwn yn awr yn cael ei atodi gyda dadansoddiad o adenillion absoliwt yn erbyn y rheini sy'n tanategu'r prisiad. Mae hyn yn rhoi rhybudd cynnar o gynnydd mewn cyfraniadau sydd ar eu ffordd. Yn y tymor byr, lleihawyd anwadalrwydd gan fesuriadau sefydlogrwydd ar gyfraniadau. Fodd bynnag, os yw tan-berfformiad yn parhau dros gyfnodau o dros 5 mlynedd byddai cyfraniadau yn cynyddu'n fwy.</i>

Rhif	Risg	Crynodeb o Ddulliau Rheoli
F5	Chwyddiant tâl a phrisiau yn sylweddol fwy na'r hyn a ragwelwyd.	<i>Mae ffocws y broses prisiant actiwaraid ar enillion gwirioneddol asedau, prisiau net a chynnydd tâl. Mae peth buddsoddiad mewn bondiau hefyd yn helpu i leddfu'r risg hwn. Mae cyflogwyr yn talu am eu dyfarniadau cyflog eu hunain.</i>
F6	Effaith cynnydd posibl mewn cyfradd cyfraniadau cyflogwyr ar gyflwyniad gwasanaeth ac ar gyrff a ganiateir/gyrff ar yr atodlen.	<i>Lleddfu'r effaith drwy wasgaru diffygion a chyflwyno cynnydd mewn cyfraniadau yn raddol.</i>

5.3 Risg Demograffig

Rhif	Risg	Crynodeb o Ddulliau Rheoli
D1	Pensiynwyr yn byw'n hirach.	<i>Gosod rhagdybiaethau marwolaeth gyda pheth ystyriaeth i gynnydd mewn disgwyliad oes yn y dyfodol. Actiwari'r Gronfa yn monitro profiad cyfun tua 50 cronfa i chwilio am rybuddion cynnar o symiau pensiwn is yn dod i ben na'r hyn a dybiwyd yn y cyllido.</i>
D2	Patrymau ymddeoliadau cynnar yn dirywio.	<i>Codir cost cyfalaf ychwanegol o ymddeoliadau nad ydynt yn ymwneud â salwch, ar gyflogwyr yn dilyn pob penderfyniad unigol.</i>

5.4 Rheoleiddiol

Rhif	Risg	Crynodeb o Ddulliau Rheoli
R1	Newidiadau i reoliadau, e.e. pecyn buddiannau mwy ffafriol, dechreuwyd newydd potensial i'r cynllun, e.e. gweithwyr rhan amser.	<i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn effro i'r potensial o greu ymrwymadau ychwanegol ac anawsterau gweinyddol i gyflogwyr a'i hun.</i>
R2	Newidiadau i ofynion pensiwn gwladol a/neu rheolau Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi (HMRC) e.e. effaith cael gwared ar derfyn enillion i ddechreuwyd ôl-1989 o fis Ebrill 2006, cynllun newydd 2008 a dileu'r Rheol 85.	<i>Mae'n ystyried yr holl bapurau ymgynghorol a gyhoeddir gan yr CLG ac yn rhoi sylwadau ble bo hynny'n briodol. <i>Bydd yr Awdurdod Gweinyddol yn ymgynghori â chyflogwyr ble y mae'n ystyried y bydd hyn yn briodol.</i></i>

5.5 Llywodraethol

Rhif	Risg	Crynodeb o Ddulliau Rheoli
G1	<p>1) Awdurdod Gweinyddol ddim yn ymwybodol o newidiadau strwythurol yn aelodaeth cyflogwr (e.e. gostyngiad mawr mewn aelodau sy'n weithwyr, nifer fawr o ymddeoliadau).</p> <p>2) Awdurdod Gweinyddol ddim yn cael gwybod am gyflogwr yn cau i ddechreuwr newydd.</p>	<p><i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro symudiadau aelodaeth yn flynyddol.</i></p> <p><i>Mae'n bosibl y rhoddir cyfarwyddiadau i'r Actiwari i ystyried adolygu'r dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr (o dan Reoliad 78) rhwng prisiannau tair blynnyddol.</i></p> <p><i>Mynegir cyfraniadau diffyg fel symiau ariannol gweler Atodiad A.</i></p>
G2	<p>Awdurdod Gweinyddol yn methu â chomisiynu Actiwari'r Gronfa i wneud prisiant terfynol ar gyfer Corff a Ganiateir sy'n gadael ac yn colli'r cyfle i alw'r ddyled yn ôl.</p>	<p><i>Yn ogystal â'r Awdurdod Gweinyddol yn monitro symudiadau aelodaeth yn flynyddol, byddai'n gofyn i gyflogwyr gyda chontractwyr Gwerth Gorau roi gwybod iddo am newidiadau yn y dyfodol.</i></p> <p><i>Byddai hefyd yn gweithredu system ddyddiadur i roi gwybod iddo am derfyniad buan Cytundebau Derbyn Gwerth Gorau.</i></p>
G3	<p>Cyflogwr yn peidio â bodoli gyda chyllido neu fond annigonol.</p>	<p><i>Mae'r Awdurdod Gweinyddol yn credu y byddai fel arfer yn rhy hwyr i gyfeirio at y sefyllfa pe byddai'n cael ei adael tan yr amser gadael. Mae'r risg yn cael ei leddfu gan:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Geisio gwarant cyllido gan gyflogwr arall o'r cynllun, neu gorff allanol, ble bo hynny'n bosibl.</i> <i>• Roi gwybod i'r cyflogwr arfaethedig am ei ymrwymadau a'i annog i gymryd cyngor activaraidd annibynnol.</i> <i>• Gwirio cyflogwyr arfaethedig cyn derbyn</i> <i>• Gosod cyfyngiad isaf o 20 o weithwyr ar gyfer cyflogwyr arfaethedig.</i> <i>• Bydd yr Awdurdod Gweinyddol, ble y caniateir o dan y rheoliadau, yn ystyried gofyn am fond i warchod y cynllun rhag y gost ychwanegol o ymddeoliadau cynnar neu ddiswyddiadau pe byddai'r cyflogwr yn methu.</i>

Atodiad A – Cyfraniadau Cyflogwyr, Cyfnodau Gwasgaru a Chyflwyno'n Raddol

Yn dilyn prisiant 2007, mae'r isafswm cyfraniadau cyflogwr a ddangosir yn y dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau sydd ynghlwm ag adroddiad prisiant 2007 yn seiliedig ar y cyfnodau adfer diffyg a'r cyfnodau chyflwyno'r raddol a ddangosir yn y tabl isod. Mae'r tabl hefyd yn dangos yr amrywiadau unigol o dan Rheoliad 77(6) i gyfraniadau pob cyflogwr o'r 'Gyfradd Cyfraniad Cyffredin'.

COD	Enw'r Cyflogwr Neu'r Pwl	Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethiedig (mewn blynyddoedd)	Cyfnod Gwasgaru (mewn blynyddoedd)	Cyfraddau Cyfraniadau		
				31.03.09	31.03.10	31.03.11
100	Gwynedd	20	1	20.9%	20.9%	20.9%
200	Ynys Môn	20	1	21.0%	21.0%	21.0%
Pwl	Pwl Conwy					
300	- Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	20	1	20.1%	20.1%	20.1%
55	- Ysgol Emrys ap Iwan	20	1	20.1%	20.1%	20.1%
56	- Ysgol Uwchradd Eirias	20	1	20.1%	20.1%	20.1%
57	- Ysgol Bryn Elian	20	1	20.1%	20.1%	20.1%
58	- Ysgol Pen y Bryn	20	1	20.1%	20.1%	20.1%
7	Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru	20	1	17.9%	17.9%	17.9%
32	Coleg Meirion Dwyfor	15	1	19.8%	19.8%	19.8%
35	Coleg Menai	15	1	19.1%	19.1%	19.1%
36	Cwmni Gwastraff Mon-Arfon Cyf	RWL	1	22.3%	22.3%	22.3%
37	Cwmni Gyrfa	RWL	3	16.2%	16.7%	17.3%
38	Cwmni Cynnal	RWL	1	29.1%	29.1%	29.1%
43	Parc Cenedlaethol Eryri	20	1	20.2%	20.2%	20.2%
44	Coleg Llandrillo	15	1	17.2%	17.2%	17.2%
Pwl	Cyrrff Eraill ar yr Atodlen					
13	- C.T. Caernarfon	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
14	- C.T. Porthaethwy	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
16	- C.D. Bangor	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
17	- C.T. Llangefnï	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
22	- C.T. Biwmares	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
27	- C.T. Caergybi	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
28	- C.T. Llandudno	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
66	- C.T. Tywyn	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
68	- C.C. Llanllyfni	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
70	- C.T. Towyn a Bae Kinmel	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
72	- C.T. Abergele	20	1	20.7%	20.7%	20.7%
73	- C.T. Bae Colwyn	20	1	20.7%	20.7%	20.7%

COD	Enw'r Cyflogwr Neu'r Pwl	Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethiedig (mewn blynyddoedd)	Cyfnod Gwasgaru (mewn blynyddoedd)	Cyfraddau Cyfraniadau		
				31.03.09	31.03.10	31.03.11
Pwl	Cyrff Eraill a Ganiateir					
8	Coleg Harlech	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
11	Cymdeithas Gog Cymru i'r Deillion	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
25	Cyd-Bwyllgor Claddu Caergybi	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
41	Cwmni'r Fran Wen	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
53	Theatr Ardudwy	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
60	Theatr Gwynedd	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
61	Gwasanaeth Gwirfoddol Conwy	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
62	Medrwn Môn	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
63	Mantell Gwynedd	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
64	Canolfan Cynghori Ynys Môn	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
67	Menter Môn	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
69	Canolfan Cynghori Conwy	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%
71	CAIS	RWL	1	19.4%	19.4%	19.4%

*GOG = Gweddill Oes Gwaith

Atodiad B – Cyfrifoldebau Partïon Allweddol

Dylai'r Awdurdod Gweinyddol:-

- gasglu cyfraniadau'r cyflogwyr a'r gweithwyr;
- fuddsoddi arian dros ben yn unol â'r rheoliadau;
- sicrhau bod arian parod ar gael i ddiwallu'r ymrwymadau pan fyddant angen eu talu;
- rheoli'r broses prisiant mewn ymgynghoriad ag actiwari'r Gronfa;
- baratoi a chynnal FSS a SoIP, wedi ymgynghoriad gyda phartïon sydd â diddordeb ble mae'n addas; a
- monitro holl agweddau perfformiad a chyllido'r Gronfa a diwygio'r FSS/SoIP.

Dylai'r Cyflogwr Unigol:-

- dynnu cyfraniadau o dâl y gweithwyr yn gywir;
- dalu'r holl gyfraniadau, yn cynnwys eu cyfraniadau eu hunain fel a bennir gan yr actiwari, ar amser ac erbyn y dyddiad y maent angen eu talu;
- ddefnyddio disgrisiwn o fewn y fframwaith rheoliadol;
- wneud cyfraniadau ychwanegol yn unol â threfniadau a gytunir arnynt yn nhermau, er enghraifft, ychwanegiad buddiannau'r cynllun, straen ymddeoliad cynnar; a
- roi gwybod i'r awdurdodau gweinyddol yn fuan am yr holl newidiadau i'r aelodaeth, neu, fel a gynigir, sy'n effeithio ar gyllido yn y dyfodol.

Dylai actiwari'r Gronfa:-

- baratoi prisiannau yn cynnwys gosod cyfraddau cyfraniad y cyflogwr ar ôl cytuno ar dybiaethau gyda'r Awdurdod Gweinyddol a chadw'r FSS mewn cof; a
- pharatoi cyngor a chyfrifiadau mewn perthynas â'r throsgwlyddiadau crynswth a materion unigol sy'n ymwneud â buddiannau.